

แผนธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (Data Governance)

สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร

พ.ศ. ๒๕๖๙ - ๒๕๗๐

กลุ่มนโยบายและบริหารสารสนเทศ
ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศการขนส่งและจราจร

พฤษภาคม ๒๕๖๙

คำนำ

ในยุคดิจิทัล ข้อมูลนับเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าและมีบทบาทสำคัญต่อการขับเคลื่อนการบริหารราชการแผ่นดิน การกำหนดนโยบายสาธารณะ และการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาคคมนาคมขนส่งและจราจร ซึ่งต้องอาศัยข้อมูลที่มีความถูกต้อง ครบถ้วน ทันสมัย และสามารถเชื่อมโยงใช้ประโยชน์ร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร (สนข.) ในฐานะหน่วยงานหลักด้านการกำหนดทิศทางเชิงนโยบายและการจัดทำแผนพัฒนาระบบคมนาคมของประเทศ จึงตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารจัดการข้อมูลภายใต้หลักธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ

แผนธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (Data Governance) ของสำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร พ.ศ. ๒๕๖๙ – ๒๕๗๐ จัดทำขึ้นเพื่อเป็นกรอบและแนวทางในการพัฒนาและยกระดับการบริหารจัดการข้อมูลของ สนข. ให้เป็นไปตามนโยบายและมาตรฐานด้านธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐของประเทศ ตลอดจนสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๒ พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒ และกฎหมาย ระเบียบ และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง โดยมุ่งเน้นการกำหนดโครงสร้าง บทบาทหน้าที่ กระบวนการ และมาตรการในการกำกับดูแลข้อมูลตลอดวงจรชีวิตข้อมูล ตั้งแต่การจัดเก็บ การใช้ การเปิดเผย การแลกเปลี่ยน ไปจนถึงการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูล

แผนฉบับนี้มุ่งเสริมสร้างระบบข้อมูลของ สนข. ให้มีคุณภาพ มีมาตรฐาน และสามารถบูรณาการเชื่อมโยงกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้อย่างเป็นเอกภาพ พร้อมทั้งส่งเสริมวัฒนธรรมการใช้ข้อมูลและการตัดสินใจบนฐานข้อมูล (Data-driven Decision Making) เพื่อสนับสนุนการวิเคราะห์เชิงนโยบาย การจัดทำแผนและโครงการด้านคมนาคมขนส่งและจราจรให้มีความแม่นยำ โปร่งใส และตอบสนองต่อความต้องการของประเทศในระยะยาว

สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจรหวังเป็นอย่างยิ่งว่า แผนธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๙ – ๒๕๗๐ ฉบับนี้ จะเป็นเครื่องมือสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาระบบข้อมูลขององค์กรให้มีความเข้มแข็ง พร้อมรองรับการเป็นรัฐบาลดิจิทัล และนำไปสู่การพัฒนาระบบคมนาคมขนส่งและจราจรของประเทศอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืนต่อไป

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	๒
บทที่ ๑ บทนำ	๕
๑.๑ ที่มาและความสำคัญ	๕
๑.๒ วัตถุประสงค์ของการจัดทำแผนธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐของ สนข.	๖
๑.๓ ขอบเขตการดำเนินงาน	๖
๑.๔ กรอบการดำเนินการธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ ของ สนข. (OTP Data Governance Framework)	๖
๑.๕ ประโยชน์ที่ได้รับ	๙
บทที่ ๒ ธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (Data Governance) และผลการดำเนินการของ สนข.	๑๐
๒.๑ กฎระเบียบ ยุทธศาสตร์ นโยบายและแผนที่เกี่ยวข้องกับธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (Data Governance)	๑๐
๒.๑.๑ พระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๒	๑๐
๒.๑.๒ ประกาศคณะกรรมการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล เรื่อง ธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ	๑๒
๒.๑.๓ พระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ พ.ศ. ๒๕๖๒	๑๗
๒.๑.๔ พระราชบัญญัติการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒	๑๗
๒.๑.๕ ยุทธศาสตร์ นโยบายและแผนที่เกี่ยวข้อง	๑๘
๒.๒ ความพร้อมการดำเนินงานด้านธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (Data Governance)	๒๖
๒.๓ ภาพรวมผลการดำเนินการของ สนข.	๓๐
๒.๓.๑ ข้อมูล ฐานข้อมูล และระบบสารสนเทศ (Data Database and Data Information)	๓๐
๒.๓.๒ โครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล (Digital Infrastructure)	๓๒
๒.๓.๓ โปรแกรมและเครื่องมือการวิเคราะห์ข้อมูล (Software)	๓๒
๒.๓.๔ วัฒนธรรมด้านข้อมูล (Data Culture) ทักษะการจัดการและใช้ประโยชน์ข้อมูล ของบุคลากร สนข. (Data Competency)	๓๓
๒.๓.๕ การกำกับดูแลข้อมูล (Data Governance)	๓๔
๒.๓.๖ การบริหารจัดการข้อมูล (Data Management)	๓๕
บทที่ ๓ กระบวนการจัดทำแผนธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (Data Governance) ของ สนข.	๔๐
บทที่ ๔ การวิเคราะห์และกำหนดทิศทางการพัฒนาธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (Data Governance) ของ สนข.	๔๓
๔.๑ การวิเคราะห์ช่องว่าง (Gap Analysis)	๔๓
๔.๒ การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค (SWOT Analysis)	๔๙
๔.๒.๑ จุดแข็ง (Strengths) และจุดอ่อน (Weakness)	๔๙
๔.๒.๒ โอกาส (Opportunities) และอุปสรรค (Threats)	๕๐

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
๔.๓ การวิเคราะห์ TOWS Matrix เพื่อหากลยุทธ์การดำเนินการธรรมาภิบาลข้อมูลของ สนข.	๕๑
๔.๔ การสังเคราะห์ยุทธศาสตร์และเป้าประสงค์การดำเนินการธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐของ สนข.	๕๗
๔.๕ การกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจ	๕๙
๔.๕.๑ วิสัยทัศน์	๕๙
๔.๕.๒ พันธกิจ	๖๐
บทที่ ๕ (ร่าง) แผนธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐของ สนข. พ.ศ. ๒๕๖๙ - ๒๕๗๐	๖๑
๕.๑ วิสัยทัศน์ด้านข้อมูลของ สนข. (Data Vision)	๖๑
๕.๒ พันธกิจด้านข้อมูลของ สนข. (Data Mission)	๖๑
๕.๓ ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ เป้าประสงค์และตัวชี้วัด	๖๒
๕.๔ โครงการ กิจกรรม พัฒนธรรมาภิบาลข้อมูล (Data Governance) ของ สนข.	๖๔
๕.๕ การขับเคลื่อนแผนธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐของ สนข. สู่การปฏิบัติ	๗๐

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ที่มาและความสำคัญ

สืบเนื่องจากพระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๔ มาตรา ๘ และมาตรา ๑๒ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐจัดทำธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐในระดับหน่วยงาน และดำเนินการจัดทำข้อมูลตามภารกิจให้อยู่ในรูปแบบข้อมูลดิจิทัลที่มีความถูกต้องและเป็นปัจจุบัน เชื่อถือได้ สามารถแลกเปลี่ยนกับหน่วยงานของรัฐแห่งอื่นและนำไปประมวลผลต่อไปได้ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐจัดทำบริการสาธารณะแก่ประชาชนในรูปแบบและช่องทางดิจิทัลที่มีความสะดวก รวดเร็ว และเข้าถึงง่าย

รวมทั้งนโยบาย Thailand ๔.๐ ที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาประเทศด้วยการปรับเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจของประเทศไทยไปสู่เศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม โดยการปรับจากการดำเนินงานของหน่วยงานรัฐรูปแบบเดิมที่ทำงานแบบแยกส่วนและไม่มีการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างกัน และปรับเปลี่ยนรัฐบาลแบบเดิมสู่รัฐบาลดิจิทัล โดยมีหลักการสำคัญ ประกอบด้วย ๑) Digitalisation คือ การปฏิรูปการทำงานและการให้บริการให้เป็นดิจิทัล ๒) Data Driven คือ การขับเคลื่อนองค์กรด้วยข้อมูลที่ดี โดยมีการจัดทำธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐเป็นพื้นฐาน (Data Governance) ให้หน่วยงานจัดทำข้อมูลขององค์กรให้อยู่ในรูปแบบดิจิทัลที่สอดคล้องกับการปฏิบัติงานและการให้บริการประชาชน พร้อมทั้ง สามารถเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน เป็นปัจจุบัน และ ๓) Citizen Centric คือ การยึดถือประโยชน์สุขและความสะดวกสบายของประชาชนเป็นสำคัญ

สนข. เป็นหน่วยงานภาครัฐที่มีภารกิจเกี่ยวกับการเสนอแนะนโยบายและจัดทำแผนหลัก แผนแม่บท และยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบการขนส่งและจราจร ความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อม ในระบบการขนส่งของประเทศ และมีวิสัยทัศน์ เป็นองค์กรนำในการกำหนดทิศทางและขับเคลื่อนการพัฒนาระบบคมนาคมของประเทศ ซึ่งในการดำเนินการกิจมีความเกี่ยวข้องกับข้อมูลที่รวบรวมจากหลายแหล่งข้อมูลทั้งข้อมูลภายใน สนข. และข้อมูลภายนอก สนข. เพื่อใช้วิเคราะห์ประกอบการตัดสินใจกำหนดนโยบายและจัดทำแผน

พบปัญหาด้านข้อมูล โดยเฉพาะปัญหาคุณภาพข้อมูลและการบริหารจัดการข้อมูลภายใน สนข. ได้แก่ ปัญหาการจัดเก็บข้อมูลที่ซ้ำซ้อน การเข้าถึงข้อมูล และการรักษาความเป็นส่วนตัว ปัญหาการเปิดเผยข้อมูลที่ยังไม่ครบถ้วน ปัญหาข้อมูลที่ถูกจัดเก็บมีความไม่ถูกต้อง ไม่เป็นปัจจุบันทำให้การนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์มีข้อจำกัด ปัญหาข้อมูลที่ถูกจัดเก็บยังไม่มีนำไปใช้ประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรม

อีกทั้งขาดการบูรณาการ (Integration) เชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานทั้งภายใน สนข. และภายนอก สนข. ทำให้ข้อมูลที่น่าสนใจใช้วิเคราะห์เพื่อกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาระบบคมนาคมมีลักษณะไม่เหมาะสม ส่งผลต่อความน่าเชื่อถือของ สนข. จัดเป็นความเสี่ยงที่ สนข. จะต้องเร่งดำเนินการควบคุม โดยมุ่งเน้นการดำเนินการบริหารจัดการข้อมูล (Data Management) ภายใต้กรอบธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (Data Governance)

ศทท. จึงได้ตระหนักถึงความสำคัญและประโยชน์ของการจัดทำธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (Data Governance) เพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่กล่าวมาข้างต้น และได้จัดทำแผนธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (Data Governance) ของ สนข. พ.ศ. ๒๕๖๙ - ๒๕๗๐ เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางการขับเคลื่อนการบริหารจัดการข้อมูลของ สนข. ให้มีคุณภาพ ตลอดวงจรชีวิตข้อมูล (Data Life Cycle) ตั้งแต่การสร้างข้อมูล การจัดเก็บข้อมูล การใช้ข้อมูล การเผยแพร่ข้อมูล การจัดเก็บข้อมูลถาวร และการทำลายข้อมูล อันจะนำไปสู่การบริหารจัดการข้อมูลอย่างเป็นระบบ รวมทั้งการจัดทำบัญชีข้อมูลของ สนข. ให้ได้มาตรฐานและเป็นไปในทิศทางที่สอดคล้องตามกรอบธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ ตามที่พระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดไว้

๑.๒ วัตถุประสงค์ของการจัดทำแผนธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐของ สนข.

๑.๒.๑ เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางการดำเนินการกำกับดูแลและบริหารจัดการข้อมูลของ สนข. ให้มีคุณภาพ ครบถ้วน พร้อมใช้งาน (Data Management)

๑.๒.๒ เพื่อยกระดับการพัฒนาระบบธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐของ สนข. ให้เป็นไปตามมาตรฐานรัฐบาลดิจิทัล และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง (Data Governance)

๑.๒.๓ เพื่อสร้างวัฒนธรรมการใช้ข้อมูลในองค์กร สนับสนุนการเป็นรัฐบาลดิจิทัล (Data-Driven Organization)

๑.๓ ขอบเขตการดำเนินงาน

ขอบเขตการดำเนินงานจัดทำแผนธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐของสำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร (สนข.) ครอบคลุมการทบทวนสถานะการบริหารจัดการข้อมูลของหน่วยงานในปัจจุบัน การกำหนดกรอบนโยบาย แนวทาง มาตรการ และกลไกการกำกับดูแลข้อมูลให้สอดคล้องกับกฎหมาย มาตรฐาน และแนวนโยบายภาครัฐที่เกี่ยวข้อง การกำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบด้านข้อมูลของหน่วยงานและบุคลากร การจัดทำแผนงาน โครงการ และกิจกรรมตามวงจรชีวิตข้อมูล เพื่อยกระดับคุณภาพ ความมั่นคงปลอดภัย และการเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูล ตลอดจนการกำหนดตัวชี้วัดและแนวทางการติดตามประเมินผล เพื่อสนับสนุนการนำข้อมูลไปใช้ในการวิเคราะห์ ตัดสินใจเชิงนโยบาย และการพัฒนาระบบคมนาคมอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการดิจิทัล สนข. พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ แผนปฏิบัติการราชการ สนข. พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ (ฉบับทบทวน) และแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง และการควบคุมภายในของ สนข.

๑.๔ กรอบการดำเนินการธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ ของ สนข. (OTP Data Governance Framework)

เพื่อให้การขับเคลื่อนธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐของ สนข. เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างยั่งยืน สนข. แบ่งขั้นตอนการดำเนินงานออกเป็น ๓ ระยะหลัก (ภาพที่ ๑) ดังนี้

- **ระยะที่ ๑ (Phase ๑) การกำหนดโครงสร้างธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (Data Governance Structure)** เพื่อเน้นการจัดตั้งกลไกการบริหารจัดการและคัดเลือกข้อมูลชุดข้อมูลสำคัญ
 - ๑. **แต่งตั้งคณะกรรมการและคณะทำงาน** โดยแต่งตั้งคณะกรรมการธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ เพื่อกำหนดนโยบายธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐของ สนข. และแต่งตั้งคณะทำงานบริหารข้อมูล (Data Steward) เพื่อปฏิบัติการด้านธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ
 - ๒. **คัดเลือกชุดข้อมูลสำคัญ (High-Value Data)** ที่จะนำดำเนินการธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ และระบุผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholders) ทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลชุดนั้น ๆ
- **ระยะที่ ๒ (Phase ๒) การจัดทำแผนธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (Data Governance) ของ สนข.** เน้นการสำรวจสถานะปัจจุบันและกำหนดทิศทางในอนาคต
 - ๓. **ทบทวนบริบทและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับข้อมูล** เช่น พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒ (PDPA) เพื่อวางขอบเขตการดำเนินการ ให้สอดคล้องกับมาตรฐานภาครัฐและกฎหมาย
 - ๔. **ประเมินความพร้อมธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐของ สนข. (Maturity Assessment)** ตามเกณฑ์ ธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐของสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) หรือ สพร. เพื่อกำหนดรายการที่ สนข. ต้องดำเนินการ
 - ๕. **วิเคราะห์ช่องว่าง (Gap Analysis) และกำหนดกลยุทธ์** กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด และยุทธศาสตร์ด้านข้อมูลของ สนข. และจัดทำแผนธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (Data Governance) ของ สนข.
 - ๖. **กำหนดโครงการ/กิจกรรม** ออกแบบโครงการที่ตอบโจทย์การลดช่องว่างเพื่อบรรลุเป้าหมายที่วางไว้
- **ระยะที่ ๓ (Phase ๓) การดำเนินการและติดตามผลการดำเนินการธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (Implementation & Monitoring)** เน้นการลงมือปฏิบัติและการควบคุมคุณภาพอย่างต่อเนื่อง
 - ๗. **กำกับดูแลการดำเนินการธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (Data Governance)** คณะกรรมการธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (Data Governance Committee) คณะทำงานบริหารข้อมูล (Data Steward) และเจ้าของข้อมูล (Data Owner) ร่วมกันดำเนินการพัฒนาระเบียบ นโยบายและแนวปฏิบัติ ๔ ด้านสำคัญ ได้แก่ มาตรฐานคุณภาพข้อมูล (Data Quality Standard) นโยบายความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูล (Data Security Policy) สิทธิการเข้าถึงและการใช้สิทธิ (Access Policy) และการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (Data Privacy)
 - ๘. **การปฏิบัติตามแผน (Implementation)** คณะทำงานบริหารข้อมูล (Data Steward) และผู้เกี่ยวข้องดำเนินการตามโครงการ เช่น พัฒนาลังข้อมูล (Data Warehouse) บูรณาการระบบ (System Integration) และการเปิดเผยข้อมูล (Open Data)
 - ๙. **การติดตามและรายงานผล (Monitoring)** ติดตามความคืบหน้าและรายงานผลการดำเนินงาน ต่อคณะกรรมการธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐของ สนข. อย่างสม่ำเสมอ
 - ๑๐. **การทบทวนและปรับปรุง (Improvement)** ประเมินผลเพื่อวนกลับไปทบทวนและปรับปรุง แผนให้ทันสมัยและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

เส้นทางสู่ธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ

กรอบการดำเนินงานของสำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร (สนข.)

10 ขั้นตอน

3 ระยะ

สู่ความยั่งยืน

ภาพรวมการดำเนินงาน

การยกระดับคุณภาพและความปลอดภัยของข้อมูลภาครัฐไม่ใช่เรื่องบังเอิญ แต่เกิดจากการวางแผนที่เป็นระบบ สนข. ได้กำหนดกระบวนการพัฒนาระบบธรรมาภิบาลข้อมูล (Data Governance) ผ่าน 3 ระยะสำคัญ เพื่อสร้างมาตรฐาน เชื่อมโยงข้อมูล และสร้างความโปร่งใส

1

ระยะที่ 1: การกำหนดโครงสร้าง (Structure)

สร้างรากฐานและทีมงาน

1. แต่งตั้งคณะทำงาน

การขับเคลื่อนเริ่มจาก "คน" โดยมีการจัดตั้ง 2 ชุดทำงานหลัก:

- คณะกรรมการธรรมาภิบาล: กำหนดนโยบาย
- คณะทำงานบริหารข้อมูล: ปฏิบัติงานจริง

2. คัดเลือกชุดข้อมูล

ไม่ได้ทำทุกข้อมูลพร้อมกัน แต่เน้นข้อมูลที่มีคุณค่าสูง (High-Value Data)

Action:

ระบุข้อมูลสำคัญและผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholders) ที่เกี่ยวข้องทั้งหมด

2

ระยะที่ 2: แผนปฏิบัติการ (Strategy)

สำรวจ ประเมิน และวางแผน (ขั้นตอนที่ 3-6)

ในระยะนี้ สนข. จะทำการทบทวนบริบทกฎหมาย (พ.ร.บ. ข้อมูลฯ, PDPA) และทำการประเมินความพร้อม (Maturity Assessment)

Gap Analysis (วิเคราะห์ช่องว่าง)

เปรียบเทียบสถานะปัจจุบัน (AS-IS) กับเป้าหมายตามเกณฑ์มาตรฐาน (TO-BE) เพื่อกำหนดโครงการปิดช่องว่างเหล่านั้น

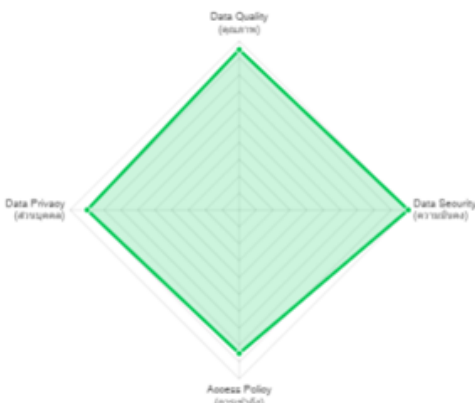
3

ระยะที่ 3: ดำเนินการและติดตาม (Action)

ลงมือทำจริง ควบคุม และพัฒนาต่อเนื่อง (ขั้นตอนที่ 7-10)

7. การกำกับดูแล (Governance)

คณะกรรมการและเจ้าของข้อมูลร่วมกันพัฒนานโยบาย 4 ด้านหลัก เพื่อความมั่นคงและโปร่งใส

มาตรฐานคุณภาพ

ความมั่นคงปลอดภัย

สิทธิการเข้าถึง

การคุ้มครองข้อมูล

8

การปฏิบัติตามแผน

- Data Steward ดำเนินการจริง:
- พัฒนาคลังข้อมูล (Data Warehouse)
 - บูรณาการระบบ (Integration)
 - เปิดเผยข้อมูล (Open Data)

9

ติดตามและรายงานผล

รายงานผลความคืบหน้าต่อคณะกรรมการฯ อย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เห็นว่าโครงการเดินตามเป้าหมาย

10

ทบทวนและปรับปรุง

ประเมินผลลัพธ์และนำบทเรียนมาปรับปรุงแผนปฏิบัติการ (Loop) ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ภาพที่ ๑ กรอบการดำเนินการธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ ของ สนข. (OTP Data Governance Framework)

๑.๕ ประโยชน์ที่ได้รับ

๑. ข้อมูลของ สนข. ได้รับการกำกับดูแลและบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ ส่งผลให้ข้อมูลของ สนข. มีคุณภาพ สามารถช่วยให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ และพร้อมแบ่งปัน แลกเปลี่ยน เชื่อมโยง กับหน่วยงาน ภายนอกทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน เพื่อนำไปใช้ต่อยอดในการพัฒนาระบบบริการสาธารณะ แก่ประชาชน

๒. ผู้เกี่ยวข้องกับข้อมูลของ สนข. ดำเนินบทบาทในการบริหารจัดการข้อมูลตามวงจรชีวิตข้อมูล ภายใต้มาตรฐานเดียวกัน

๓. ระบบบัญชีข้อมูล (Data Catalog) ของ สนข. มีข้อมูลที่มีคำอธิบายข้อมูลดิจิทัล (Meta data) ทั้งข้อมูลที่เปิดเผยต่อสาธารณะ (Open Data) และข้อมูลที่ไม่เปิดเผยต่อสาธารณะ (Non - Open Data)

๔. ข้อมูลที่ผ่านกระบวนการธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐถูกนำไปใช้ประโยชน์เพื่อการขับเคลื่อนองค์กร (Data-Driven Organization) ประกอบการตัดสินใจพัฒนาบริการสนับสนุนการเป็นรัฐบาลดิจิทัล

บทที่ ๒

ธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (Data Governance) และผลการดำเนินการของ สนข.

ธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ คือ กรอบแนวคิดและกระบวนการในการกำกับ ดูแล และบริหารจัดการข้อมูลของหน่วยงานรัฐอย่างเป็นระบบตลอดวงจรชีวิตข้อมูล ตั้งแต่การจัดเก็บ การใช้ การแลกเปลี่ยน การเปิดเผย ไปจนถึงการเก็บรักษาและทำลายข้อมูล เพื่อให้ข้อมูลมีความถูกต้อง ครบถ้วน เป็นปัจจุบัน และมีความน่าเชื่อถือ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการวิเคราะห์ วางแผน ตัดสินใจเชิงนโยบาย และให้บริการประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส และตรวจสอบได้ โดยคำนึงถึงความมั่นคงปลอดภัย ความเป็นส่วนตัว และการปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการกำหนดบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบ และมาตรฐานการดำเนินงานที่ชัดเจน อันจะนำไปสู่การยกระดับคุณภาพข้อมูลภาครัฐ การเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงาน และการขับเคลื่อนประเทศสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัลอย่างยั่งยืน ซึ่งในบทนี้จะกล่าวถึงกฎ ระเบียบ ยุทธศาสตร์ นโยบายและแผนที่เกี่ยวข้องกับธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (Data Governance) และภาพรวมผลการดำเนินการของ สนข. ดังนี้

๒.๑ กฎ ระเบียบ ยุทธศาสตร์ นโยบายและแผนที่เกี่ยวข้องกับธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (Data Governance)

๒.๑.๑ พระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๒

พระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๒ เป็นกรอบกฎหมายการพัฒนา “รัฐบาลดิจิทัลไทย” มีเป้าหมายเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ มาตรฐาน และกรอบการดำเนินงานด้านรัฐบาลดิจิทัล กำหนดให้หน่วยงานของรัฐนำดิจิทัลมาใช้ในการบริหารงานและให้บริการประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส และเชื่อมโยงกันได้ทั้งระบบ และมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้หน่วยงานของรัฐใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารจัดการข้อมูล **บูรณาการและเชื่อมโยงข้อมูลภาครัฐ (Government Data)** ให้มีความสอดคล้องและเชื่อมโยงเข้าด้วยกันอย่างมั่นคงปลอดภัยและมีธรรมาภิบาล เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานและการบริการ และสนับสนุนให้หน่วยงานของรัฐสามารถเข้าถึงและ**ใช้ข้อมูลดิจิทัลร่วมกันได้** โดยจะต้องมีการจัดทำคำอธิบายชุดข้อมูลดิจิทัลของภาครัฐและเก็บบันทึกหลักฐานการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลอย่างเป็นระบบ ซึ่งถือเป็นหัวใจสำคัญของการเป็นรัฐบาลดิจิทัล รวมทั้งส่งเสริมให้ภาครัฐมีความโปร่งใส และเปิดโอกาสให้ภาคส่วนอื่นนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ โดยหน่วยงานของรัฐต้องดำเนินการจัดทำ**ข้อมูลเปิดภาครัฐ (Open Data)** เพื่อเปิดเผยข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะที่จัดทำและครอบครองในรูปแบบและช่องทางดิจิทัล ให้ประชาชนสามารถเข้าถึงได้โดยสะดวก มีส่วนร่วม และตรวจสอบการดำเนินงานของรัฐ นอกจากนี้ กฎหมายยังกำหนดให้หน่วยงานภาครัฐต้องดำเนินการจัดให้มีมาตรการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของระบบดิจิทัล รับผิดชอบต่อการปกป้องข้อมูลส่วนบุคคลของประชาชน และการแลกเปลี่ยนข้อมูลต้องมีการกำกับดูแลตามมาตรฐานที่กำหนด เพื่อให้หน่วยงานสามารถใช้ข้อมูลภาครัฐร่วมกันภายใต้หลัก “ขอข้อมูลครั้งเดียว (Once - only)” โดยหน่วยงานภาครัฐต้องดำเนินการธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐตามมาตรา ต่อไปนี้

❑ มาตรา ๘ ธรรมชาติของข้อมูลภาครัฐ ประกอบด้วย

(๑) การกำหนดสิทธิ หน้าที่ และความรับผิดชอบในการบริหารจัดการข้อมูลของหน่วยงานของรัฐ รวมถึงสิทธิและหน้าที่ของผู้ครอบครองหรือควบคุมข้อมูลดังกล่าวในทุกขั้นตอน

(๒) การมีระบบบริหารและกระบวนการจัดการและคุ้มครองข้อมูลที่ครบถ้วน ตั้งแต่การจัดทำ การจัดเก็บ การจำแนกหมวดหมู่ การประมวลผลหรือใช้ข้อมูล การปกปิดหรือเปิดเผยข้อมูล การตรวจสอบ และการทำลาย

(๓) การมีมาตรการในการควบคุมและพัฒนาคุณภาพข้อมูล เพื่อให้ข้อมูลมีความถูกต้อง ครบถ้วน พร้อมใช้งาน เป็นปัจจุบัน สามารถบูรณาการและมีคุณสมบัติแลกเปลี่ยนกันได้ รวมทั้ง มีการวัดผลการบริหารจัดการข้อมูลเพื่อให้หน่วยงานของรัฐมีข้อมูลที่มีคุณภาพและต่อยอดนวัตกรรมจากการใช้ข้อมูลได้

(๔) การกำหนดนโยบายหรือกฎเกณฑ์การเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากข้อมูลที่ชัดเจนและมีระบบบริหารจัดการ รวมทั้งมีมาตรการและหลักประกันในการคุ้มครองข้อมูลที่อยู่ในความครอบครอง ให้มีความมั่นคงปลอดภัยและมีให้ข้อมูลส่วนบุคคลถูกละเมิด

(๕) การจัดทำคำอธิบายชุดข้อมูลดิจิทัลของภาครัฐ เพื่อให้ทราบรายละเอียดเกี่ยวกับโครงสร้างของข้อมูล เนื้อหาสาระ รูปแบบการจัดเก็บ แหล่งข้อมูล และสิทธิในการเข้าถึงข้อมูล

❑ มาตรา ๑๒ เพื่อให้การบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัลเกิดการบูรณาการร่วมกัน ให้หน่วยงานของรัฐจัดทำธรรมชาติของข้อมูลภาครัฐในระดับหน่วยงาน และดำเนินการดังต่อไปนี้ให้เป็นไปตามธรรมชาติของข้อมูลภาครัฐมาตรา ๘ (๑) จัดทำข้อมูลตามภารกิจให้อยู่ในรูปแบบข้อมูลดิจิทัล โดยเป็นข้อมูลที่มีความสมบูรณ์ เชื่อถือได้ และสามารถใช้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความถูกต้องและเป็นปัจจุบันสามารถแลกเปลี่ยนกับหน่วยงานของรัฐแห่งอื่นและนำไปประมวลผลต่อไปได้

ทั้งนี้ การจัดทำข้อมูลให้อยู่ในรูปแบบข้อมูลดิจิทัลให้เป็นไปตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลกำหนด

❑ มาตรา ๑๓ เพื่อประโยชน์ในการบริหารราชการแผ่นดินและการให้บริการประชาชน ให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลดิจิทัลที่มีการจัดทำและครอบครองตามที่หน่วยงานของรัฐแห่งอื่นร้องขอ ที่จะเกิดการบูรณาการร่วมกันและกำหนดให้หน่วยงานภาครัฐต้องดำเนินการ ดังนี้

๑) การกำหนดสิทธิหน้าที่ และความรับผิดชอบในการบริหารจัดการข้อมูลของผู้ซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการข้อมูลของหน่วยงาน

๒) การมีระบบบริหารและกระบวนการจัดการและคุ้มครองข้อมูลที่ครบถ้วน โดยวางแผนการดำเนินงาน ปฏิบัติตามแผนการดำเนินงาน การตรวจสอบ และการรายงานผลการดำเนินงาน และการปรับปรุงแผนการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ระบบบริหาร และกระบวนการจัดการข้อมูลมีประสิทธิภาพสามารถเชื่อมโยง แลกเปลี่ยน และบูรณาการข้อมูล ระหว่างกันทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน และคุ้มครองข้อมูลให้มีประสิทธิภาพ

๓) การมีมาตรการในการควบคุม และพัฒนาคุณภาพข้อมูล เพื่อให้ข้อมูลมีความถูกต้อง ครบถ้วน เป็นปัจจุบัน มั่นคงปลอดภัย และไม่ถูกละเมิดความเป็นส่วนบุคคล รวมทั้งสามารถเชื่อมโยง แลกเปลี่ยน บุรณาการ และใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๔) การวัดผลการบริหารจัดการข้อมูล โดยอย่างน้อยประกอบด้วย การประเมินความพร้อม ของธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐในระดับหน่วยงาน การประเมินคุณภาพข้อมูล และการประเมินความมั่นคงปลอดภัย ของข้อมูล

๕) การจำแนกหมวดหมู่ของข้อมูล เพื่อกำหนดนโยบายข้อมูลหรือกฎเกณฑ์เกี่ยวกับผู้มีสิทธิ เข้าถึงและใช้ประโยชน์จากข้อมูลต่าง ๆ ภายในหน่วยงาน สำหรับให้ผู้ซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามนโยบายหรือ กฎเกณฑ์ได้อย่างถูกต้อง และสอดคล้องตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง อันจะนำไปสู่การบริหารจัดการข้อมูลภาครัฐ อย่างเป็นระบบ

๖) การจัดทำคำอธิบายชุดข้อมูลดิจิทัลของภาครัฐ และบัญชีข้อมูลให้มีความถูกต้อง ครบถ้วน และเป็นปัจจุบัน

๒.๑.๒ ประกาศคณะกรรมการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล เรื่อง ธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ

คณะกรรมการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ได้มีประกาศคณะกรรมการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล เรื่อง ธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ เพื่อให้หน่วยงานรัฐมีแนวทางมาตรฐานเดียวกันในการดูแลข้อมูลให้มีคุณภาพ นำเชื่อถือ ปลอดภัย โปร่งใส และนำไปใช้ประโยชน์ในการกำหนดนโยบาย การพัฒนาบริการ และการสร้างนวัตกรรม ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยประกาศดังกล่าวมีสาระสำคัญ ดังนี้

➤ ความหมายและความสำคัญของธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ

ธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ หมายถึง การกำหนดสิทธิ หน้าที่ และความรับผิดชอบของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับ ข้อมูล เพื่อกำกับ ควบคุม และตรวจสอบการบริหารจัดการข้อมูลให้ถูกต้อง ครบถ้วน เป็นปัจจุบัน มั่นคงปลอดภัย และสามารถเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนและใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยถือว่าข้อมูลเป็นทรัพย์สินที่สำคัญ ของหน่วยงานภาครัฐ

➤ ข้อมูลในฐานะทรัพย์สินขององค์กร

ข้อมูลเป็นองค์ประกอบหลักในการขับเคลื่อนภารกิจภาครัฐ และเป็นฐานสำคัญของการวิเคราะห์ การตัดสินใจเชิงนโยบาย และการให้บริการสาธารณะ จึงจำเป็นต้องมีมาตรการดูแลคุณภาพข้อมูล ความมั่นคงปลอดภัย และการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลอย่างเหมาะสม

➤ ประเภทและโครงสร้างของข้อมูล

ข้อมูลภาครัฐสามารถจำแนกเป็นข้อมูลที่มีโครงสร้าง กึ่งโครงสร้าง และไม่มีโครงสร้าง ซึ่งต้อง มีแนวทางบริหารจัดการที่เหมาะสมกับลักษณะของข้อมูลแต่ละประเภท รวมถึงการจัดทำชุดข้อมูล ฐานข้อมูล และคำอธิบายชุดข้อมูล (เมทาดาตา) ให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน

➤ การบริหารจัดการข้อมูลและวงจรชีวิตข้อมูล

การบริหารจัดการข้อมูลครอบคลุมตั้งแต่การสร้าง การจัดเก็บ การใช้ การเผยแพร่ การเก็บข้อมูลถาวร ไปจนถึงการทำลายข้อมูล โดยต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบตามวงจรชีวิตข้อมูล เพื่อให้ข้อมูลพร้อมใช้ มีคุณภาพ และลดความซ้ำซ้อน

➤ ความสัมพันธ์ระหว่างธรรมาภิบาลข้อมูลกับการบริหารจัดการข้อมูล

ธรรมาภิบาลข้อมูลทำหน้าที่เป็นกลไกกำหนดทิศทาง นโยบาย มาตรฐาน และการกำกับดูแล ขณะที่การบริหารจัดการข้อมูลเป็นการนำกรอบดังกล่าวไปปฏิบัติจริง หากมีธรรมาภิบาลข้อมูลที่เข้มแข็ง จะส่งผลให้การบริหารจัดการข้อมูลมีประสิทธิภาพและเกิดคุณค่าสูงสุดต่อองค์กร

โดยกรอบธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (Data Governance) หรือ กรอบการกำกับดูแลข้อมูล บนพื้นฐานการบริหารจัดการตลอดทั้งวงจรชีวิตของข้อมูลมีองค์ประกอบ ๓ ส่วน (ภาพที่ ๒) ดังนี้

ส่วนที่ ๑ โครงสร้างธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ คือ กลุ่มบุคคลที่จัดตั้งให้สอดคล้องกับหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ ประกอบด้วย

๑) คณะกรรมการธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ มีหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย เป้าหมาย และทิศทางปรับปรุง พร้อมส่งเสริมและสนับสนุนทรัพยากรที่จำเป็น รวมถึงการสื่อสารเพื่อกระตุ้นให้ทุกอย่างเป็นไปตามแผนที่วางไว้

๒) ทีมบริการข้อมูล ทำหน้าที่ดำเนินงานเกี่ยวกับข้อมูลให้เป็นไปตามแผนที่วางไว้

๓) ผู้มีส่วนได้เสียกับข้อมูล คือ คนที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลทั้งหมด ตั้งแต่คนทำข้อมูล รวมถึงคนที่ใช้ข้อมูล โดยมีหน้าที่ในการเสนอความคิดเห็นและแจ้งปัญหาที่พบตอนใช้ข้อมูล

ส่วนที่ ๒ นิยามและกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับข้อมูล เพื่อสร้างความถูกต้อง ชัดเจน และสร้างความเข้าใจที่ตรงกันระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งแบ่งเป็น ๓ ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ ๑ การนิยามข้อมูล โดยข้อมูลคือทรัพย์สินที่ช่วยขับเคลื่อนองค์กร ซึ่งจะต้องมีการบริหารจัดการ และการรักษาความปลอดภัยของข้อมูล แบ่งออกเป็น ๕ หมวดหมู่ย่อย คือ ข้อมูลสาธารณะ ข้อมูลใช้ภายใน ข้อมูลส่วนบุคคล ข้อมูลความลับทางราชการ และข้อมูลความมั่นคง

ส่วนที่ ๒ กฎเกณฑ์ของข้อมูล/นโยบายข้อมูล หมายถึง การกำหนดนโยบาย ที่สอดคล้องกับข่าวสาร กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง หรือข้อกำหนดอื่น ๆ ภายใต้อำนาจทั่วไป หมวดการจัดเก็บ และการทำลายข้อมูล หมวดการประมวลผลและการใช้ข้อมูล หมวดการแลกเปลี่ยนและการเชื่อมโยงข้อมูล รวมถึงหมวดการเปิดเผยข้อมูล

ส่วนที่ ๓ สภาพแวดล้อมของธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ หมายถึง การสร้างการรับรู้ ต่อนโยบายและกระบวนการ เช่น การอบรม การจัดกิจกรรมตรวจสอบความสอดคล้องกัน รวมถึงกำหนดการใช้

บริการข้อมูล ซึ่งต้องคำนึงถึง การเปิดเผยข้อมูล การแลกเปลี่ยนข้อมูล การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล และการรักษาความลับ

ส่วนที่ ๓ กระบวนการธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ ประกอบด้วย ๔ ขั้นตอน

ขั้นตอนที่ ๑ การวางแผน โดยกำหนดวิสัยทัศน์และประเด็นปัญหา กำหนดกฎระเบียบหรือแนวทางปฏิบัติรวมถึงกำหนดขอบเขต ระยะเวลา บุคคลที่เกี่ยวข้อง และต้นทุนในการดำเนินการ

ขั้นตอนที่ ๒ การปฏิบัติ โดยดำเนินการให้สอดคล้องกับนโยบายข้อมูลที่ได้กำหนดไว้ใน การวางแผน รวมถึงการรายงานปัญหาที่พบในการปฏิบัติงาน

ขั้นตอนที่ ๓ การตรวจสอบ วัดผล และรายงาน โดยมีการตรวจสอบ และควบคุมการดำเนินการให้เป็นไปตามแผน พร้อมวัดผลและรายงานผลไปยังผู้ที่เกี่ยวข้อง

ขั้นตอนที่ ๔ การปรับปรุงธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ โดยรวบรวมผลการตรวจสอบ และความต้องการจากผู้เกี่ยวข้องพร้อมตรวจสอบสภาพแวดล้อมกฎหมาย และวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน รวมถึงการปรับปรุงให้ตรงตาม แผนที่ตั้งไว้

ที่มา: สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)

ภาพที่ ๒ กรอบธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (Data Governance) ของ สพร.

การบริหารจัดการข้อมูล (Data Management) ตามวงจรชีวิตของข้อมูล ประกอบด้วย ๖ ขั้นตอน (ภาพที่ ๓) ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ การสร้างข้อมูล (Create) เป็นการสร้างข้อมูลขึ้นมาใหม่ โดยวิธีการบันทึก เข้าไปด้วยบุคคล หรือบันทึกอัตโนมัติด้วยอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ เช่น อุปกรณ์ตรวจจับสัญญาณ (Sensor) รวมถึงการซื้อข้อมูล หรือการรับข้อมูลจากหน่วยงานอื่นเพื่อนำมาจัดเก็บในภายหลัง

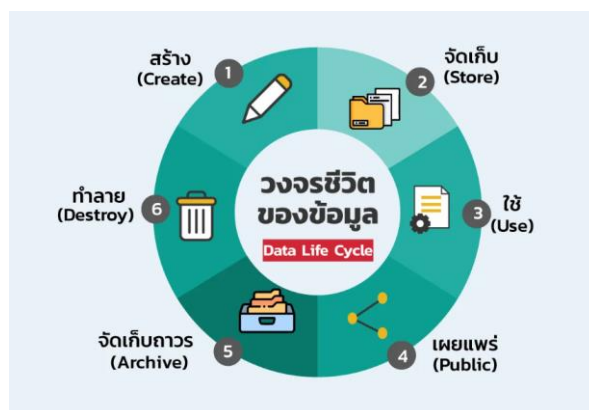
ขั้นตอนที่ ๒ กระบวนการจัดเก็บข้อมูล (Store) เป็นการจัดเก็บข้อมูลที่เกิดจากกระบวนการสร้าง หรือข้อมูลที่ได้จากการแลกเปลี่ยนกับหน่วยงานอื่น เพื่อให้มีระเบียบ ง่ายต่อการใช้งาน ไม่สูญหายหรือถูก ทำลาย และให้ผู้ใช้งานสามารถประมวลผลข้อมูลต่าง ๆ ตามความต้องการได้อย่างรวดเร็ว ไม่ว่าจะจัดเก็บลง แฟ้มข้อมูล (File) หรือระบบการจัดการฐานข้อมูล (Database Management System - DBMS)

ขั้นตอนที่ ๓ กระบวนการใช้ข้อมูล (Use) เป็นการนำข้อมูลที่จัดเก็บมาประมวลผล เช่น การถ่ายโอน ข้อมูล การเปลี่ยนรูปแบบการจัดเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การจัดทำรายงาน เพื่อนำข้อมูลเหล่านั้น มาใช้งานให้เกิดประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ รวมถึงการสำรอง (Backup) ข้อมูล โดยการคัดลอกข้อมูลที่ใช้กัน อยู่ในปัจจุบันเพื่อทำสำเนา เช่น ใช้โปรแกรมในการสำรองข้อมูลเป็นการหลีกเลี่ยงความเสียหายที่จะเกิดขึ้น หากข้อมูลเกิดการเสียหายหรือสูญหาย ซึ่งสามารถนำข้อมูลที่สำรองไว้ในสื่อบันทึกข้อมูลกลับมาใช้งานได้ทันที โดยการกู้คืน (Restore)

ขั้นตอนที่ ๔ กระบวนการเผยแพร่ข้อมูล (Publish) เป็นการแชร์ข้อมูล (Sharing) การกระจาย ข้อมูล (Dissemination) การควบคุมการเข้าถึง (Access Control) การแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงาน (Exchange) และการกำหนดเงื่อนไขในการนำข้อมูลไปใช้ (Condition)

ขั้นตอนที่ ๕ กระบวนการจัดเก็บข้อมูลถาวร (Archive) เป็นการคัดลอกเอาข้อมูลที่มีช่วงอายุ เกินช่วงใช้งานหรือไม่ได้ใช้งานแล้วเพื่อทำสำเนาสำหรับการเก็บรักษา โดยที่ข้อมูลนั้นไม่มีการลบ ปรับปรุง หรือ แก้ไขอีก และสามารถนำกลับไปใช้งานได้ใหม่เมื่อต้องการ

ขั้นตอนที่ ๖ กระบวนการทำลายข้อมูล (Destroy) เป็นการทำลายข้อมูล ซึ่งปกติจะเป็นการทำลายข้อมูล ที่มีการจัดเก็บถาวรเป็นระยะเวลานานหรือเกินกว่าระยะเวลาที่กำหนด

ภาพที่ ๓ วงจรชีวิตของข้อมูล (Life cycle system)

จากกรอบธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (Data Governance) ที่กล่าวมาข้างต้น สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) หรือ สพร. ได้จัดทำมาตรฐานรัฐบาลดิจิทัล หรือ มรต. ๖: ๒๕๖๖ ว่าด้วยกรอบธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ เพื่อให้หน่วยงานรัฐสามารถใช้เป็นตัวอย่างในการขับเคลื่อนธรรมาภิบาลข้อมูลภายในหน่วยงาน ซึ่งได้กำหนดกระบวนการธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (Data Governance Processes) โดยเริ่มตั้งแต่การวางแผนไปจนถึงการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง (ภาพที่ ๔) ดังนี้

๑) การวางแผน (Plan) เริ่มตั้งแต่กำหนดวิสัยทัศน์และประเด็นปัญหา ซึ่งเป็นส่วนที่สำคัญเนื่องจากเป็นจุดเริ่มต้นที่จะกำหนด กฎระเบียบ นโยบาย มาตรฐาน หรือแนวทางปฏิบัติต่าง ๆ เพื่อใช้ในธรรมาภิบาลข้อมูล และการบริหารจัดการข้อมูล หลังจากที่ได้มีการกำหนดวิสัยทัศน์และประเด็นปัญหาที่ชัดเจนแล้ว ขั้นตอนถัดไป คือ การกำหนดขอบเขตการดำเนินการ ระยะเวลาดำเนินการ บุคคลที่เกี่ยวข้อง และต้นทุนที่ใช้ในการดำเนินงาน หลังจากนั้นนำแผนงาน กฎ ระเบียบ และนโยบายที่เกี่ยวข้องไปประกาศใช้อย่างเป็นทางการ

๒) การปฏิบัติ (Do) หมายถึง การดำเนินการใด ๆ ของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการข้อมูล และผู้ที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ เช่น สถาปนิกข้อมูล นักออกแบบข้อมูล นักจัดการฐานข้อมูล วิศวกรข้อมูล นักวิเคราะห์ข้อมูล นักวิทยาการข้อมูล เจ้าของข้อมูล เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล ผู้สร้างข้อมูล ผู้บริหาร ผู้ใช้ข้อมูล ซึ่งต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับกฎระเบียบ นโยบาย มาตรฐาน และแนวปฏิบัติที่ได้กำหนดไว้ ขณะที่บริการข้อมูล จะให้ความรู้และสนับสนุนให้บุคคลที่เกี่ยวข้องสามารถปฏิบัติตามกฎระเบียบเหล่านั้น ทั้งนี้ ความก้าวหน้า ผลการปฏิบัติงาน และประเด็นปัญหาที่พบระหว่างปฏิบัติงานจะถูกรายงานไปยังคณะกรรมการธรรมาภิบาลข้อมูล

๓) การตรวจสอบ วัดผล และรายงาน (Check, Measure and Report) บริการข้อมูล จะดำเนินการตรวจสอบความสอดคล้องกันระหว่างกฎระเบียบ นโยบาย และมาตรฐานที่กำหนดกับการปฏิบัติงานของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการข้อมูลและผู้ที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ พร้อมทั้งทำการวัดผลด้านคุณภาพข้อมูล หลังจากนั้นรายงานผลความสอดคล้อง คุณภาพ ข้อมูล ความมั่นคงปลอดภัย และความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลไปยังคณะกรรมการธรรมาภิบาลข้อมูลและผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ทราบถึงผลการดำเนินงานและประเด็นปัญหาที่พบ

๔) การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง (Continual Improvement) ธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐเป็นสิ่งที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องตลอดระบบบริหารและกระบวนการจัดการข้อมูล หรือวงจรชีวิตของข้อมูล ทั้งนี้ สภาพแวดล้อมหรือกฎหมายที่เปลี่ยนแปลง รายการความต้องการจากผู้บริหารและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รวมไปถึงผลการตรวจสอบ เช่น รายงานผลการตรวจสอบ ความสอดคล้องของการดำเนินงานต่อนโยบายข้อมูล รายงานคุณภาพข้อมูล รายงานความมั่นคงปลอดภัย รายงานความเสี่ยงต่อข้อมูล จะถูกใช้สำหรับการปรับปรุงกระบวนการธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ นโยบาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับข้อมูล เกณฑ์การประเมินความพร้อมของธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ เกณฑ์ การวัดระดับคุณภาพข้อมูล และโครงสร้างธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ

ภาพที่ ๔ กระบวนการธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (Data Governance Processes)

๒.๑.๓ พระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ พ.ศ. ๒๕๖๒

พระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ พ.ศ. ๒๕๖๒ จัดทำขึ้นเพื่อกำหนดกรอบนโยบาย กลไก และมาตรการในการป้องกัน รับมือ และลดความเสี่ยงจากภัยคุกคามทางไซเบอร์ที่อาจส่งผลกระทบต่อข้อมูล ระบบสารสนเทศ และโครงสร้างพื้นฐานสำคัญของประเทศ โดยกำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีการบริหารจัดการความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์อย่างเป็นระบบ มีการประเมินความเสี่ยง การเฝ้าระวัง การตอบสนองเหตุการณ์ และการฟื้นฟูระบบอย่างเหมาะสม กฎหมายฉบับนี้เน้นการคุ้มครองข้อมูลและระบบสารสนเทศของภาครัฐ ในฐานะทรัพย์สินที่มีความสำคัญต่อความมั่นคงของรัฐด้านเศรษฐกิจและการให้บริการสาธารณะ พร้อมทั้งกำหนดบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบ และการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การดำเนินงานด้านไซเบอร์เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐในด้านความมั่นคงปลอดภัย ความน่าเชื่อถือ และความพร้อมใช้ของข้อมูล ดังนั้น ในบริบทของการจัดทำแผนปฏิบัติการธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐของ สนข. พระราชบัญญัตินี้จึงเป็นฐานสำคัญในการกำหนดมาตรการด้านความมั่นคงปลอดภัยข้อมูล การกำกับดูแลการเข้าถึงและการใช้ข้อมูล ตลอดจนการสร้างความพร้อมในการป้องกันและรับมือภัยคุกคามทางไซเบอร์ เพื่อให้ข้อมูลของ สนข. มีความถูกต้อง น่าเชื่อถือ ปลอดภัย และสามารถนำไปใช้สนับสนุนการวิเคราะห์และการตัดสินใจเชิงนโยบายได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ

๒.๑.๔ พระราชบัญญัติการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒

พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒ เป็นกฎหมายหลักที่กำหนดหลักเกณฑ์ในการเก็บรวบรวม ใช้ เปิดเผย และคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล เพื่อคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของบุคคล และสร้างความเชื่อมั่นในการบริหารจัดการข้อมูลของหน่วยงานของรัฐ โดยกำหนดให้หน่วยงานซึ่งเป็นผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลต้องดำเนินการกับข้อมูลส่วนบุคคลอย่างถูกต้องตามวัตถุประสงค์ มีความจำเป็น เหมาะสม และโปร่งใส พร้อมทั้งต้องจัดให้มีมาตรการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูล และป้องกันการนำข้อมูลไปใช้โดยมิชอบ กฎหมายฉบับนี้ยังกำหนดสิทธิของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล อาทิ สิทธิในการรับทราบข้อมูล สิทธิในการเข้าถึงและขอสำเนาข้อมูล สิทธิในการแก้ไข ลบ หรือทำลายข้อมูล รวมถึงสิทธิในการคัดค้านการใช้หรือเปิดเผยข้อมูล ซึ่งหน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีกลไกและกระบวนการรองรับการใช้สิทธิดังกล่าว

อย่างเหมาะสม สำหรับการจัดทำแผนปฏิบัติการธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐของสำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร (สนข.) พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลถือเป็นกรอบกฎหมายสำคัญที่ต้องนำมาพิจารณาควบคู่กับการกำหนดนโยบาย มาตรฐาน และแนวปฏิบัติด้านข้อมูล เพื่อให้การบริหารจัดการข้อมูลด้านคมนาคมและจราจรเป็นไปอย่างถูกต้องตามกฎหมาย คำนึงถึงการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล และสามารถนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์เชิงนโยบายได้อย่างสมดุลและยั่งยืน

๒.๑.๕ ยุทธศาสตร์ นโยบายและแผนที่เกี่ยวข้อง

การพัฒนาประเทศที่มุ่งขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมด้วยนวัตกรรม เทคโนโลยีดิจิทัล และการใช้ข้อมูลเป็นฐาน (Data-Driven) ภายใต้นโยบายไทยแลนด์ ๔.๐ มีเป้าหมายเพื่อยกระดับขีดความสามารถของภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนให้สามารถใช้ข้อมูลและเทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพในการตัดสินใจวางแผน และให้บริการสาธารณะอย่างมีคุณภาพ ภาครัฐถูกกำหนดบทบาทให้เป็น “รัฐบาลดิจิทัล (Digital Government)” ที่บริหารจัดการข้อมูลอย่างเป็นระบบ โปร่งใส ตรวจสอบได้ และคำนึงถึงความมั่นคงปลอดภัย และการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ทั้งนี้ การนำข้อมูลไปใช้ให้เกิดคุณค่าอย่างยั่งยืน จำเป็นต้องมีกรอบธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (Data Governance) ที่กำหนดบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบ มาตรฐานข้อมูล คุณภาพข้อมูล ความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ และการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลอย่างชัดเจน ดังนั้น ธรรมาภิบาลข้อมูลจึงเป็น “กลไกสำคัญ” ที่เชื่อมโยงนโยบายไทยแลนด์ ๔.๐ เข้ากับการปฏิบัติงานจริงของหน่วยงานภาครัฐ โดยช่วยให้การขับเคลื่อนรัฐบาลดิจิทัลและการบริหารราชการเชิงข้อมูลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เชื่อมโยงได้ โปร่งใส และคุ้มค่า นำไปสู่การตัดสินใจเชิงนโยบายที่มีคุณภาพ การให้บริการสาธารณะที่ตอบโจทย์ประชาชน และการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามเป้าหมายของประเทศไทยแลนด์ ๔.๐ มียุทธศาสตร์ นโยบาย และแผนระดับชาติที่สอดคล้องกับไทยแลนด์ ๔.๐ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และนโยบายรัฐบาลดิจิทัล ซึ่งให้ความสำคัญกับ “ข้อมูล” ในฐานะทรัพยากรเชิงยุทธศาสตร์ของประเทศ โดยมุ่งพัฒนาระบบการจัดเก็บ บำรุงรักษา แลกเปลี่ยน และใช้ประโยชน์จากข้อมูลระหว่างหน่วยงานภาครัฐอย่างมีมาตรฐาน พร้อมทั้งส่งเสริมการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ (Open Data) เพื่อเพิ่มความโปร่งใสและการมีส่วนร่วมของประชาชน สรุปได้ดังนี้

๑) ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้มียุทธศาสตร์ชาติ เป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกัน ยุทธศาสตร์ชาติมีเป้าหมายให้ประเทศไทย “มีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” และให้ความสำคัญกับการเปลี่ยนผ่านสู่ยุคดิจิทัล มุ่งเน้นการใช้ประโยชน์จากข้อมูลเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ดังนี้

- มุ่งเน้นการใช้เทคโนโลยี Big Data และ AI เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และยกระดับประสิทธิภาพของการสร้างอุตสาหกรรมและบริการดิจิทัล
- สนับสนุนให้ภาคส่วนต่าง ๆ กำหนดเป้าหมายการพัฒนาบนฐานข้อมูลและการใช้เหตุผล เพื่อการตัดสินใจ

- สร้างโอกาสให้ผู้ประกอบการและประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่จำเป็น และทันสมัยเพื่อการวางแผนและพัฒนา

และในส่วนของยุทธศาสตร์ที่ ๖ ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาบริหารจัดการ ภาครัฐ มีประเด็นที่หน่วยงานภาครัฐต้องดำเนินการเป็นพิเศษ คือ

- นำเทคโนโลยีข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) และระบบการทำงานที่เป็นดิจิทัล มาประยุกต์ใช้อย่างคุ้มค่า เพื่อให้การทำงานมีมาตรฐานสากล
- พัฒนาระบบบริหารจัดการให้มีความโปร่งใสและตรวจสอบได้ มีความต่อเนื่อง และมีประสิทธิภาพ ตามหลักธรรมาภิบาล
- เน้นให้ภาครัฐมีลักษณะ "เปิดกว้างและเชื่อมโยงข้อมูลถึงกัน" เพื่อตอบสนอง ความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว

สนข. ในฐานะหน่วยงานวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ด้านคมนาคม มีภารกิจหลัก ได้แก่

- วางแผนยุทธศาสตร์ กำหนดทิศทางการพัฒนาระบบคมนาคมขนส่งเพื่อสนับสนุน การแข่งขันของประเทศ
- สร้างการเชื่อมต่อ (Connectivity) โครงข่ายคมนาคมในระดับภูมิภาคอาเซียน
- ขับเคลื่อนการเปลี่ยนผ่านสู่การขนส่งที่ใช้พลังงานสะอาดและลดผลกระทบต่อ สิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
- พัฒนาระบบสารสนเทศด้านการคมนาคมเพื่อการใช้ข้อมูลและนวัตกรรม ประกอบการตัดสินใจเชิงนโยบายที่มีประสิทธิภาพ

ซึ่งจำเป็นต้องใช้ข้อมูลที่มีความถูกต้อง มั่นคงปลอดภัย และมีการเชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การตัดสินใจเชิงนโยบายที่แม่นยำและสร้างประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน ดังนั้น สนข. จึงได้จัดทำ (ร่าง) แผนปฏิบัติการธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐของ สนข. เพื่อใช้เป็นกรอบการดำเนินการพัฒนาระบบธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐของ สนข. สนับสนุนการจัดทำภารกิจดังกล่าวข้างต้นให้บรรลุเป้าหมาย ประเทศพัฒนาแล้วตามยุทธศาสตร์ชาติ ต่อไปนี้

- การใช้ข้อมูลเพื่อเพิ่มศักยภาพการแข่งขันและอำนวยความสะดวกในระบบขนส่ง ด้านโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์
- การใช้เทคโนโลยีและข้อมูลเพื่อบริหารจัดการเมือง การพัฒนาเมืองอัจฉริยะ (Smart City) และการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกให้ปลอดภัยและสะดวกสบาย
- การจัดทำระบบฐานข้อมูลที่เชื่อมโยงกันข้ามหน่วยงาน เช่น ฐานข้อมูล การท่องเที่ยวทางน้ำ หรือโครงข่ายคมนาคม เพื่อการวางแผนแบบองค์รวม

๒) นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐)

นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) ซึ่งเป็นแผนแม่บทระยะ ๒๐ ปี จัดทำโดย สำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สดช.) มีเป้าหมายเพื่อปฏิรูปประเทศไทยสู่ยุคดิจิทัล กำหนดวิสัยทัศน์ มุ่งเน้นการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ เพื่อก้าวข้าม "กับดักรายได้ปานกลาง" ไปสู่ประเทศรายได้สูง มีเป้าหมายหลัก คือ สร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจด้วยนวัตกรรมดิจิทัล (Value Creation) และยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม ผ่านยุทธศาสตร์ ๖ ด้าน ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ โครงสร้างพื้นฐาน พัฒนาโครงข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงให้ครอบคลุมทั่วประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ขับเคลื่อนเศรษฐกิจ ส่งเสริมธุรกิจดิจิทัลและ SMEs ให้ใช้เทคโนโลยีเพิ่มผลิตภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ สังคมคุณภาพ ลดความเหลื่อมล้ำทางดิจิทัลและสร้างการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ รัฐบาลดิจิทัล ปรับเปลี่ยนภาครัฐสู่การเป็นรัฐบาลที่ใช้ข้อมูลและทำงานบูรณาการ

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ กำลังคน พัฒนาทักษะดิจิทัลให้พร้อมต่อตลาดแรงงานอนาคต

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ ความเชื่อมั่น สร้างความปลอดภัยไซเบอร์และกฎหมายที่เอื้อต่อการทำธุรกรรม

มีความเกี่ยวข้องกับภารกิจกำหนดนโยบายและวางแผนด้านการขนส่งและจราจรของ สนข. ดังนี้

- การใช้ระบบอัจฉริยะ (Smart Everything) สนข. สามารถนำแอปพลิเคชันอัจฉริยะไปใช้ต่อยอดในการพัฒนาระบบ ITS (Intelligent Transport Systems) หรือการวางแผนการเดินทางอัจฉริยะ
- การวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data Analytics) สนข. สามารถใช้ข้อมูลจากการเดินทาง ข้อมูลเซ็นเซอร์ และอุปกรณ์ IoT มาวิเคราะห์เพื่อวางแผนจราจรและโครงข่ายคมนาคมให้มีประสิทธิภาพสูงสุด
- การบูรณาการข้อมูลภาครัฐ นโยบายนี้มุ่งเน้นการ "บูรณาการขั้นตอนการทำงานข้ามหน่วยงาน" ซึ่งเกี่ยวข้องกับบทบาทของ สนข. ในการเป็นศูนย์กลางข้อมูลและนโยบายคมนาคมที่ต้องเชื่อมโยงกับหน่วยงานอื่น ๆ

ส่งผลให้ สนข. ต้องดำเนินการพัฒนาระบบธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ เพื่อได้ข้อมูลด้านคมนาคมที่มีความถูกต้อง มั่นคงปลอดภัย สนับสนุนการบรรลุเป้าหมายของแผนแม่บทฉบับนี้ ได้แก่

- ปรับเปลี่ยนฐานข้อมูลการคมนาคมให้เป็นดิจิทัลและเปิดเผยข้อมูล (Open Data) เพื่อการตรวจสอบและใช้งานร่วมกัน (Digitalization of Transport Data)

- นำเทคโนโลยี AI, IoT และ Big Data มาใช้ในแบบจำลองการจราจรและการวางแผนโครงสร้างพื้นฐาน (Innovation in Planning)
- พัฒนาแพลตฟอร์มที่เชื่อมโยงการเดินทางทุกรูปแบบ (Multimodal Transport) เข้าด้วยกันผ่านระบบดิจิทัล (Seamless Integration)

๓) แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐

โดยที่พระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดให้มีแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลเพื่อกำหนดกรอบและทิศทางการบริหารงานภาครัฐและการจัดทำบริการสาธารณะในรูปแบบของเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการพัฒนาประเทศ มีการปฏิบัติงานที่สอดคล้องกันระหว่างหน่วยงานของรัฐ สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) หรือ สพร. จึงได้จัดทำแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ กำหนดวิสัยทัศน์ "บริการภาครัฐสะดวก โปร่งใส ทันสมัย ตอบโจทย์ประชาชน" มีเป้าหมาย “มุ่งยกระดับการทำงานของรัฐบาลให้มีความยืดหยุ่น (Agility) ลดขั้นตอนที่ซ้ำซ้อน และเปิดเผยข้อมูลให้ประชาชนเข้าถึงและตรวจสอบได้โดยไม่ต้องร้องขอ” และกำหนดยุทธศาสตร์สำคัญ ๔ ด้าน ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ยกระดับการเปลี่ยนผ่านดิจิทัลภาครัฐ เพื่อปรับปรุงการบริหารงานภายในให้คล่องตัวและเชื่อมโยงข้อมูลกันได้

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ พัฒนาศักยภาพที่สะดวก เพื่อสร้างบริการที่เข้าถึงง่ายสำหรับประชาชนทุกกลุ่ม

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ อำนวยความสะดวกภาคธุรกิจ เพื่อลดอุปสรรคในการทำธุรกิจด้วยนวัตกรรมดิจิทัล

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ส่งเสริมการมีส่วนร่วม เน้นการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐ (Open Data) เพื่อความโปร่งใส

มีความเกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐของ สนข. อย่างมีนัยสำคัญ ดังนี้

- การเชื่อมโยงข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data Integration) โดยมุ่งเน้นการจัดทำ "ชุดข้อมูลหลัก (Master Data)" และการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานผ่าน API ซึ่ง สนข. สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการบูรณาการข้อมูลโครงข่ายการจราจรและขนส่งจากหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อการวางแผนที่แม่นยำ
- การเป็นรัฐบาลที่ขับเคลื่อนด้วยข้อมูล (Data-Driven Government) ซึ่งสอดคล้องกับภารกิจ สนข. ในการวิเคราะห์แนวโน้มการเดินทางในอนาคต ซึ่งต้องอาศัยการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐ (Open Government Data) ตามยุทธศาสตร์ที่ ๔ เพื่อให้ภาคประชาชนหรือเอกชนนำไปต่อยอดแอปพลิเคชันด้านการเดินทาง

- **การบริการประชาชนแบบไร้รอยต่อ (Seamless Service)** โดยมุ่งเน้นการบูรณาการบริการข้ามหน่วยงาน ซึ่งเกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบตั๋วร่วม (Common Ticketing) หรือการวางแผนการเดินทางต่อเนื่องหลายรูปแบบ (Multimodal Transport)

- **มาตรฐานและธรรมาภิบาลข้อมูล** โดย สนข. ต้องปรับปรุงระบบธรรมาภิบาลข้อมูลของ สนข. ให้สอดคล้องกับมาตรฐานธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ เพื่อให้ข้อมูลด้านการจราจรมีความถูกต้อง มั่นคงปลอดภัย และพร้อมใช้งานร่วมกับหน่วยงานอื่น

๔) นโยบายและเป้าหมายด้านยุทธศาสตร์ข้อมูลของประเทศไทย (พ.ศ. ๒๕๖๘ – ๒๕๗๐)

นโยบายฉบับนี้จัดทำโดยสำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สดช.) มีเป้าหมายเพื่อยกระดับประเทศไทยสู่การเป็น **"ประเทศที่ขับเคลื่อนด้วยข้อมูล (Data Driven Country)"** ภายในปี **๒๕๗๐** โดยมุ่งเน้นการแก้ปัญหาข้อมูลกระจุกกระจาย การขาดมาตรฐาน และการไม่นำข้อมูลไปใช้ประโยชน์จริง เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางดิจิทัลของไทยให้อยู่ใน ๓๐ อันดับแรกของโลก **มีวิสัยทัศน์** "ดำเนินการด้านข้อมูลเพื่อกำหนดนโยบายอย่างตรงจุด พร้อมสร้างมูลค่าเพิ่มต่อสังคมและเศรษฐกิจ นำไปสู่การขับเคลื่อนประเทศด้วยข้อมูล" กำหนดยุทธศาสตร์หลักในการขับเคลื่อน (Strategic Pillars) ๔ ยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานข้อมูล (Infrastructure) เพื่อให้มีโครงสร้างพื้นฐานที่มั่นคงปลอดภัย รองรับข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) มุ่งเน้นประเด็นสำคัญในการใช้ระบบคลาวด์กลางภาครัฐ (GDCC) ที่มีมาตรฐานความปลอดภัย การรับมือภัยคุกคามทางไซเบอร์ และการเตรียมโครงสร้างพื้นฐานสำหรับ AI

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาด้านธรรมาภิบาลข้อมูลและยกระดับบริการ (Governance & Service) เพื่อข้อมูลมีคุณภาพ มีมาตรฐาน และเป็นข้อมูลเปิด (Open Data) ที่นำไปใช้ได้จริง มุ่งเน้นประเด็นสำคัญในการจัดทำ "ชุดข้อมูลที่มีคุณค่าสูง (High-value Datasets)" และการปฏิบัติตามมาตรฐานรัฐบาลดิจิทัล

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การส่งเสริมการใช้และแลกเปลี่ยนข้อมูล (Usage & Exchange) เพื่อให้เกิดระบบนิเวศการแลกเปลี่ยนข้อมูลข้ามหน่วยงานและภาคเอกชน มุ่งเน้นประเด็นสำคัญในการสร้างภาคีความร่วมมือข้อมูล (Data Alliance) ระหว่างรัฐและเอกชน และการพัฒนาแพลตฟอร์มแลกเปลี่ยนข้อมูล (Data Exchange Platform)

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การพัฒนากำลังคนให้มีทักษะดิจิทัลด้านข้อมูล (Manpower) เพื่อให้บุคลากรมีทักษะในการวิเคราะห์และบริหารจัดการข้อมูล มุ่งเน้นประเด็นสำคัญในการ Upskill/Reskill บุคลากรภาครัฐและเอกชน และการสร้างผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง (Data Steward/Data Scientist)

สนข. ในฐานะหน่วยงานวางแผนนโยบายด้านคมนาคมของประเทศ มีความเกี่ยวข้องกัยยุทธศาสตร์ดังกล่าว ดังนี้

- จัดทำ "ชุดข้อมูลที่มีคุณค่าสูง" (High-value Datasets) ด้านคมนาคม โดยรวบรวมและเปิดเผยข้อมูลตามเกณฑ์ เพื่อให้เอกชนและประชาชนนำไปใช้ประโยชน์ ตัวอย่างชุดข้อมูลสำคัญ เช่น

- ข้อมูลการขนส่ง (Mobility): ปริมาณการเดินทางระบบขนส่งสาธารณะ ปริมาณจราจร ปริมาณการขนส่งสินค้า

- ข้อมูลความปลอดภัย: จุดเสี่ยงอุบัติเหตุ สถิติผู้เสียชีวิตและบาดเจ็บ

- ข้อมูลภูมิสารสนเทศ (Geospatial): ตำแหน่งสถานีขนส่ง เส้นทางเดินรถ GPS รถโดยสาร/รถบรรทุก

- ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐาน: โครงข่ายถนน ราง น้ำ อากาศ และมูลค่าการลงทุน

- การเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูล (Data Exchange Node) ระหว่างหน่วยงานในสังกัด และภาคเอกชน เช่น ผู้ให้บริการเดินรถ แพลตฟอร์มเรียกรถ

- การใช้ Big Data เพื่อการวางแผนนโยบาย (Evidence-Based Policy) โดยใช้ข้อมูลจาก High-value Datasets มาวิเคราะห์เพื่อวางแผนโครงข่ายคมนาคม แก้ปัญหาจราจร และลดอุบัติเหตุอย่างแม่นยำและวัดผลได้

ซึ่งเป็นที่มาของการดำเนินการพัฒนาระบบธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐของ สนข. ดังนี้

- ระบุบัญชีข้อมูล (Data Catalog) คัดเลือกชุดข้อมูลที่มีผลกระทบสูง (High Impact) ตามรายการในภาคผนวกของนโยบายและเป้าหมายด้านยุทธศาสตร์ข้อมูลของประเทศไทยฯ เพื่อยกระดับเป็น High-value Datasets ของประเทศ

- พัฒนามาตรฐานการแลกเปลี่ยนข้อมูล กำหนดมาตรฐานข้อมูล (Data Standard) ด้านคมนาคม เพื่อให้หน่วยงานปฏิบัติและภาคเอกชนส่งข้อมูลได้โดยอัตโนมัติ

- เตรียมความพร้อมบุคลากร ส่งเสริมเจ้าหน้าที่ให้มีทักษะด้าน Data Analytics และ Data Governance เพื่อรองรับบทบาทการเป็นผู้นำด้านข้อมูลคมนาคม

๕) แผนยุทธศาสตร์ดิจิทัลกระทรวงคมนาคม พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐

แผนยุทธศาสตร์ดิจิทัลกระทรวงคมนาคมจัดทำขึ้นภายใต้กรอบยุทธศาสตร์ชาติ นโยบาย Thailand ๔.๐ และแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของประเทศไทย มีเป้าหมายหลักเพื่อเปลี่ยนผ่านระบบคมนาคมของไทยจากยุค "Connected" (เชื่อมโยงข้อมูล) ไปสู่ยุค "Autonomous" (ระบบอัตโนมัติและอัจฉริยะ) ภายในปี ๒๕๗๐ โดยมุ่งเน้นการบูรณาการข้อมูล การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล และการเตรียมความพร้อมของคน เพื่อสนับสนุนการวิเคราะห์ การตัดสินใจเชิงนโยบาย สร้างระบบคมนาคมที่ปลอดภัย เข้าถึงง่าย และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีวิสัยทัศน์ "ขับเคลื่อนการคมนาคมขนส่งเข้าสู่ยุคการคมนาคมขนส่งแบบอัตโนมัติ" (Driving Transport into the Autonomous Era) ผ่านการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ (Transformation Journey) ๓ ยุค จากอดีต เริ่มการแปลงข้อมูลเป็นดิจิทัล(Digitized) ปัจจุบัน เชื่อมโยงข้อมูลและระบบ

(Connected) และอนาคต (๒๕๗๐) มีระบบอัตโนมัติและอัจฉริยะ(Autonomous) กำหนดยุทธศาสตร์หลัก ๔ ยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ Transport Data Excellence (ความเป็นเลิศด้านข้อมูล) มีเป้าหมายเพื่อการมีข้อมูลที่บูรณาการ สมบูรณ์ และนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงมุ่งเน้นประเด็นสำคัญ ในการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานอย่างไร้รอยต่อ (Data Integration) การมีธรรมาภิบาลข้อมูลตามมาตรฐานภาครัฐ (Data Governance) และการยกระดับศูนย์ข้อมูลการขนส่งฯ แห่งชาติ (NMTIC Upgrade)

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ Autonomous Infrastructure (โครงสร้างพื้นฐานรองรับระบบอัตโนมัติ) มีเป้าหมายเพื่อโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลที่ทันสมัย มุ่งเน้นประเด็นสำคัญในการติดตั้งโครงข่าย 5G ระบบ IoT & Sensors และการประมวลผลแบบ Edge Computing เพื่อรองรับยานยนต์อัตโนมัติ (AV) และ Smart City

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ Autonomous Transport Service (บริการขนส่งอัจฉริยะ) มีเป้าหมายเพื่อบริการที่ประชาชนเข้าถึงง่าย ปลอดภัย และองค์กรอัจฉริยะ มุ่งเน้นประเด็นสำคัญในการสร้าง Smart Platform กลางเชื่อมโยง Ecosystem การเดินทาง และการบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green & Safety)

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ HRD & Smart People (การพัฒนาบุคลากร) มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาคนคนมาคมให้มีทักษะดิจิทัลพร้อมรับอนาคต มุ่งเน้นประเด็นสำคัญในการ Reskill/Upskill บุคลากร การสร้าง Digital Culture และ Digital Leadership

สนข. เกี่ยวข้องในการขับเคลื่อน ยุทธศาสตร์ที่ ๑ (Data Excellence) "ยกระดับ NMTIC" ซึ่งถือเป็นโครงสร้างพื้นฐานทางปัญญาของกระทรวง และใช้ข้อมูลจาก NMTIC เพื่อคาดการณ์ (Predictive Analytics) และวางแผนนโยบายด้านการคมนาคมขนส่ง (Data-Driven Policy) เช่น การคาดการณ์และแก้ไขปัญหารถจราจร การวางแผนโครงข่ายคมนาคม และจัดสรรงบประมาณอย่างแม่นยำ รวมทั้งผลักดันแพลตฟอร์มการเดินทาง (MaaS - Mobility as a Service) ที่เชื่อมต่อทุกโหมดการเดินทางเข้าด้วยกัน จึงต้องดำเนินการพัฒนาระบบธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ ให้สอดคล้องกับมาตรฐานธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ เพื่อประโยชน์ในการเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูลกับศูนย์ข้อมูลการขนส่งฯ แห่งชาติ (NMTIC)

๖) แผนปฏิบัติการ สนข. (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ฉบับทบทวน

แผนปฏิบัติการ สนข.ฯ กำหนดวิสัยทัศน์ องค์กรนำในการกำหนดทิศทางและขับเคลื่อนการพัฒนาระบบคมนาคมของประเทศ เพื่อให้เกิดการเดินทางและขนส่งที่ "สะดวก ปลอดภัย ตรงเวลา และราคาสมเหตุสมผล" และกำหนดแนวทางการพัฒนาให้บรรลุวิสัยทัศน์ จำนวน ๔ แนวทาง ประกอบด้วย

- แนวทางการพัฒนาที่ ๑ พัฒนานโยบายและแผนงานคมนาคมเพื่อการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน
- แนวทางการพัฒนาที่ ๒ ขับเคลื่อนนโยบายและแผนคมนาคมสู่การปฏิบัติ
- แนวทางการพัฒนาที่ ๓ ผลักดันการบริหารงานบุคคลและพัฒนาบุคลากรของ สนข. อย่างมีประสิทธิภาพ

แนวทางการพัฒนาที่ ๔ พัฒนาศักยภาพองค์กรให้ทันสมัย

โดยมีจุดเน้นเรื่อง "ข้อมูล" และ "ธรรมาภิบาลข้อมูล" (Data & Governance)

เพื่อให้ข้อมูลของ สนข. ได้มาตรฐานธรรมาภิบาลข้อมูล (Data Governance) มีคุณภาพ ถูกต้อง ทันสมัย มีความมั่นคงปลอดภัย สามารถเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานในกระทรวงคมนาคมได้ เปิดเผยข้อมูล (Open Data) ให้ประชาชนและภาคเอกชนเข้าถึงและนำไปพัฒนาแอปพลิเคชันหรือบริการใหม่ ๆ และพัฒนาฐานข้อมูลกลาง ด้านคมนาคม (Big Data) ให้เป็นศูนย์กลางข้อมูลการขนส่งและจราจร สำหรับการวิเคราะห์ พยากรณ์ และตัดสินใจเชิงนโยบายที่แม่นยำ รวมทั้งใช้ข้อมูลเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน ลดความซ้ำซ้อนของการจัดเก็บข้อมูล ระหว่างหน่วยงาน และการติดตามประเมินผลโครงการต่าง ๆ ตลอดจนเป็นข้อมูลนำเข้าของเทคโนโลยีอัจฉริยะ เช่น AI ที่จะช่วยขับเคลื่อนภารกิจให้บรรลุเป้าหมาย

๗) แผนปฏิบัติการดิจิทัลของ สนข. พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐

สนข. จัดทำแผนปฏิบัติการดิจิทัลของ สนข. เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางการปฏิบัติงาน ด้านดิจิทัลของ สนข. ในระยะ ๕ ปี และเป็นกรอบการพัฒนาความพร้อมรองรับระบบราชการ ๔.๐ ที่เน้น ความเปิดกว้าง เชื่อมโยง และยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง โดยสอดคล้องกับ พ.ร.บ. การบริหารงานและการให้บริการ ภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๒ และแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของประเทศไทย มีเป้าหมายยกระดับ สนข. ให้เป็น "องค์กรดิจิทัล" (Digital Organization) สนับสนุนการเปลี่ยนผ่านไปสู่รัฐบาลดิจิทัลอย่างเต็มรูปแบบ กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาที่มุ่งเน้นการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้วยการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เป็นเครื่องมือหลักในการตัดสินใจเชิงนโยบายและแผน ยุทธศาสตร์การให้บริการภาครัฐที่สะดวก เข้าถึงง่าย และ ตอบโจทย์ประชาชน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน เน้นความโปร่งใสและการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาข้อมูล ระบบข้อมูล และฐานข้อมูล เพื่อยกระดับเป็นศูนย์กลาง ข้อมูลด้านการขนส่งและจราจรที่มีคุณภาพตามมาตรฐานธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (Database & Data Center)

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ จัดทำรายงานการวิเคราะห์ และคาดการณ์สภาพการขนส่งและจราจร โดยใช้เทคโนโลยีการวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analytics) เพื่อการจัดทำนโยบายและแผนพัฒนาระบบคมนาคม ไปสู่ Digital Transport (Data Analytics for Plan & Policy)

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ สื่อสารและประชาสัมพันธ์ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มของข้อมูลสารสนเทศ นโยบายและแผนด้านการขนส่งและจราจร (Communication & Service)

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาศักยภาพบุคลากรให้มีความพร้อม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการ ปฏิบัติงาน (Digital Skill & Knowledge)

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนาระบบการบริหารจัดการมุ่งสู่องค์กรดิจิทัล (Digital Management)

เนื่องจาก "ข้อมูล" เป็นหัวใจหลักของภารกิจการวางแผนและนโยบายคมนาคม และข้อมูล ที่ผ่านกระบวนการ "ธรรมาภิบาล" ที่ดี จะเป็นรากฐานสำคัญที่ช่วยให้ สนข. สามารถเสนอแนะนโยบาย และแผนการขนส่งได้อย่างแม่นยำ ทันการณ์ และสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชนในฐานะองค์กรนำด้านการคมนาคม ของประเทศ แผนปฏิบัติการดิจิทัลของ สนข. จึงมุ่งเน้นความสำคัญของข้อมูลและธรรมาภิบาลข้อมูล (Data Governance) โดยกำหนดแนวทางธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (Data Governance for Government) ดังนี้

- จัดทำระบบข้อมูลและสารสนเทศด้านการขนส่งและจราจร รวมถึงเทคโนโลยี การจราจรและขนส่งอัจฉริยะ

- มีกลไกการกำกับดูแลข้อมูลให้มีความถูกต้อง มั่นคงปลอดภัย และมีความเป็นส่วนตัว ตามมาตรฐานสากล

- เปิดเผยข้อมูล (Open Data) เพื่อให้ภาคส่วนต่าง ๆ นำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาต่อยอดได้
- พัฒนาระบบข้อมูลให้สามารถเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลกับหน่วยงานอื่นได้ทันที เพื่อการบริหารงานที่ยืดหยุ่นและคล่องตัว

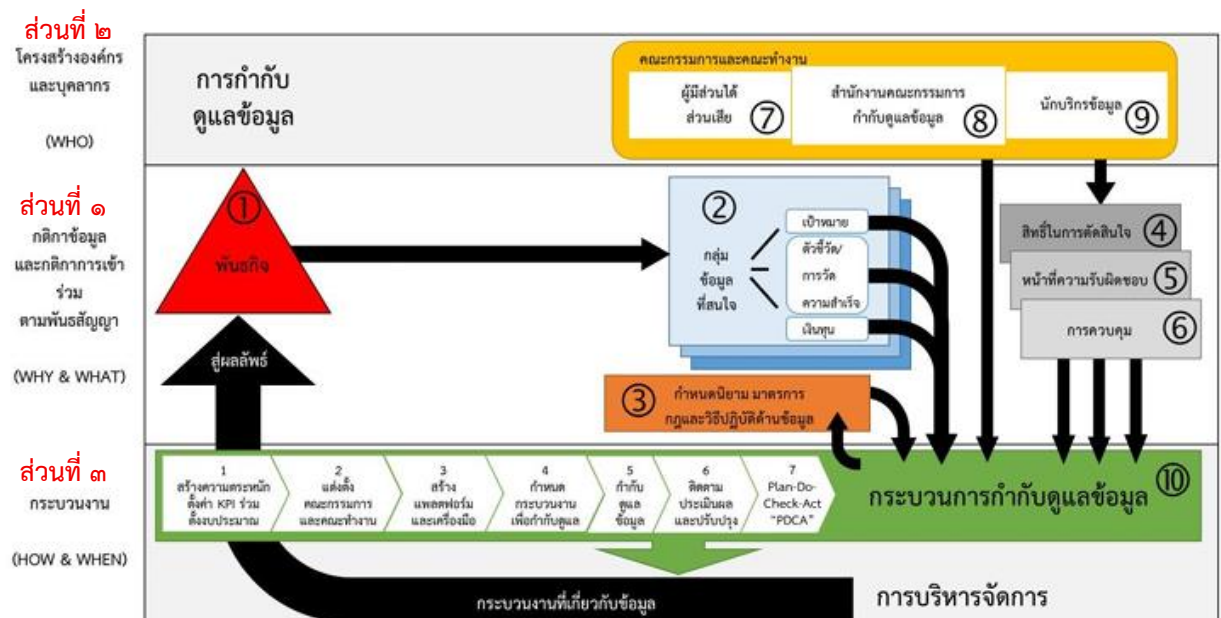
๒.๒ ความพร้อมการดำเนินงานด้านธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (Data Governance)

มาตรฐานรัฐบาลดิจิทัลว่าด้วยกรอบธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ ฉบับปรับปรุง: แนวปฏิบัติ (มรต. ๖ : ๒๕๖๖) ได้กำหนดกรอบการดำเนินการธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ ประกอบด้วย ๓ ส่วนหลัก (ภาพที่ ๕) ดังนี้

ส่วนที่ ๑ การดำเนินการตามกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ แนวนโยบาย ที่เกี่ยวข้อง กับธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (Rules of Engagement) มีองค์ประกอบย่อย ได้แก่ วิสัยทัศน์และพันธกิจ เป้าหมาย การวัดธรรมาภิบาล/การวัดความสำเร็จ และยุทธศาสตร์ นิยามข้อมูลและกฎเกณฑ์ สิทธิในการตัดสินใจ ความสามารถในการตรวจสอบได้และการรับผิดชอบในผลของการดำเนินการ การควบคุมความเสี่ยง

ส่วนที่ ๒ การดำเนินการด้านโครงสร้างของบุคลากรที่รับผิดชอบในการธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (People and Organizational Bodies) มีองค์ประกอบย่อย ได้แก่ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย สำนัก/ฝ่ายธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ บริการข้อมูล

ส่วนที่ ๓ การดำเนินการด้านกระบวนการธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (Data Governance processes) รวมถึงการดำเนินการด้านการวัดผลการดำเนินการและความสำเร็จของธรรมาภิบาลข้อมูล มีองค์ประกอบย่อย ได้แก่ กระบวนการธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ

ภาพที่ ๕ กรอบการดำเนินการธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (Data Governance Framework) ตาม มรต.๖: ๒๕๖๖

และกำหนดเครื่องมือวัดผลความสำเร็จของการดำเนินการธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (Data Governance Readiness Assessment) (ภาพที่ ๖) ๕ มิติ ประกอบด้วย มิติโครงสร้างธรรมาภิบาลข้อมูล

ภาครัฐ มิติกระบวนการธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ มิตินโยบายข้อมูลและการตรวจสอบ มิติการประเมินคุณภาพข้อมูลและความมั่นคงปลอดภัย และมิติการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง โดยแบ่งความสำเร็จออกเป็น ๕ ระดับ ดังนี้

- **ระดับ ๐ : None** หมายถึง ไม่มีธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐหรือมีแต่ไม่ได้ดำเนินการอย่างเป็นทางการ นั่นคือ มีการดำเนินงานบางส่วนและไม่มีการประกาศให้ทราบอย่างเป็นทางการ

- **ระดับ ๑ : Initial** หมายถึง ไม่มีการกำหนดมาตรฐานของกระบวนการ นั่นคือ กระบวนการถูกกำหนดขึ้นมาเฉพาะกิจ (Adhoc) ทำให้แต่ละโครงการหรือบริการมีรูปแบบของกระบวนการที่แตกต่างกัน และอำนาจในการจัดการและธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐส่วนใหญ่ถูกดำเนินการโดยฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ ทำให้การทำงานร่วมกันระหว่างฝ่ายธุรกิจและฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศไม่สอดคล้องกัน

- **ระดับ ๒ : Managed** หมายถึง เริ่มมีการกำหนดมาตรฐานของกระบวนการเฉพาะแต่ละส่วนงานหรือบริการ และมีการกำหนดบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการกำกับติดตาม เช่น บริกรข้อมูลและเจ้าของข้อมูล

- **ระดับ ๓ : Standardized** หมายถึง กระบวนการถูกกำหนดเป็นมาตรฐานของหน่วยงาน มีการกำหนดส่วนงานกลางในการกำกับและติดตามข้อมูล ซึ่งมาจากบุคคลด้านธุรกิจและเทคโนโลยีสารสนเทศ มีการบังคับใช้นโยบายข้อมูลครอบคลุมทั้งหน่วยงาน มีการติดตาม วิเคราะห์ และรายงานคุณภาพข้อมูลหรือความมั่นคงปลอดภัย

- **ระดับ ๔ : Advanced** หมายถึง กระบวนการถูกกำหนดเป็นมาตรฐานของหน่วยงาน มีการกำหนดส่วนงานกลางและระบบในการกำกับและติดตามข้อมูล ซึ่งมาจากบุคคลด้านธุรกิจและเทคโนโลยีสารสนเทศ มีการบังคับใช้นโยบายข้อมูลครอบคลุมทั้งหน่วยงาน มีการติดตาม วิเคราะห์ และรายงานคุณภาพข้อมูลและความมั่นคงปลอดภัย

- **ระดับ ๕ : Optimized** หมายถึง มีการดำเนินการสอดคล้องกับระดับ ๔ วิเคราะห์สาเหตุของปัญหา (Root Cause) ประกอบไปด้วย ความไม่สอดคล้องในการปฏิบัติงานกับนโยบายข้อมูล (Non Conformation) คุณภาพข้อมูลที่ต่ำ และความไม่คุ้มค่าในการบริหารจัดการข้อมูล โดยดำเนินการปรับปรุง กระบวนการ กฎเกณฑ์และนโยบายข้อมูล หรือโครงสร้างธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ เพื่อแก้ไขปัญหาที่พบจากผลการวิเคราะห์ และให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ที่เกี่ยวข้องและวัตถุประสงค์ที่เปลี่ยนไปของหน่วยงาน

ระดับ	โครงสร้างธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ	กระบวนการธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ	นโยบายข้อมูลและการตรวจสอบ	การประเมินคุณภาพข้อมูลและความมั่นคงปลอดภัย	การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง
0 : None	ไม่มีหรือมีแต่ไม่เป็นทางการ	ไม่มีหรือมีแต่ไม่เป็นทางการ	ไม่มีหรือมีแต่ไม่เป็นทางการ	ไม่มีหรือมีแต่ไม่เป็นทางการ	ไม่มีหรือมีแต่ไม่เป็นทางการ
1 : Initial	มีการกำหนดผู้กำกับดูแลอย่างไม่เป็นทางการ	กระบวนการยังไม่เป็นมาตรฐาน	ไม่มีหรือมีแต่ไม่เป็นทางการ	ไม่มีหรือมีแต่ไม่เป็นทางการ	ไม่มีหรือมีแต่ไม่เป็นทางการ
2 : Managed	มีการกำหนดผู้กำกับดูแลในแต่ละส่วนงาน/บริการ	มีกระบวนการเป็นมาตรฐานส่วนงาน/บริการ	บังคับใช้ในส่วนงาน/บริการ	ไม่มีหรือมีแต่ไม่เป็นทางการ	ไม่มีหรือมีแต่ไม่เป็นทางการ
3 : Standardized	มีส่วนงานกลางในธรรมาภิบาลข้อมูล ซึ่งประกอบไปด้วยบุคคลด้านธุรกิจและเทคโนโลยีสารสนเทศ	มีกระบวนการเป็นมาตรฐานหน่วยงาน	บังคับใช้ทั้งหน่วยงาน	ประเมินคุณภาพข้อมูลหรือความมั่นคงปลอดภัย	ไม่มีหรือมีแต่ไม่เป็นทางการ
4 : Advanced	มีส่วนงานกลางในธรรมาภิบาลข้อมูล ซึ่งประกอบไปด้วยบุคคลด้านธุรกิจและเทคโนโลยีสารสนเทศ	มีกระบวนการเป็นมาตรฐานหน่วยงาน	บังคับใช้ทั้งหน่วยงาน	ประเมินคุณภาพข้อมูลและความมั่นคงปลอดภัย	ไม่มีหรือมีแต่ไม่เป็นทางการ
5 : Optimized	มีส่วนงานกลางในธรรมาภิบาลข้อมูล ซึ่งประกอบไปด้วยบุคคลด้านธุรกิจและเทคโนโลยีสารสนเทศ	มีกระบวนการเป็นมาตรฐานหน่วยงาน	บังคับใช้ทั้งหน่วยงาน	ประเมินคุณภาพข้อมูลและความมั่นคงปลอดภัย	มีการปรับปรุงกระบวนการอย่างต่อเนื่อง

ภาพที่ ๖ เครื่องมือวัดผลความสำเร็จของการดำเนินการธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (Data Governance Readiness Assessment)

สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) (สพร.) ซึ่งเป็นหน่วยงานรับผิดชอบในการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลได้นำกรอบการดำเนินการธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (Data Governance Framework) ตาม มรต.๖: ๒๕๖๖ ที่กล่าวมาข้างต้น มากำหนดเกณฑ์วัดผลการดำเนินการธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (Data Governance) ของหน่วยงานภาครัฐ ภายใต้การสำรวจระดับความพร้อมรัฐบาลดิจิทัลหน่วยงานภาครัฐ ตัวชี้วัดที่ ๒ กระบวนการพัฒนาด้วยข้อมูล (Data-driven Practices) โดยแบ่งประเด็นคำถามในการสำรวจการดำเนินการธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐออกเป็น ๓ ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ ๑ โครงสร้างธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ

- มีการแต่งตั้งคณะกรรมการธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ

ส่วนที่ ๒ การดำเนินการตามกระบวนการธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ

- มีการกำหนดบทบาทของส่วนงานต่าง ๆ ในองค์กร ตามวงจรชีวิตข้อมูล (Role)
- มีระบบบริหารจัดการข้อมูลแบบอัตโนมัติ หรือกระบวนการจัดการ และคุ้มครองข้อมูลที่ครบถ้วนตามวงจรชีวิตข้อมูล ตั้งแต่การจัดทำ การจัดเก็บ การจำแนกหมวดหมู่ การประมวลผลหรือใช้ข้อมูล การปกปิดหรือเปิดเผยข้อมูล การตรวจสอบและการทำลาย (Life cycle system)
- มีการกำหนดนโยบาย/กฎเกณฑ์การควบคุมสิทธิ์การเข้าถึงข้อมูล (Access Control)

- มีการกำหนดมาตรการ หรือ กระบวนการตรวจสอบ หรือ เครื่องมือ ประเมินคุณภาพข้อมูล (Data Quality)
- มีการจัดทำคำอธิบายข้อมูลดิจิทัล (Meta Data) ในชุดข้อมูลของหน่วยงาน และ มีระบบจัดเก็บคำอธิบายข้อมูล (Data Catalog) ทั้งข้อมูล Open data และ Non-open data

ส่วนที่ ๓ การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานด้านธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ

- ติดตามและรายงานผลการดำเนินงานด้านธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐแก่ คณะกรรมการธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ
- ปรับปรุงและทบทวนนโยบายธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ

และแบ่งผลการสำรวจระดับความพร้อมรัฐบาลดิจิทัล ด้านธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (Data Governance) ออกเป็น ๕ ระดับ โดยใช้แบบจำลอง Digital Government Maturity Model (ภาพที่ ๗) ดังนี้

ระดับที่ ๑ สีแดง ระดับขั้นริเริ่ม (Initial)

ระดับที่ ๒ สีส้ม ระดับขั้นต้น (Developing)

ระดับที่ ๓ สีเหลือง ระดับขั้นกลาง (Defined)

ระดับที่ ๔ สีฟ้า ระดับขั้นสูง (Managed)

ระดับที่ ๕ สีเขียว ระดับขั้นสูงสุด (Optimizing)

Maturity Model	Sub Pillar	Topic	ระดับที่ 1 ระดับขั้นริเริ่ม (Initial) Foundational	ระดับที่ 2 ระดับขั้นต้น (Developing) Standardized	ระดับที่ 3 ระดับขั้นกลาง (Defined) Optimized	ระดับที่ 4 ระดับขั้นสูง (Managed) Integrated	ระดับที่ 5 ระดับขั้นสูงสุด (Optimizing) Exemplary
Data-Driven Practices	Data Governance	สรรพการดำเนินการและปฏิบัติการด้านธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (P2.1, P2.1.1, P2.1.2, P2.1.3, P2.1.4, P2.1.5)	หน่วยงานมีการแต่งตั้งคณะกรรมการธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (Data Governance Council) จำนวน 0-2 ข้อ	หน่วยงานมีการแต่งตั้งคณะกรรมการธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (Data Governance Council) จำนวน 3 ข้อ	หน่วยงานมีการแต่งตั้งคณะกรรมการธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (Data Governance Council) จำนวน 4 ข้อ	หน่วยงานมีการแต่งตั้งคณะกรรมการธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (Data Governance Council) จำนวน 5 ข้อ	หน่วยงานมีการแต่งตั้งคณะกรรมการธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (Data Governance Council) จำนวน 6 ข้อ
			- หน่วยงานมีการแต่งตั้งคณะกรรมการธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (Data Governance Council) - หน่วยงานมีการกำหนดบทบาทของส่วนงานต่างๆ ในองค์การตามวงจรชีวิตข้อมูล (Role) - หน่วยงานมีขอบเขตการดำเนินการข้อมูลแบบปิดไม่เปิดเผย การควบคุมการเข้าถึง และคุ้มครองข้อมูลที่สำคัญที่สุด ตั้งแต่การถือกำเนิดขึ้น การใช้งาน จนกระทั่ง การประมวลผลหรือใช้ข้อมูล การปกป้องหรือเป็นศูนย์ข้อมูล การตรวจสอบและการทำลาย (Life cycle system) - มีการกำหนดนโยบาย/กฎเกณฑ์การควบคุมสิทธิ์การเข้าถึงข้อมูล (Access Control) - การกำหนดมาตรการ หรือกระบวนการตรวจสอบ หรือเครื่องมือประเมินคุณภาพข้อมูล (Data Quality) - หน่วยงานมีการจัดทำคำอธิบายข้อมูลดิจิทัล (Meta Data) ในชุดข้อมูลของหน่วยงาน ไม่มีระบบจัดเก็บคำอธิบายข้อมูล (Data Catalog) ที่ข้อมูล Open Data และ Non-Open Data	- หน่วยงานมีการแต่งตั้งคณะกรรมการธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (Data Governance Council) - หน่วยงานมีการกำหนดบทบาทของส่วนงานต่างๆ ในองค์การตามวงจรชีวิตข้อมูล (Role) - หน่วยงานมีขอบเขตการดำเนินการข้อมูลแบบปิดไม่เปิดเผย การควบคุมการเข้าถึง และคุ้มครองข้อมูลที่สำคัญที่สุด ตั้งแต่การถือกำเนิดขึ้น การใช้งาน จนกระทั่ง การประมวลผลหรือใช้ข้อมูล การปกป้องหรือเป็นศูนย์ข้อมูล การตรวจสอบและการทำลาย (Life cycle system) - มีการกำหนดนโยบาย/กฎเกณฑ์การควบคุมสิทธิ์การเข้าถึงข้อมูล (Access Control) - การกำหนดมาตรการ หรือกระบวนการตรวจสอบ หรือเครื่องมือประเมินคุณภาพข้อมูล (Data Quality) - หน่วยงานมีการจัดทำคำอธิบายข้อมูลดิจิทัล (Meta Data) ในชุดข้อมูลของหน่วยงาน ไม่มีระบบจัดเก็บคำอธิบายข้อมูล (Data Catalog) ที่ข้อมูล Open Data และ Non-Open Data	- หน่วยงานมีการแต่งตั้งคณะกรรมการธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (Data Governance Council) - หน่วยงานมีการกำหนดบทบาทของส่วนงานต่างๆ ในองค์การตามวงจรชีวิตข้อมูล (Role) - หน่วยงานมีขอบเขตการดำเนินการข้อมูลแบบปิดไม่เปิดเผย การควบคุมการเข้าถึง และคุ้มครองข้อมูลที่สำคัญที่สุด ตั้งแต่การถือกำเนิดขึ้น การใช้งาน จนกระทั่ง การประมวลผลหรือใช้ข้อมูล การปกป้องหรือเป็นศูนย์ข้อมูล การตรวจสอบและการทำลาย (Life cycle system) - มีการกำหนดนโยบาย/กฎเกณฑ์การควบคุมสิทธิ์การเข้าถึงข้อมูล (Access Control) - การกำหนดมาตรการ หรือกระบวนการตรวจสอบ หรือเครื่องมือประเมินคุณภาพข้อมูล (Data Quality) - หน่วยงานมีการจัดทำคำอธิบายข้อมูลดิจิทัล (Meta Data) ในชุดข้อมูลของหน่วยงาน ไม่มีระบบจัดเก็บคำอธิบายข้อมูล (Data Catalog) ที่ข้อมูล Open Data และ Non-Open Data	- หน่วยงานมีการแต่งตั้งคณะกรรมการธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (Data Governance Council) - หน่วยงานมีการกำหนดบทบาทของส่วนงานต่างๆ ในองค์การตามวงจรชีวิตข้อมูล (Role) - หน่วยงานมีขอบเขตการดำเนินการข้อมูลแบบปิดไม่เปิดเผย การควบคุมการเข้าถึง และคุ้มครองข้อมูลที่สำคัญที่สุด ตั้งแต่การถือกำเนิดขึ้น การใช้งาน จนกระทั่ง การประมวลผลหรือใช้ข้อมูล การปกป้องหรือเป็นศูนย์ข้อมูล การตรวจสอบและการทำลาย (Life cycle system) - มีการกำหนดนโยบาย/กฎเกณฑ์การควบคุมสิทธิ์การเข้าถึงข้อมูล (Access Control) - การกำหนดมาตรการ หรือกระบวนการตรวจสอบ หรือเครื่องมือประเมินคุณภาพข้อมูล (Data Quality) - หน่วยงานมีการจัดทำคำอธิบายข้อมูลดิจิทัล (Meta Data) ในชุดข้อมูลของหน่วยงาน ไม่มีระบบจัดเก็บคำอธิบายข้อมูล (Data Catalog) ที่ข้อมูล Open Data และ Non-Open Data	- หน่วยงานมีการแต่งตั้งคณะกรรมการธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (Data Governance Council) - หน่วยงานมีการกำหนดบทบาทของส่วนงานต่างๆ ในองค์การตามวงจรชีวิตข้อมูล (Role) - หน่วยงานมีขอบเขตการดำเนินการข้อมูลแบบปิดไม่เปิดเผย การควบคุมการเข้าถึง และคุ้มครองข้อมูลที่สำคัญที่สุด ตั้งแต่การถือกำเนิดขึ้น การใช้งาน จนกระทั่ง การประมวลผลหรือใช้ข้อมูล การปกป้องหรือเป็นศูนย์ข้อมูล การตรวจสอบและการทำลาย (Life cycle system) - มีการกำหนดนโยบาย/กฎเกณฑ์การควบคุมสิทธิ์การเข้าถึงข้อมูล (Access Control) - การกำหนดมาตรการ หรือกระบวนการตรวจสอบ หรือเครื่องมือประเมินคุณภาพข้อมูล (Data Quality) - หน่วยงานมีการจัดทำคำอธิบายข้อมูลดิจิทัล (Meta Data) ในชุดข้อมูลของหน่วยงาน มีระบบจัดเก็บคำอธิบายข้อมูล (Data Catalog) ที่ข้อมูล Open Data และ Non-Open Data
			หมายเหตุ: หน่วยงานมีการวัดผลที่ผ่านกระบวนการดำเนินการด้านธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐที่โปร่งใส ไม่อิงกว่า 1 ด้านได้แก่ - ด้านการวิเคราะห์ และนำข้อมูลมาใช้ประโยชน์ภายในองค์กร (Internal Use) - ด้านข้อมูลเปิดภาครัฐ (Open Government Data) - ด้านการไม่เปิดเผยกับผู้อื่นข้อมูล (Shareable Data)				
หมายเหตุ: Maturity Model สำหรับปี 2569 อาจจะมีการเปลี่ยนแปลงตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ							

หมายเหตุ เกณฑ์ระดับความพร้อมฯ แต่ละระดับอาจมีการเปลี่ยนแปลงในแต่ละปี

ภาพที่ ๗ แบบจำลอง Digital Government Maturity Model ด้าน Data Governance ประจำปี ๒๕๖๘

ผลการสำรวจระดับความพร้อมรัฐบาลดิจิทัลหน่วยงานภาครัฐล่าสุด ปี ๒๕๖๘ สนข. มีผลการดำเนินการด้าน Data Governance อยู่ในระดับ ๓ ระดับขั้นกลาง (Defined) หมายถึง สนข. มีการดำเนินการด้านธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ ตามเกณฑ์การวัดผลในแบบจำลอง Digital Government Maturity Model จำนวน ๔ ข้อ (ส่วนที่ ๑ โครงสร้างธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ และส่วนที่ ๒ การดำเนินการตามกระบวนการธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ) จากทั้งหมด ๖ ข้อ ซึ่ง สนข. ต้องดำเนินการปรับปรุงการดำเนินการธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐให้ครบถ้วนทั้ง ๓ ส่วน (ส่วนที่ ๑ โครงสร้างธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ ส่วนที่ ๒ การดำเนินการตามกระบวนการธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ และส่วนที่ ๓ การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานด้านธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ) จึงจะทำให้ผลการสำรวจอยู่ในระดับ ๕ ระดับขั้นสูงสุด (Optimizing)

๒.๓ ภาพรวมผลการดำเนินการของ สนข.

สนข. มีภารกิจเกี่ยวกับการเสนอแนะนโยบายและจัดทำแผนหลัก แผนแม่บท และยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบการขนส่งและจราจร ความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อมในระบบการขนส่งของประเทศ จัดเป็นหน่วยงานประเภทจัดทำนโยบายที่มีการให้บริการด้านการให้ข้อมูลเพียงอย่างเดียว ซึ่งข้อมูลที่ สนข. ให้บริการได้แก่ ข้อมูลนโยบายและแผนด้านการขนส่งและจราจร ด้านความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อม ด้านการขนส่งทางราง ด้านอากาศ ด้านการขนส่งทางน้ำ ด้านการเชื่อมต่อระบบขนส่งและสิ่งอำนวยความสะดวก ระบบตัวโดยสารร่วม และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศการขนส่งและจราจร ซึ่งผู้รับบริการของ สนข. มีทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน สามารถขอรับบริการได้ทางเว็บไซต์ สนข. นอกจากนี้ สนข. ยังให้บริการข้อมูลแนะนำการเดินทางด้วยขนส่งสาธารณะในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลผ่านทางแอปพลิเคชันนำทาง (NAMTANG) และข้อมูลเปิด (Open Data) ด้านการขนส่งและจราจรบนระบบบัญชีข้อมูลของ สนข. โดย สนข. มีการดำเนินการเพื่อพัฒนาข้อมูลสารสนเทศ ดังนี้

๒.๓.๑ ข้อมูล ฐานข้อมูล และระบบสารสนเทศ (Data Database and Data Information)

สนข. มีฐานข้อมูลที่ใช้สำหรับจัดทำภารกิจเสนอแนะนโยบายและจัดทำแผนพัฒนาระบบคมนาคมขนส่ง แยกเป็นฐานข้อมูลสำหรับกระบวนการหลักและฐานข้อมูลสำหรับกระบวนการสนับสนุนเพื่อการวิเคราะห์ จัดทำแผนหลัก แผนแม่บท แผนการลงทุนด้านการขนส่งและจราจร จัดทำรายงานด้านการขนส่งและจราจร ความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อมในระบบการขนส่ง จัดทำรายงานและแนวโน้มของการขนส่งและจราจรทั้งในด้านเศรษฐกิจ ความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อม และการบริหารจัดการภายใน จำแนกเป็นฐานข้อมูลสำหรับกระบวนการหลักจัดทำนโยบายและแผนด้านการขนส่งและจราจร และฐานข้อมูลสำหรับกระบวนการสนับสนุนการบริหารจัดการภายใน สนข. ดังนี้

- **ฐานข้อมูลสำหรับกระบวนการหลัก ประกอบด้วย ข้อมูลต่อไปนี้**

๑. ข้อมูลกลุ่มสภาพเศรษฐกิจและสังคม
๒. ข้อมูลกลุ่มโครงสร้างพื้นฐานด้านการขนส่งและจราจร
๓. ข้อมูลกลุ่มสภาพการเดินทางและขนส่งสินค้า
๔. ข้อมูลกลุ่มผลการวิเคราะห์ด้านการขนส่งและจราจร
๕. ข้อมูลกลุ่มความปลอดภัย สาธารณภัยและสิ่งแวดล้อม

๖. ข้อมูลกลุ่มการพัฒนาเทคโนโลยีการจราจรและขนส่งอัจฉริยะ
๗. ข้อมูลระบบนำทางการเดินทางด้วยขนส่งสาธารณะและบริการรถไฟฟ้า
๘. ข้อมูลระบบวิเคราะห์ข้อมูลจราจรจากกล้อง CCTV
๙. ข้อมูลระบบบริหารสำนักงานอัตโนมัติ
๑๐. ข้อมูลระบบอื่น ๆ

● **ฐานข้อมูลสำหรับกระบวนการสนับสนุน** ประกอบด้วย ข้อมูลต่อไปนี้

๑. ข้อมูลบุคลากร (DPIS)
๒. ข้อมูลสารบรรณ
๓. ข้อมูลพัสดุ ครุภัณฑ์
๔. ข้อมูลการเงิน
๕. ข้อมูลค่าของประมาณ
๖. ข้อมูลจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ
๗. ข้อมูลกฎหมาย
๘. ข้อมูลอื่น ๆ

ข้อมูลดังกล่าวข้างต้นถูกจัดไว้ในระบบสารสนเทศที่ สนข. ใช้งานเพื่อให้บริการแก่ประชาชน และระบบสารสนเทศที่ให้บริการภายใน สนข. ดังนี้

● **ระบบสารสนเทศที่ให้บริการแก่ประชาชน**

ลำดับ	ชื่อระบบสารสนเทศ
๑.	เว็บไซต์ สนข.
๒.	ระบบสารสนเทศการขนส่งและจราจร (MIS)
๓.	ระบบบัญชีข้อมูล สนข. (Data Catalog)
๔.	ระบบนำทางการเดินทางด้วยขนส่งสาธารณะ (NAMTANG)
๕.	ระบบบริการข้อมูลรถไฟฟ้า (BKK Rail) และระบบ BKKTransit.net
๖.	ระบบ TDC*
๗.	ระบบช่วยตอบคำถาม อัตโนมัติ (Chatbot)

หมายเหตุ * อยู่ระหว่างดำเนินการ คาดว่าจะแล้วเสร็จเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๙

● **ระบบสารสนเทศที่ให้บริการภายใน**

ลำดับ	ชื่อระบบสารสนเทศ
๑.	ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร (EIS)
๒.	แบบจำลองด้านการขนส่งและจราจรระดับกรุงเทพมหานครและปริมณฑล (Extended Bangkok Urban Area Model : eBUM)
๓.	แบบจำลองด้านการขนส่งและจราจรระดับประเทศ (National Model : NAM)
๔.	ระบบวิเคราะห์ฐานข้อมูลข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data Analytics) เพื่อการขนส่งสินค้าด้วยรถบรรทุกและการเดินทางของคนในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

ลำดับ	ชื่อระบบสารสนเทศ
๕.	ระบบวิเคราะห์ข้อมูลจราจรจากกล้อง CCTV
๖.	ระบบงานบริหารสำนักงานอัตโนมัติ (e-Office)
๗.	ระบบตรวจสอบพัสดุครุภัณฑ์ สนข. (OTP Inventory)
๘.	ระบบบริหารจัดการข้อมูลส่วนบุคคล สนข. (OTP Private Cloud)
๙.	ระบบบริหารจัดการเอกสาร สนข. (OTP Document Management : ODM)
๑๐.	ระบบรายงานผลการดำเนินงานภายใน สนข. (TRS)
๑๑.	ระบบการเรียนการสอนออนไลน์ของ สนข. (OTP E-Learning)
๑๒.	ระบบแจ้งเตือนการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ของ สนข.
๑๓.	ระบบโพลภายใน สนข. (OTP POLL)
๑๔.	ระบบห้องสมุดอัตโนมัติ สนข. (OTP Automated Library)
๑๕.	ระบบจัดเก็บข้อมูลกลางของ สนข. (OTP DATABOX)
๑๖.	ระบบฐานข้อมูลสถิติด้านการจราจรและระบบแสดงผลข้อมูลด้านการจราจรในรูปแบบของ Dashboard (TCAD)
๑๗.	ระบบค้นหาข้อมูลมติ คจร.
๑๘.	ระบบฐานข้อมูลกลางและระบบบริหารจัดการจราจรในพื้นที่กลุ่มจังหวัดฉะเชิงเทรา ชลบุรี และระยอง (ระบบ EEC ITS)
๑๙.	ระบบสำรวจข้อมูลการเดินทางในเขตเมืองหลักในภูมิภาค (iSurvey)

๒.๓.๒ โครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล (Digital Infrastructure)

สนข. มีโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล ได้แก่ คอมพิวเตอร์ส่วนบุคคลและคอมพิวเตอร์แม่ข่าย (ระบบเซิร์ฟเวอร์) พร้อมระบบปฏิบัติการ และระบบรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ รวมทั้งเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (ระบบอินเทอร์เน็ต) ที่พร้อมสนับสนุนการบริหารจัดการข้อมูลภายใต้ธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ

๒.๓.๓ โปรแกรมและเครื่องมือการวิเคราะห์ข้อมูล (Software)

สนข. มีเครื่องมือสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

- AI ในระบบวิเคราะห์ฐานข้อมูลข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data Analytics) และระบบฐานข้อมูลสถิติด้านการจราจรและระบบแสดงผลข้อมูลด้านการจราจรในรูปแบบของ Dashboard (ระบบ TCAD)
- Power BI ในศูนย์ข้อมูลคมนาคมของประเทศไทย (Transport Data Center: TDC) ซึ่งอยู่ระหว่างดำเนินการศึกษา
- แบบจำลองด้านการขนส่งและจราจรระดับกรุงเทพมหานครและปริมณฑล (Extended Bangkok Urban Area Model : eBUM) และแบบจำลองด้านการขนส่งและจราจรระดับและระดับประเทศ (National Model : NAM)
- ระบบนำทางการเดินทางด้วยขนส่งสาธารณะ (NAMTANG)
- Microsoft Excel, Visio, Google Studio

๒.๓.๔ วัฒนธรรมด้านข้อมูล (Data Culture) ทักษะการจัดการและใช้ประโยชน์ข้อมูล ของบุคลากร สนข. (Data Competency)

๑) วัฒนธรรมการใช้ข้อมูล (Data Culture)

สนข. เป็นหน่วยงานเชิงนโยบายที่มีบทบาทหลักในการวิเคราะห์ วางแผน และเสนอแนะทิศทางการพัฒนาระบบคมนาคมของประเทศ จึงมีการใช้ข้อมูลเป็นฐานประกอบการตัดสินใจ (Evidence-based Policy) มาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะข้อมูลสถิติด้านการเดินทาง ปริมาณจราจร โครงสร้างพื้นฐาน งานวิจัย และผลการศึกษาเชิงวิชาการ อย่างไรก็ตาม วัฒนธรรมการใช้ข้อมูลของ สนข. ยังมีลักษณะ “ใช้ข้อมูลเป็นรายโครงการหรือรายภารกิจ” ยังไม่ถึงระดับที่ข้อมูลเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนองค์กรทั้งระบบ (Data-driven Organization) เนื่องจากมีข้อจำกัด ต่อไปนี้

- ข้อมูลถูกมองเป็น “ทรัพยากรของโครงการ/ฝ่าย” มากกว่าเป็น “ทรัพยากรขององค์กร” ทำให้เกิดข้อมูลซ้ำซ้อน และขาดการใช้ประโยชน์ร่วมกันอย่างเต็มศักยภาพ
- ข้อมูลมีหลายแหล่ง หลายรูปแบบ ทำให้ข้อมูลยังไม่ใช่ “ฐานหลักเพียงหนึ่งเดียว (Single Source of Truth)”
- ขาดบทบาทเจ้าของข้อมูล (Data Owner / Data Steward) ที่ชัดเจน ส่งผลต่อคุณภาพ ความครบถ้วน และความต่อเนื่องของข้อมูล
- การแบ่งปันและแลกเปลี่ยนข้อมูลยังจำกัดอยู่ภายในกลุ่มงานหรือโครงการ
- การใช้เครื่องมือวิเคราะห์และรายงานข้อมูลมีเฉพาะบางงาน

๒) ทักษะการจัดการและใช้ประโยชน์ข้อมูล (Data Competency)

สนข. เป็นหน่วยงานวิเคราะห์นโยบายและจัดทำแผน บุคลากรหลักมีพื้นฐานด้านเศรษฐศาสตร์ วิศวกรรมขนส่ง การวางแผน และการวิเคราะห์โครงการ มีทักษะการจัดการและใช้ข้อมูลแตกต่างกัน จำแนกตามกลุ่มบุคลากร ดังนี้

๒.๑ กลุ่มนักวิเคราะห์นโยบาย/ วิศวกร มีทักษะในการทำ Traffic Forecast วิเคราะห์ Demand และทักษะการใช้ Excel / SPSS / แบบจำลอง

๒.๒ กลุ่มบริหาร/ ผู้บริหาร มีทักษะในการใช้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจและการอ่าน Dashboard

๒.๓ กลุ่ม IT มีทักษะในการดูแลระบบฐานข้อมูล และจัดทำ API

๒.๔ บุคลากรทั่วไป มีทักษะในการใช้งานข้อมูลในงานเอกสาร

เนื่องจากทักษะบุคลากร คือ ปัจจัยความสำเร็จของ Data Governance และ Data-Driven Policy ประกอบกับ สนข. มีจุดแข็งในการมีวัฒนธรรมใช้ข้อมูลสนับสนุนการวิเคราะห์นโยบาย และการจัดทำแผน มีความเข้าใจการวิเคราะห์เชิงเศรษฐศาสตร์และคมนาคม และมีฐานข้อมูลโครงการจำนวนมาก แต่การใช้ประโยชน์ข้อมูลยังไม่ถึงระดับ Data Science ที่มีการใช้ AI/ Predictive/ Machine Learning จึงมีจุดที่ควรพัฒนาทักษะของบุคลากร ต่อไปนี้

- Data Visualization
- Dashboard แบบ Real-Time
- การใช้ Python / R / GIS เชิงลึก
- AI / Predictive Modeling
- Data Governance เชิงระบบ

๒.๓.๕ การกำกับดูแลข้อมูล (Data Governance)

สนข. มีการดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการ คณะทำงาน เพื่อทำหน้าที่กำกับดูแลข้อมูล และมีการจัดทำนโยบายและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับข้อมูล เพื่อให้เจ้าหน้าที่ สนข. ถือปฏิบัติในแนวทางเดียวกัน ดังนี้

๑) คณะกรรมการและคณะทำงาน กำกับดูแลข้อมูล ประกอบด้วย

๑.๑) คณะกรรมการธรรมาภิบาลข้อมูล (Data Governance Council) ประจำ สนข. ทำหน้าที่กำหนดนโยบาย แนวทาง และกรอบการดำเนินงานด้านธรรมาภิบาลข้อมูลของ สนข. ให้สอดคล้องกฎหมายและนโยบายภาครัฐ รวมทั้งกำกับ ติดตาม และผลักดันการบริหารจัดการข้อมูลให้มีคุณภาพ มาตรฐาน ความมั่นคงปลอดภัย และคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล และ**คณะทำงานบริการข้อมูล (Data Steward Team) ประจำ สนข.** ทำหน้าที่บริหารจัดการ ดูแลคุณภาพข้อมูล และกำหนดมาตรฐาน/คำอธิบายข้อมูล (Metadata) ให้ถูกต้อง เป็นปัจจุบัน และใช้งานร่วมกันได้ จัดทำทะเบียนข้อมูล/บัญชีข้อมูล (Data Inventory / Data Catalog) กำกับเจ้าภาพข้อมูล และสนับสนุนการเปิดเผย แลกเปลี่ยนข้อมูลอย่างเหมาะสม

๑.๒) ผู้บริหารจัดการความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศ ((Head of Information Security) ประจำ สนข. ทำหน้าที่กำกับดูแลให้มีการปฏิบัติตามนโยบาย มาตรฐาน และแนวทางการรักษาความมั่นคงปลอดภัยทางเทคโนโลยี สารสนเทศ และการรับมือภัยคุกคามทางไซเบอร์ และ**คณะทำงานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ของ สนข.** ทำหน้าที่ขับเคลื่อนงานด้านความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ของ สนข. เพื่อป้องกัน รับมือ และแก้ไขปัญหาภัยคุกคามทางไซเบอร์ที่จะก่อให้เกิดความเสียหายต่อระบบคอมพิวเตอร์ ระบบเครือข่าย ระบบงานสารสนเทศ และระบบฐานข้อมูล

๑.๓) คณะทำงานเพื่อปฏิบัติหน้าที่เป็นเจ้าหน้าที่คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (Data Protection Officers : DPO) ของ สนข. ทำหน้าที่กำกับดูแล และให้คำปรึกษาแก่หน่วยงานภายใน สนข. ให้ปฏิบัติตามกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (PDPA) และนโยบายที่เกี่ยวข้องอย่างถูกต้อง

๑.๔) คณะกรรมการตรวจสอบ ทำหน้าที่ตรวจสอบความถูกต้องในการปฏิบัติตามระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และ**นายทะเบียนข้อมูลข่าวสารลับ สนข.** ทำหน้าที่ดำเนินการทางทะเบียนข้อมูลข่าวสารลับให้เป็นไปตามระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๒) นโยบายและแนวปฏิบัติด้านข้อมูล ประกอบด้วย

๒.๑) นโยบายและแนวปฏิบัติธรรมาภิบาลข้อมูลของ สนข. มุ่งเน้นการจัดการข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ ความปลอดภัย และเชื่อถือได้ ตามหลักธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ โดยครอบคลุมการจัดทำ,

การจัดเก็บ, การใช้ข้อมูล และการเปิดเผยข้อมูล เพื่อให้บริการสาธารณะที่รวดเร็ว ตรงตามพระราชบัญญัติ การบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๒

๒.๒) ประมวลแนวทางปฏิบัติและกรอบมาตรฐานด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัย **ไซเบอร์ของ สนข. พ.ศ. ๒๕๖๗ และแผนปฏิบัติการด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ของ สนข. (พ.ศ. ๒๕๖๘ - ๒๕๗๐)** มุ่งเน้นสร้างความปลอดภัยให้ระบบโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลตามมาตรฐานสากล โดยเน้นการส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กร การปรับกระบวนการทำงานเป็นดิจิทัล การป้องกันภัยคุกคาม และการจัดการข้อมูลสำคัญ เพื่อบริการเป็นหน่วยงานที่เชื่อถือได้

๒.๓) นโยบายและแนวปฏิบัติในการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของ สนข. พ.ศ. ๒๕๖๖ เพื่อให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ตลอดจนผู้รับบริการของ สนข. เชื่อมั่นว่าข้อมูลส่วนบุคคลที่ สนข. เก็บรวบรวม ใช้หรือเปิดเผย จะได้รับการดูแลและคุ้มครองอย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๔) แผนบริหารจัดการความเสี่ยงและการควบคุมภายใน สนข. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ใช้เป็นกรอบการดำเนินการจัดการข้อมูลของ สนข. ที่มีความเสี่ยงด้านความถูกต้อง ความครบถ้วน และความทันเวลา จากกระบวนการจัดเก็บและปรับปรุงข้อมูลที่ยังไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน ซึ่งส่งผลกระทบต่อคุณภาพการตัดสินใจเชิงนโยบาย และเสี่ยงต่อการบูรณาการข้อมูลระหว่างหน่วยงาน หากโครงสร้าง มาตรฐาน และเจ้าภาพข้อมูลยังไม่ชัดเจน

๒.๓.๖ การบริหารจัดการข้อมูล (Data Management)

๑) การจัดทำระบบบัญชีข้อมูลของ สนข. (Data Catalog) และข้อมูลเปิดภาครัฐ (Open Data)

สนข. มีการจัดทำระบบบัญชีข้อมูลของ สนข. (Data Catalog) เพื่อเผยแพร่ ชุดข้อมูลเปิดสาธารณะ (Open Data) ของ สนข. ซึ่งผู้รับบริการสามารถเข้าถึงข้อมูลดังกล่าวได้ผ่านช่องทางเว็บไซต์ <https://otp.gdcatalog.go.th> โดยมีรายการชุดข้อมูลเปิดสาธารณะ (Open Data) จำนวนทั้งสิ้น ๓๑ ชุดข้อมูล (ตารางที่) และมีคำอธิบายข้อมูลส่วนหลัก (Metadata) และพจนานุกรมข้อมูล (Data Dictionary) ครบทุกชุดข้อมูล ดังนี้

ตารางที่ ๒.๑ สรุปรายการชุดข้อมูลในระบบบัญชีข้อมูล (Agency Data Catalog) ของ สนข.

ลำดับ ที่	ชื่อชุดข้อมูล	เจ้าของ ชุดข้อมูล
๑	สรุปอัตราความเร็วเฉลี่ยของรถยนต์ส่วนบุคคลในเขตกรุงเทพมหานคร (ช่วงเร่งด่วนเช้า ๐๖.๐๐ – ๐๙.๐๐ น.)	กจร.
๒	สรุปอัตราความเร็วเฉลี่ยของรถยนต์ส่วนบุคคลในเขตกรุงเทพมหานคร (ช่วงเร่งด่วนเย็น ๑๖.๐๐ – ๑๙.๐๐ น.)	กจร.
๓	รายงานโครงการศึกษาด้านการขนส่งและจราจร	ศทท.
๔	ปริมาณการขนส่งสินค้าภายในประเทศ จำแนกตามรูปแบบการขนส่ง	ศทท.
๕	จำนวนการเข้าใช้งานระบบนำทางการเดินทางด้วยขนส่งสาธารณะในเขต กรุงเทพมหานครและปริมณฑล	ศทท.

ลำดับ ที่	ชื่อชุดข้อมูล	เจ้าของ ชุดข้อมูล
๖	จำนวนการแสดงข้อมูลระบบขนส่งสาธารณะของระบบนำทางการเดินทางด้วยขนส่งสาธารณะในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล	ศทท.
๗	ความต้องการการขนส่งสินค้าของแบบจำลองด้านการขนส่งและจราจรระดับประเทศ (NAM)	ศทท.
๘	ความต้องการการเดินทางของแบบจำลองด้านการขนส่งและจราจรระดับกรุงเทพมหานครและปริมณฑล (eBUM)	ศทท.
๙	นโยบายและแผนด้านการขนส่งและจราจร	ศทท.
๑๐	ความต้องการของผู้มีส่วนได้เสีย	กพร.
๑๑	สัดส่วนการใช้บริการระบบรถไฟฟ้าในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล	ศทท.
๑๒	สัดส่วนการใช้บริการระบบขนส่งสาธารณะในการเดินทางระหว่างเมือง	ศทท.
๑๓	สัดส่วนการใช้บริการระบบขนส่งสาธารณะในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล	ศทท.
๑๔	สัดส่วนการเดินทางด้วยระบบขนส่งสาธารณะในเขตเมืองต่อการเดินทางในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล	ศทท.
๑๕	สัดส่วนปริมาณการขนส่งสินค้าทางรางต่อปริมาณการขนส่งสินค้าทั้งหมดภายในประเทศ	ศทท.
๑๖	สัดส่วนปริมาณการขนส่งสินค้าทางน้ำต่อปริมาณการขนส่งสินค้าทั้งหมดภายในประเทศ	ศทท.
๑๗	ระยะทางราง	ศทท.
๑๘	ระยะทางถนน	ศทท.
๑๙	ร้อยละของการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในภาคคมนาคมขนส่งที่สามารถลดลงได้เมื่อเปรียบเทียบกับการปล่อยในกรณีฐาน (BAU) ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘	สผป.
๒๐	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจราจร จากกล้อง CCTV ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล	กจร.
๒๑	ผลการตรวจประเมินโครงสร้างพื้นฐานการขนส่งสาธารณะเพื่อคนพิการและผู้สูงอายุ (Accessibility Checklists)	กพข.
๒๒	ผลการสำรวจข้อมูลการเดินทางของบุคคลในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล	ศทท.
๒๓	ผลการวิเคราะห์ฐานข้อมูลการขนส่งสินค้าด้วยข้อมูล GPS รถบรรทุก (Freight Transport Analytics)	ศทท.
๒๔	เวลาในการเดินทางเฉลี่ยและค่าใช้จ่ายในการเดินทางเฉลี่ยในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล	สตร.
๒๕	ผลสำรวจปริมาณจราจรบนช่วงถนน (Mid - Block Survey : MB)	สสภ.
๒๖	ผลการเบิกจ่ายงบประมาณ	สบก.
๒๗	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมกรรมการขนส่งสินค้าด้วยรถบรรทุกทุกเข้า-ออก จำแนกตามจุดต้นทาง - ปลายทาง (Origin - Destination)	ศทท.
๒๘	ผลการวิเคราะห์ภาพรวมการเดินทางของคน (Passenger Trip Analytics) จากข้อมูล GPS รถแท็กซี่	ศทท.

ลำดับ ที่	ชื่อชุดข้อมูล	เจ้าของ ชุดข้อมูล
๒๙	ปริมาณเที่ยวการขนส่งสินค้าบนโครงข่ายถนน ๑๖ เส้นทาง จำแนกตามวันทำงานและวันหยุด	ศทท.
๓๐	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมการณ์การขนส่งสินค้าด้วยรถบรรทุกเข้า-ออกสถานที่สำคัญ จำแนกตามช่วงเวลา	ศทท.
๓๑	ผลการวิเคราะห์พื้นที่ที่มีการจอดรับและจอดส่งผู้โดยสารรถแท็กซี่ ๒๐ อันดับแรก จำแนกตามวันทำงานและวันหยุด	ศทท.

๒) การเชื่อมโยง แบ่งปัน และแลกเปลี่ยนข้อมูล (Shareable Data)

สนข. ในฐานะหน่วยงานนโยบายด้านคมนาคม มีบทบาทสำคัญในการ “บูรณาการข้อมูล” ระหว่างหน่วยงานภายในและนอกสังกัดกระทรวงคมนาคม เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจเชิงยุทธศาสตร์ของประเทศ การดำเนินการเชื่อมโยง แบ่งปัน และแลกเปลี่ยนข้อมูลของ สนข. โดยทั่วไปจะอยู่ภายใต้กรอบมาตรฐานของสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (สปร.) และนโยบายรัฐบาลดิจิทัล ดังนี้

๒.๑ การเชื่อมโยงข้อมูล (Data Integration Model) สนข. มีการเชื่อมโยงข้อมูล

๓ รูปแบบ ดังนี้

๒.๑.๑ การเชื่อมโยงภายในกระทรวง มีลักษณะเป็นการรับข้อมูลจากหน่วยงานในสังกัด คค. การใช้ข้อมูลโครงการลงทุน โครงข่ายคมนาคม ปริมาณจราจร และการเชื่อมโยงข้อมูลเพื่อวิเคราะห์ภาพรวมระดับประเทศ

๒.๑.๒ การเชื่อมโยงข้ามหน่วยงาน โดยเชื่อมโยงข้อมูลประชากร/ พื้นที่จากหน่วยงานด้านทะเบียนหรือสถิติ ข้อมูลเศรษฐกิจจากหน่วยงานเศรษฐกิจ และข้อมูลสิ่งแวดล้อมสำหรับดำเนินการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA/ SIA)

๒.๑.๓ การเชื่อมโยงผ่านแพลตฟอร์มดิจิทัล โดยใช้ API สำหรับดึงข้อมูล ใช้มาตรฐาน Metadata กลาง และใช้รูปแบบไฟล์มาตรฐาน (CSV/ JSON/ XML)

๒.๒ การแบ่งปันข้อมูล (Data Sharing) สนข. มีการแบ่งปันข้อมูล ๓ วิธี ดังนี้

๒.๒.๑ วิธีทำบันทึกข้อตกลง (MOU/Data Sharing Agreement (DSA))
โดยระบุวัตถุประสงค์การใช้ข้อมูล ระบุระดับความลับและเงื่อนไขการเปิดเผย

๒.๒.๒ วิธีเผยแพร่ข้อมูลเปิด (Open Data) ที่ไม่กระทบความมั่นคง เช่น ข้อมูลโครงข่ายคมนาคม แผนแม่บท โครงการที่ได้รับการอนุมัติแล้ว

๒.๒.๓ วิธีแลกเปลี่ยนข้อมูลเชิงวิเคราะห์ (Data Exchange) เพื่อใช้ในการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านต่าง ๆ/ การเสนอ ครม.

๒.๓ ข้อจำกัดในการเชื่อมโยง แบ่งปันข้อมูล ได้แก่ รูปแบบข้อมูลต่างหน่วยงานไม่เหมือนกัน การมี Metadata ไม่ครบ บางข้อมูลมีข้อจำกัดด้าน PDPA และการขาด Master Data กลางด้านคมนาคม จัดเป็นประเด็นท้าทายต่อการ “บูรณาการข้อมูล” ระหว่างหน่วยงานของ สนข.

๓) การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (PDPA)

สนข. มีการประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคล เช่น ข้อมูลบุคลากร ข้อมูลผู้เข้าร่วมประชุม/เวที รับฟังความคิดเห็น ข้อมูลผู้ร้องเรียน ข้อมูลผู้ให้สัมภาษณ์/แบบสำรวจ ข้อมูลผู้ใช้ระบบดิจิทัลของหน่วยงาน ได้ดำเนินการด้านการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ๕ มิติ ดังนี้

๓.๑ โครงสร้างการกำกับดูแล โดยแต่งตั้งเจ้าหน้าที่คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (DPO) จัดตั้งคณะกรรมการ PDPA ภายใน สนข. กำหนดนโยบายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (Privacy Policy) และ กำหนดบทบาท Data Controller / Data Processor ชัดเจน

๓.๒ การจัดทำเอกสารและมาตรการตามกฎหมาย ประกอบด้วย จัดทำประกาศแจ้งการเก็บ ใช้ เผยแพร่ข้อมูล (Privacy Notice) บนเว็บไซต์/ แบบฟอร์มออนไลน์ จัดทำบันทึกการกิจกรรมการประมวลผลข้อมูล (Record of Processing Activities: ROPA) และกำหนดระยะเวลาการเก็บรักษาข้อมูล (Data Retention Policy)

๓.๓ การจัดการสิทธิของเจ้าของข้อมูล โดยจัดทำแบบฟอร์มคำร้องและช่องทางติดต่อ DPO เพื่อเจ้าของข้อมูลสามารถขอเข้าถึงข้อมูล (Right of Access) ขอแก้ไขข้อมูล (Right to Rectification) ขอให้ลบข้อมูล (Right to Erasure) และถอนความยินยอม

๓.๔ มาตรการรักษาความมั่นคงปลอดภัยข้อมูล โดยเชื่อมโยงกับ Cybersecurity ของ สนข. เช่น Access Control Encryption Backup และ Incident Response Plan

๓.๕ การสร้างความตระหนักรู้ โดยอบรมบุคลากรประจำปี กำหนดแนวปฏิบัติการใช้ข้อมูลส่วนบุคคล และควบคุมการส่งข้อมูลผ่านอีเมล/ Cloud

๔) การดำเนินการด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ (Cybersecurity)

สนข. มีการดำเนินการด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ซึ่งยึดตามกรอบมาตรฐาน NIST Cybersecurity Framework และมาตรฐานรัฐบาลดิจิทัลด้านความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศ โดย

- แต่งตั้ง คณะกรรมการ/คณะทำงานความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ของ สนข.
- กำหนด Cybersecurity Policy และ IT Security Policy
- จัดทำแผนบริหารความเสี่ยงด้านสารสนเทศ (IT Risk Management Plan) และ ประเมินความเสี่ยงระบบสารสนเทศประจำปี
- มีมาตรการควบคุมทางเทคนิค ได้แก่ Firewall / IDS / IPS ระบบ Anti-virus / Endpoint Protection การควบคุมสิทธิ์การเข้าถึง (Access Control / RBAC) การเข้ารหัสข้อมูล (Encryption) การสำรองข้อมูล (Backup) และทดสอบกู้คืนข้อมูล
- อบรมบุคลากรเพื่อสร้างความตระหนักรู้ด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์

๕) การประเมินคุณภาพข้อมูล (Data Quality)

สนข. อยู่ระหว่างดำเนินการประเมินคุณภาพข้อมูล โดยใช้กรอบและเครื่องมือในการประเมินคุณภาพข้อมูลที่ สพร. กำหนดไว้ในมาตรฐานรัฐบาลดิจิทัล ว่าด้วยหลักเกณฑ์การประเมินคุณภาพข้อมูลสำหรับหน่วยงานภาครัฐ (มรด. ๕ : ๒๕๖๕) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีคุณภาพ น่าเชื่อถือ สร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ใช้ข้อมูลสามารถนำไปใช้ ประกอบการวิเคราะห์และตัดสินใจในเชิงนโยบายและการดำเนินงานได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

๖) การสำรวจความพึงพอใจ ความคาดหวัง ด้านข้อมูลสารสนเทศของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

สนข. ได้ดำเนินการสำรวจความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย/ผู้เกี่ยวข้อง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ของ สนข. พบว่า ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีระดับความเชื่อมั่นต่อข้อมูลสารสนเทศของ สนข. อยู่ในระดับ “มาก - มากที่สุด” (ค่าเฉลี่ย ๔.๔๗ จาก ๕) ผู้รับบริการและพันธมิตรให้ความเชื่อมั่นต่อข้อมูลสารสนเทศในระดับสูงใกล้เคียงกัน (ประมาณ ๘๙ - ๙๐%) และมีความคาดหวังสำคัญคือการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อสนับสนุนการนำไปใช้ และเผยแพร่ข้อมูล/สถิติให้ทันเวลาและนำไปใช้เชิงนโยบายได้จริง รวมทั้งยกระดับคุณภาพระบบข้อมูลให้ทันสมัย เข้าถึงง่าย และตอบโจทย์การใช้งานของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมากขึ้น

บทที่ ๓

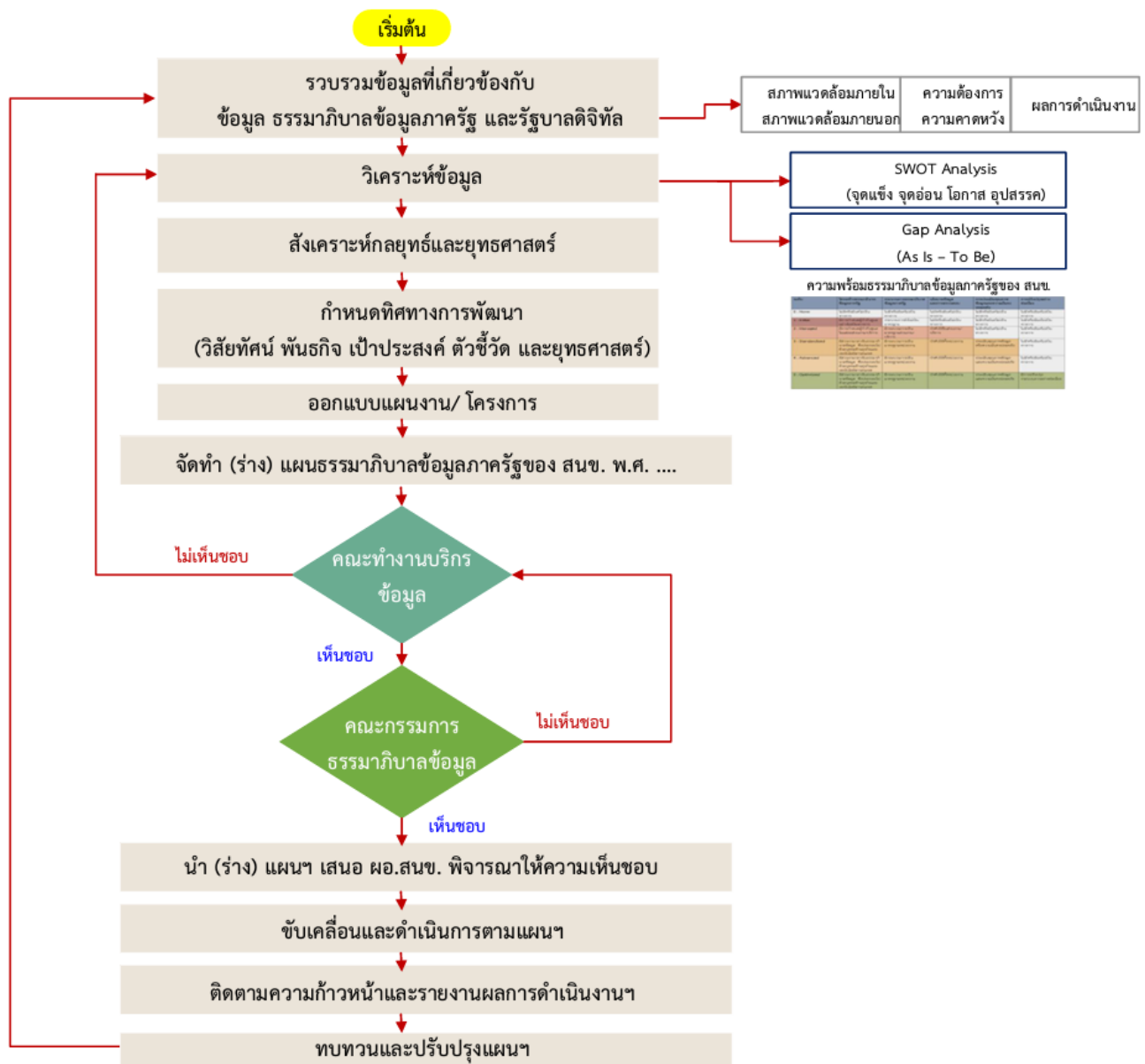
กระบวนการจัดทำแผนธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (Data Governance) ของ สนข.

จากกรอบการดำเนินการธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐของ สนข. (OTP Data Governance Framework) ในบทที่ ๑ ศทท. ได้กำหนดกระบวนการดำเนินการธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐของ สนข. ไว้ ๓ ระยะ โดยระยะที่ ๒ เป็นการจัดทำแผนธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (Data Governance) ของ สนข. มีขั้นตอนหลัก ๕ ขั้นตอน ซึ่งแต่ละขั้นตอนมีวิธีการดังนี้

ขั้นตอนการจัดทำแผน ธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (Data Governance) ของ สนข.	วิธีการดำเนินการ
๑. รวบรวมข้อมูล	ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการบริการข้อมูล (ศทท.) รวบรวมข้อมูล สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกของ สนข. ที่เกี่ยวข้องกับข้อมูล ธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (Data Governance) และรัฐบาลดิจิทัล เพื่อใช้ประกอบการวิเคราะห์และวางขอบเขตการดำเนินงานให้สอดคล้อง กับกรอบกฎหมายและมาตรฐานการธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ ประกอบด้วย - กฎ ระเบียบ กฎหมาย ที่เกี่ยวข้อง - ยุทธศาสตร์ นโยบายและแผนที่เกี่ยวข้อง - ความต้องการ ความคาดหวัง ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย - ผลการดำเนินงานของ สนข. ที่ผ่านมา
๒. วิเคราะห์ข้อมูล	ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการบริการข้อมูล (ศทท.) วิเคราะห์ข้อมูล เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐของ สนข. โดยใช้วิธีการ ต่อไปนี้ - วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค (SWOT Analysis) - วิเคราะห์ช่องว่าง (Gap Analysis) ของสถานะปัจจุบัน (As Is) และ เป้าหมายที่ควรจะเป็น (To Be) จากเกณฑ์การประเมินความพร้อม ของธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (Data Governance Readiness Assessment) ๕ มิติ ได้แก่ มิติโครงสร้างธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ มิติกระบวนการธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ มิตินโยบายข้อมูลและ การตรวจสอบ มิติการประเมินคุณภาพข้อมูลและความมั่นคงปลอดภัย และมิติการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง
๓. สังเคราะห์กลยุทธ์และกำหนด ทิศทางการพัฒนาธรรมาภิบาล ข้อมูลภาครัฐของ สนข.	ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการบริการข้อมูล (ศทท.) สังเคราะห์กลยุทธ์และ ยุทธศาสตร์ด้านข้อมูลของ สนข. โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ TOWS Matrix และกำหนดทิศทางการพัฒนาธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐของ สนข. ประกอบด้วย วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด และยุทธศาสตร์

ขั้นตอนการจัดทำแผน ธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (Data Governance) ของ สนข.	วิธีการดำเนินการ
๔. ออกแบบแผนงาน/โครงการ เพื่อพัฒนาระบบธรรมาภิบาล ข้อมูลภาครัฐของ สนข.	ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการบริการข้อมูล (ศทท.) จัดทำแผนงาน/โครงการ ที่ช่วยลดช่องว่างและบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ โดยพิจารณาจากข้อมูล สภาพแวดล้อม ผลการวิเคราะห์ช่องว่าง (Gap) และการวิเคราะห์ SWOT เพื่อพัฒนาระบบธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐของ สนข.
๕. จัดทำ (ร่าง) แผนธรรมาภิบาล ข้อมูลภาครัฐ (Data Governance) ของ สนข.	ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการบริการข้อมูล (ศทท.) จัดทำ (ร่าง) แผน ธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (Data Governance) ของ สนข. และ นำเสนอคณะกรรมการบริการข้อมูล (Data Steward) คณะกรรมการ ธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐของ สนข. (Data Governance Council) และ ผอ.สนข. เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ ตามลำดับ

ในการนี้ ศทท. นำขั้นตอนดังกล่าวข้างต้นมาจัดทำ Flow Chart กระบวนการจัดทำแผนธรรมาภิบาล
ข้อมูลภาครัฐ (Data Governance) ของ สนข. ได้ดังภาพที่ ๘

ภาพที่ ๘ Flow Chart กระบวนการจัดทำแผนธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (Data Governance) ของ สนข.

บทที่ ๔

การวิเคราะห์และกำหนดทิศทางการพัฒนาธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (Data Governance) ของ สนข.

ศทท. วิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้ในบทที่ ๒ เพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนาการดำเนินการธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (Data Governance) ของ สนข. โดยใช้วิธีการต่อไปนี้

๑. วิธีการวิเคราะห์ช่องว่าง (Gap Analysis) การดำเนินการธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (Data Governance Readiness Assessment) ของ สนข. เพื่อจัดทำแผนธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐของ สนข.
๒. วิธีการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค (SWOT Analysis) เพื่อค้นหาสถานะปัจจุบัน การพัฒนาธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐของ สนข.
๓. วิธีการวิเคราะห์ TOWS Matrix เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาให้บรรลุเป้าหมายธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐของ สนข.

สรุปผลการวิเคราะห์ ดังนี้

๔.๑ การวิเคราะห์ช่องว่าง (Gap Analysis)

ศทท. นำข้อมูลความพร้อมการดำเนินงานด้านธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (Data Governance) จากบทที่ ๒ หัวข้อ ๒.๒ มาใช้เป็นกรอบการวิเคราะห์องค์ประกอบการดำเนินการธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ ตามที่ Data Governance Readiness Assessment กำหนดในมาตรฐานรัฐบาลดิจิทัลว่าด้วยกรอบธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ ฉบับปรับปรุง: แนวปฏิบัติ (Data Governance Framework Revised: Guideline - DGF V.๒.๐) หรือ มรต.๖: ๒๕๖๖ (ภาพที่ ๖) เพื่อหาสิ่งที่ สนข. ได้ดำเนินการแล้ว (As Is) เป้าหมายที่ สนข. ต้องดำเนินการ (To Be) และช่องว่าง (Gap) ของการดำเนินการธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐของ สนข. สำหรับจัดทำแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ลดช่องว่างที่ช่วยส่งผลให้ สนข. มีความพร้อมอยู่ในระดับสูงสุด (ระดับ ๕ Optimized) แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น ๕ มิติ ประกอบด้วย

มิติที่ ๑ โครงสร้างธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ

มิติที่ ๒ กระบวนการธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ

มิติที่ ๓ นโยบายข้อมูลและการตรวจสอบ

มิติที่ ๔ การประเมินคุณภาพข้อมูลและความมั่นคงปลอดภัย

มิติที่ ๕ การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

สรุปผลการวิเคราะห์ ดังนี้

ตารางที่ ๔.๑ ผลการวิเคราะห์ช่องว่าง (Gap Analysis) การดำเนินงานด้านธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (Data Governance) ของ สนข. ตาม Data Governance Readiness Assessment ใน มรด.๖: ๒๕๖๖

มิติการวิเคราะห์	เป้าหมายที่ต้องดำเนินการ (To-Be) (ระดับความพร้อมเท่ากับ ๕)	สิ่งที่ดำเนินการแล้ว (As-Is)	ช่องว่าง (Gap)	ระดับความพร้อมปัจจุบัน
๑. โครงสร้างธรรมาภิบาลข้อมูล	- มีโครงสร้างกำกับดูแลข้อมูลที่เป็นทางการ โดยแต่งตั้ง Chief Data Officer และ คณะกรรมการธรรมาภิบาลข้อมูลระดับผู้บริหาร - มีคณะทำงานระดับปฏิบัติการและกลไกกำกับติดตามปัญหาข้อมูล - กำหนดบทบาทหน้าที่ด้านข้อมูลครบทุกระดับ ตั้งแต่ Data Owner, Data Steward จนถึง ผู้ดูแลระบบและกฎหมาย	- มีการแต่งตั้ง คณะกรรมการธรรมาภิบาลข้อมูล (Data Governance Council) ประจำ สนข. และ คณะทำงานบริการข้อมูล (Data Steward Team) ประจำ สนข. แล้ว	- ขาดการกำหนดบทบาทหน้าที่ด้านข้อมูล (Data Owner Data Steward)	ระดับ ๓ (Standardized) มีส่วนงานกลางในธรรมาภิบาลข้อมูล ซึ่งประกอบไปด้วยบุคคลด้านธุรกิจและเทคโนโลยีสารสนเทศ
๒. กระบวนการธรรมาภิบาลข้อมูล	- มีกระบวนการธรรมาภิบาลข้อมูลครบวงจรชีวิตข้อมูล ตั้งแต่การสร้าง เก็บ ใช้ แลกเปลี่ยน จัดเก็บ ถาวร และทำลายข้อมูล - บูรณาการขั้นตอนด้านคุณภาพข้อมูล การจำแนกข้อมูล ความมั่นคงปลอดภัย และการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลไว้ในกระบวนการหลักขององค์กร	- มีการดำเนินการวงจรชีวิตข้อมูล บางข้อมูล ยังไม่ครบทุกข้อมูล	- ขาดมาตรฐานในการจัดการวงจรชีวิตข้อมูลระดับองค์กร - ขาดการจำแนกข้อมูลและการประเมินคุณภาพข้อมูล	ระดับ ๑ (Initial) กระบวนการยังไม่เป็นมาตรฐาน

มิติการวิเคราะห์	เป้าหมายที่ต้องดำเนินการ (To-Be) (ระดับความพร้อมเท่ากับ ๕)	สิ่งที่ดำเนินการแล้ว (As-Is)	ช่องว่าง (Gap)	ระดับความพร้อมปัจจุบัน
๓. นโยบายและการตรวจสอบ	- มีนโยบายธรรมาภิบาลข้อมูลเป็นลายลักษณ์อักษรที่ครบถ้วนทันสมัย และสอดคล้องกฎหมาย/มาตรฐานสากล พร้อมแปลงนโยบายสู่มาตรฐาน แนวปฏิบัติที่ฝังอยู่ในกระบวนการงานจริง และระบบงานจริง - มีกลไกกำกับกับการปฏิบัติ และการติดตามตรวจสอบ - ใช้ผลการติดตามและตรวจสอบปรับปรุงนโยบายอย่างต่อเนื่อง - มีระบบตรวจสอบ (Audit) ย้อนหลังได้ อย่างโปร่งใส	- มีการประกาศนโยบายและแนวปฏิบัติธรรมาภิบาลข้อมูลของ สนข. เป็นลายลักษณ์อักษร	- ขาดตัวชี้วัด (KPI) และการติดตามผลการดำเนินงานตามนโยบาย	ระดับ ๓ (Standardized) บังคับใช้ ทั้งหน่วยงาน
๔. คุณภาพและความปลอดภัย	- มีระบบบริหารคุณภาพข้อมูลและความมั่นคงปลอดภัย โดยกำหนดมาตรฐานและตัวชี้วัดคุณภาพข้อมูลทั่วผลได้ - มีการตรวจสอบและปรับปรุงคุณภาพข้อมูลแบบอัตโนมัติ และต่อเนื่อง - มีระบบจำแนกข้อมูลและคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลตามหลัก PDPA ควบคุมการเข้าถึง	- มีการปฏิบัติตามกฎหมาย ไซเบอร์และ PDPA - มีการตรวจสอบคุณภาพข้อมูลเฉพาะชุดข้อมูลที่มีคุณค่าสูง	- ขาดมาตรฐานข้อมูลชุดเดียวกันทั้งองค์กร (One Data) - ไม่มีการตั้ง KPI เพื่อวัดคุณภาพและความถูกต้องของข้อมูลเชิงระบบ	ระดับ ๒ (Managed) มี แต่ไม่เป็น ทางการ

มิติการวิเคราะห์	เป้าหมายที่ต้องดำเนินการ (To-Be) (ระดับความพร้อมเท่ากับ ๕)	สิ่งที่ดำเนินการแล้ว (As-Is)	ช่องว่าง (Gap)	ระดับความพร้อมปัจจุบัน
	และเข้ารหัสข้อมูลอย่างเหมาะสม - มีกระบวนการจัดการเหตุข้อมูลและการซ่อมแผนรับมือพร้อม Dashboard ผู้บริหารสำหรับกำกับติดตามเชิงนโยบายจนสามารถเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลข้ามหน่วยงานได้อย่างปลอดภัย			
๕. การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง	- มีกลไกการประเมินและพัฒนาธรรมาภิบาลข้อมูลอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยบูรณาการเข้ากับวงจร PDCA - มีกระบวนการกำกับติดตามและจัดการเหตุข้อมูล - ใช้ตัวชี้วัดเชิงผลลัพธ์และ Dashboard ผู้บริหารเป็นฐานในการตัดสินใจปรับแผน - รับฟังข้อเสนอแนะจากผู้ใช้งานข้อมูลและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย - นำบทเรียนจากเหตุการณ์จริงมา	- ยังไม่มีการดำเนินการ	- ขาดการติดตามภาพรวมด้านธรรมาภิบาลข้อมูล - ขาดการเชื่อมโยงผลประเมินไปสู่แผนพัฒนาต่อเนื่อง	ระดับ ๑ (Initial) ไม่มี

มิติการวิเคราะห์	เป้าหมายที่ต้อง ดำเนินการ (To-Be) (ระดับความพร้อม เท่ากับ ๕)	สิ่งที่ดำเนินการแล้ว (As-Is)	ช่องว่าง (Gap)	ระดับความพร้อม ปัจจุบัน
	ปรับปรุงมาตรฐาน และกระบวนการ - ทดลองนวัตกรรม กระบวนการและ เครื่องมือใหม่ - พัฒนาศักยภาพ บุคลากรอย่างต่อเนื่อง			

จากตารางผลการวิเคราะห์ช่องว่าง (Gap Analysis) สนข. มีผลการประเมินระดับความพร้อมการดำเนินการธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (Data Governance) อยู่ในระดับ ๑ - ๓ หมายความว่า สนข. มีการดำเนินงานตามกรอบธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐแล้ว แต่ยังไม่เป็นระบบธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐเต็มรูปแบบ โดยมีจุดแข็ง (Gap ต่ำ) และจุดอ่อน (Gap สูง) ดังนี้

จุดแข็ง

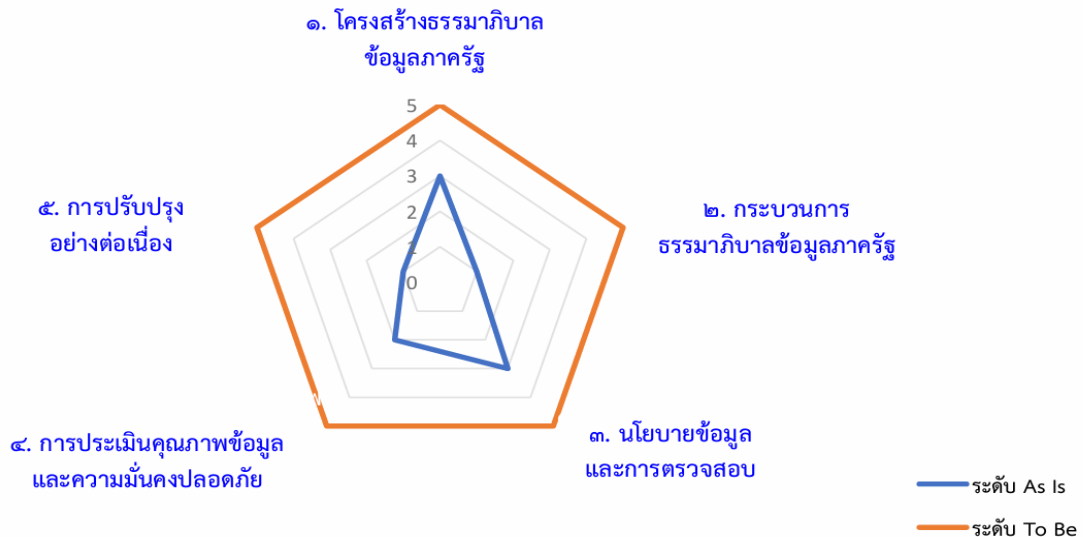
- มิติโครงสร้างธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ มีความพร้อมอยู่ที่ระดับ ๓ (Gap เท่ากับ ๒)
- มิตินโยบายข้อมูลและการตรวจสอบ มีความพร้อมอยู่ที่ระดับ ๓ (Gap เท่ากับ ๒)

จุดอ่อน

- มิติกระบวนการธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ มีความพร้อมอยู่ที่ระดับ ๑ (Gap เท่ากับ ๔)
- มิติการประเมินคุณภาพข้อมูลและความมั่นคงปลอดภัย มีความพร้อมอยู่ที่ระดับ ๒ (Gap เท่ากับ ๓)
- มิติการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง มีความพร้อมอยู่ที่ระดับ ๑ (Gap เท่ากับ ๔)

สรุปสถานระดับความพร้อมธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐของ สนข. ในปัจจุบันได้ตั้งแผนภาพ Spider Chart หรือ Radar Chart (ภาพที่ ๙)

ผลการวิเคราะห์ช่องว่าง (Gap Analysis) ตามมิติการประเมินระดับความพร้อม
ธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (Data Governance Readiness Assessment)

ภาพที่ ๙ สถานะระดับความพร้อมปัจจุบันของการดำเนินการธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐของ สนข.

สนข. สามารถยกระดับความพร้อมการดำเนินการธรรมาภิบาลข้อมูลของ สนข. สู่ระดับสูงสุด (ระดับ ๕ Optimized) ได้ โดยปรับปรุงรูปแบบการดำเนินการให้มีความต่อเนื่องและเป็นระบบ ตามวงจรการบริหารงานคุณภาพ (Plan-Do-Check-Act) ซึ่งจะเป็นการสร้างมาตรฐานการดำเนินงานทั่วทั้งองค์กร โดยมีแผนการดำเนินงาน (Roadmap) ลดช่องว่างทั้ง ๕ มิติ แบ่งออกเป็น ๓ ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่	ปิดช่องว่าง	แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	คำอธิบาย
๑. การวางรากฐานและกำหนดนโยบายเพื่อสร้างมาตรฐานกลาง	มิติที่ ๑ โครงสร้างธรรมาภิบาลข้อมูลและมิติที่ ๓ นโยบายและการตรวจสอบ	• ประกาศนโยบายข้อมูลระดับองค์กร	จัดทำและประกาศใช้ "นโยบายธรรมาภิบาลข้อมูล สนข." อย่างเป็นทางการเพื่อใช้เป็นแม่บทแทนการอ้างอิงตามภารกิจปกติ
		• ระบุบทบาท Data Owner และ Stakeholders ทุกชุดข้อมูล	กำหนดตัวบุคคลผู้รับผิดชอบข้อมูลในแต่ละฝ่ายงานให้ชัดเจน (ไม่ใช่แค่ระดับคณะกรรมการ) เพื่อแก้ปัญหาบทบาทหน้าที่ไม่ครบถ้วน
		• สร้างคู่มือมาตรฐาน (Standard Manual) การดำเนินงานธรรมาภิบาลข้อมูล	จัดทำคู่มือการดำเนินงานธรรมาภิบาลข้อมูลเพื่อให้ทุกส่วนงานมีแนวทางปฏิบัติเดียวกัน
๒. การจัดทำระบบและกระบวนการเพื่อเปลี่ยนจาก	มิติที่ ๒ กระบวนการธรรมาภิบาลข้อมูลและมิติที่ ๔	• จัดทำ Data Catalog และวงจรชีวิตข้อมูล	รวบรวมบัญชีข้อมูลทั้งหมดของ สนข. และกำหนดแนวทางจัดการตั้งแต่การสร้างจนถึงการทำลายข้อมูล (Retention Policy)

ขั้นตอนที่	ปิดช่องว่าง	แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	คำอธิบาย
การทำรายโครงการเป็นเชิงระบบ	คุณภาพและความปลอดภัย	• กำหนดเกณฑ์คุณภาพข้อมูล (DQ Scorecard)	สร้างตัวชี้วัดคุณภาพข้อมูล (KPI) เช่น ความถูกต้อง ความครบถ้วน และความทันสมัย เพื่อใช้ประเมินข้อมูลสำคัญ
		• ยกระดับความปลอดภัยข้อมูล	พัฒนาระบบการควบคุมสิทธิ์เข้าถึงตามบทบาท (Role-based Access Control) ให้ครอบคลุมทุกระบบงาน
๓. การสร้างวัฒนธรรมและการปรับปรุงต่อเนื่อง เพื่อมุ่งสู่ความยั่งยืน	มิติที่ ๕ การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง	• พัฒนาทักษะ Data Literacy	จัดอบรมตาม Roadmap เพื่อให้บุคลากรทุกระดับเข้าใจและใช้ข้อมูลในการตัดสินใจ (Data-Driven Culture)
		• จัดทำระบบ Data Governance Dashboard	พัฒนาระบบติดตามผลการดำเนินงานแบบ Real-time เพื่อใช้รายงานผลและนำมาปรับปรุงกระบวนการตามวงจร PDCA
		• การตรวจสอบธรรมาภิบาลข้อมูล (Data Audit)	กำหนดวงจรการตรวจสอบด้านข้อมูล โดยเฉพาะ เพื่อประเมินความพร้อมและยกระดับสู่ระดับ ๕ ต่อไป

๔.๒ การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค (SWOT Analysis)

ศทท. นำข้อมูลกฎ ระเบียบ ยุทธศาสตร์ นโยบายและแผนที่เกี่ยวข้องกับธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ และผลการดำเนินงานของ สนข. จากบทที่ ๒ มาวิเคราะห์จุดแข็ง (Strengths) จุดอ่อน (Weaknesses) โอกาส (Opportunities) และอุปสรรค (Threats) การดำเนินการธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐของ สนข. ดังนี้

๔.๒.๑ จุดแข็ง (Strengths) และจุดอ่อน (Weakness)

ศทท. วิเคราะห์จุดแข็ง (Strengths) และจุดอ่อน (Weaknesses) โดยใช้แนวคิด ๗S McKinsey เป็นกรอบการจัดการธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐของ สนข. ให้มีประสิทธิภาพ โดยพิจารณาปัจจัยสำคัญภายในองค์กร ๗ ด้าน ได้แก่

- ๑) Strategy (กลยุทธ์) ได้แก่ การกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายด้านข้อมูล การวางแผน และการนำไปปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมาย
- ๒) Structure (โครงสร้าง) ได้แก่ โครงสร้างการแบ่งงานและสายการบังคับบัญชา กรอบการกำกับดูแลข้อมูล โครงสร้างระบบไอที การออกแบบโครงสร้างที่สนับสนุนวัฒนธรรมข้อมูล
- ๓) Systems (ระบบ) ได้แก่ โครงสร้างและสถาปัตยกรรมข้อมูล กระบวนการจัดการข้อมูล การควบคุมคุณภาพข้อมูล การจัดการความมั่นคงความปลอดภัยข้อมูล มาตรฐานและนโยบายข้อมูล ระบบจัดการเมทาดาตา ระบบบริหารจัดการข้อมูลหลัก การวัดผลและประเมินความสำเร็จ
- ๔) Shared Values (ค่านิยมร่วม) ได้แก่ ค่านิยมด้านความโปร่งใส การรับผิดชอบและจริยธรรม การเคารพความเป็นส่วนตัว การสร้างประโยชน์สาธารณะ

๕) Style (สไตล์บริหาร) ได้แก่ วิสัยทัศน์ของผู้บริหารระดับสูง ภาวะผู้นำที่เน้นธรรมาภิบาล การสื่อสารนโยบายการใช้ข้อมูล สไตล์การสร้าง ความรับผิดชอบและการตัดสินใจ สไตล์การบริหารทรัพยากรและคุณค่าของข้อมูล

๖) Staff (พนักงาน) ได้แก่ บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจหลักการ แนวปฏิบัติ และกฎหมายเกี่ยวกับธรรมาภิบาลข้อมูล ทักษะด้านเทคนิคในการจัดการข้อมูล ทักษะคิดเชิงบวกต่อการใช้ข้อมูล อย่างมีจริยธรรมและความโปร่งใส มีบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบในการดูแลข้อมูล การฝึกอบรมอย่างต่อเนื่องเพื่อเสริมสร้างความรู้และทักษะด้านข้อมูล มีความพร้อมที่จะทำงานร่วมกัน แลกเปลี่ยนข้อมูล และสร้างมาตรฐานเดียวกัน

๗) Skills (ทักษะ) ได้แก่ ทักษะด้านการจัดการข้อมูล (Metadata, Quality) ความปลอดภัยไซเบอร์ (Cybersecurity) การใช้เทคโนโลยี (Cloud/ AI) การวิเคราะห์/ใช้ประโยชน์ข้อมูล (Data Utilization/ Storytelling) การสื่อสาร/ทำงานร่วมกัน (Collaboration) และความเป็นพลเมืองดิจิทัล (Digital Citizenship)

สรุปผลการวิเคราะห์ ดังนี้

จุดแข็ง (Strengths - S)	จุดอ่อน (Weakness - W)
S๑ มีโครงสร้างการกำกับดูแลธรรมาภิบาลข้อมูลชัดเจน	W๑ ระบบข้อมูล ระบบการบริหารจัดการข้อมูลไม่เป็นตามมาตรฐานวงจรชีวิตข้อมูล
S๒ มีประกาศนโยบายและแนวปฏิบัติด้านธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ ด้านการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล และด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ของ สทท. แล้ว	W๒ บุคลากรมีทักษะด้านการจัดการข้อมูลและการใช้ประโยชน์ข้อมูลไม่เพียงพอ (Data Literacy)
S๓ มีความมุ่งมั่นในการปรับปรุงคุณภาพข้อมูล	W๓ ค่านิยมการใช้ข้อมูลยังไม่ทั่วทั้งองค์กร
S๔ มีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำระบบข้อมูลและสารสนเทศของการขนส่งและจราจร	W๔ ข้อมูลมีคุณภาพไม่สม่ำเสมอ
S๕ มีวิสัยทัศน์ ยกระดับ สทท. เป็นองค์กรดิจิทัล เป็นเป้าหมายการพัฒนา	W๕ เจ้าของข้อมูลดำเนินบทบาทตามนโยบายและแนวปฏิบัติไม่ครบถ้วน

๔.๒.๒ โอกาส (Opportunities) และอุปสรรค (Threats)

ศทท. วิเคราะห์โอกาส (Opportunities) และอุปสรรค (Threats) การดำเนินการธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐของ สทท. โดยใช้กรอบแนวคิด PESTEL ประกอบด้วย ๖ ปัจจัยภายนอกหลักที่ส่งผลต่อการดำเนินการ คือ ปัจจัยทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม เทคโนโลยี สิ่งแวดล้อม และกฎหมาย เพื่อช่วยให้เข้าใจสภาพแวดล้อมมหภาคและเตรียมกลยุทธ์รับมือกับโอกาสและความท้าทายได้ ดังนี้

๑) P - Political (การเมือง) ได้แก่ นโยบายรัฐบาลส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัล ความมั่นคงทางการเมือง การควบคุมการทุจริต การมีส่วนร่วมของประชาชน

๒) E - Economic (เศรษฐกิจ) ได้แก่ ต้นทุนการบริหารจัดการและจัดเก็บข้อมูล ค่าใช้จ่ายในการปรับปรุงคุณภาพ การสูญเสียโอกาสทางเศรษฐกิจจากการไม่แบ่งปันข้อมูล การลงทุนด้านเทคโนโลยีและโครงสร้างพื้นฐาน

๓) S - Social (สังคม) ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมผู้บริโภค/ประชาชน ในการใช้สมาร์ทโฟนและแอปฯ ความต้องการข้อมูลแบบเรียลไทม์ วัฒนธรรมองค์กรด้านการบริหารจัดการข้อมูลอย่างมีคุณค่า ความรับผิดชอบในการดูแลข้อมูลประชาชนให้ปลอดภัย ความเชื่อมั่นและความโปร่งใสของข้อมูล การปกป้องข้อมูลส่วนบุคคล

๔) T - Technological (เทคโนโลยี) ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัล โครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลที่ช่วยให้การเข้าถึงและประมวลผลข้อมูล แพลตฟอร์มบริการพื้นฐานที่เชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงาน ระบบป้องกันการโจมตี การตรวจจับภัยคุกคามเพื่อปกป้องข้อมูล เทคโนโลยีการปกปิดข้อมูล เทคโนโลยีการวิเคราะห์และประมวลผล เทคโนโลยีการยืนยันตัวตน เทคโนโลยีการเชื่อมโยงและแบ่งปันข้อมูล

๕) E - Environmental (สิ่งแวดล้อม) ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีที่ทำให้เกิดข้อมูลมหาศาล (Big Data) และความต้องการในการใช้ AI/ML ความคาดหวังของสังคมและภาคธุรกิจที่ต้องการให้ภาครัฐมีความโปร่งใสในการบริหารข้อมูล

๖) L - Legal (กฎหมาย) ได้แก่ การบังคับใช้กฎหมาย นโยบาย และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองข้อมูล (PDPA) การเปิดเผยข้อมูล และความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ มาตรฐานธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (DGF) มาตรฐานรัฐบาลดิจิทัล (มรด.)

สรุปผลการวิเคราะห์ ดังนี้

โอกาส (Opportunities - O)	อุปสรรค (Threats - T)
O๑ มีนโยบายภาครัฐเรื่อง รัฐบาลดิจิทัล (Digital Government) การเปิดเผยข้อมูล (Open Data) และการใช้ประโยชน์ข้อมูล (Data Utilization) O๒ เทคโนโลยี Data Integration/BI พัฒนาก้าวหน้า และมีระบบการวิเคราะห์อัจฉริยะ O๓ มีมาตรฐานและคู่มือการดำเนินการธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ O๔ มีกฎหมายบังคับให้ดำเนินการ O๕ มีหลักสูตรออนไลน์สนับสนุนการเรียนรู้แบบไม่เสียค่าใช้จ่าย	T๑ ข้อมูลล้าสมัย T๒ ทักษะคนด้านการใช้ประโยชน์ข้อมูล T๓ ภัยคุกคามด้านความปลอดภัยไซเบอร์ T4 การสร้างข้อมูลที่ไม่เป็นมาตรฐานตั้งแต่ต้นทาง

๔.๓ การวิเคราะห์ TOWS Matrix เพื่อหากลยุทธ์การดำเนินการธรรมาภิบาลข้อมูลของ สนข.

ศทท. นำผลการวิเคราะห์ SWOT มาวิเคราะห์ต่อยอดด้วยการใช้ TOWS Matrix (ภาพที่ ๑๐) โดยจับคู่จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค เพื่อสร้างกลยุทธ์การดำเนินการธรรมาภิบาลข้อมูลของ สนข. ที่เป็นรูปธรรม ๔ รูปแบบ ซึ่งจะช่วยให้ สนข. มีทิศทางที่นำไปปฏิบัติได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ดังนี้

	Strength	Weakness
Opportunity	กลยุทธ์เชิงรุก -คือการจับโอกาสมาเสริมกับจุดแข็งเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ทวีคูณ	กลยุทธ์เชิงแก้ไข -คือการจับโอกาสมาแก้ไขจุดอ่อนเพื่อให้จุดอ่อนเราลดลง
Threat	กลยุทธ์เชิงป้องกัน -คือการใช้จุดแข็งรับมือกับอุปสรรคเพื่อหลีกเลี่ยงผลกระทบที่กำลังจะเกิดขึ้น	กลยุทธ์เชิงรับ -คือการนำจุดอ่อนกับอุปสรรค มาวิเคราะห์และวางแผน เพื่อให้ผลกระทบของปัญหาลดลง

ภาพที่ ๑๐ TOWS Matrix

๔.๓.๑ กลยุทธ์ SO (Strengths - Opportunities) หรือ กลยุทธ์เชิงรุก

จากการวิเคราะห์ SWOT สามารถวิเคราะห์กลยุทธ์ SO ของ สนข. โดยมาจากการเชื่อมโยงจุดแข็งและโอกาส ซึ่งเป็นการใช้จุดแข็งเพื่อคว้าโอกาส โดยการ “มุ่งต่อยอดโครงสร้าง นโยบาย และอำนาจหน้าที่ที่มีอยู่ เพื่อรองรับทิศทางการดิจิทัล เทคโนโลยีข้อมูลสมัยใหม่ และกรอบกฎหมาย/มาตรฐานภาครัฐ นำไปสู่การเป็นองค์กรดิจิทัลที่ใช้ข้อมูลคุณภาพสูงในการกำหนดนโยบายและพัฒนาระบบคมนาคมอย่างมีประสิทธิภาพ” ดังนี้

รหัสกลยุทธ์	การเชื่อมโยง S-O	คำอธิบายกลยุทธ์เชิงนโยบาย
SO๑	$S๑ + S๒ + O๓ + O๔$	ใช้โครงสร้างการกำกับดูแลและนโยบายที่มีอยู่ ขับเคลื่อนการดำเนินงานธรรมาภิบาลข้อมูลให้สอดคล้องกับมาตรฐาน คู่มือ และกฎหมายภาครัฐอย่างครบถ้วน เพื่อยกระดับความเชื่อมั่นและความถูกต้องของข้อมูล
SO๒	$S๔ + S๕ + O๑$	พัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศด้านการขนส่งและจราจรให้เป็นศูนย์กลางข้อมูล (Transport Data Platform) รองรับนโยบายรัฐบาลดิจิทัล การเปิดเผยข้อมูล (Open Data) และการใช้ข้อมูลเชิงนโยบาย
SO๓	$S๓ + O๒$	ยกระดับคุณภาพข้อมูลควบคู่กับการนำเทคโนโลยี Data Integration BI และ Analytics มาใช้ เพื่อเพิ่มศักยภาพการวิเคราะห์ การคาดการณ์ และการสนับสนุนการตัดสินใจเชิงนโยบาย
SO๔	$S๑ + S๔ + O๑ + O๒$	ใช้บทบาทหน้าที่และโครงสร้างการกำกับดูแลข้อมูลของ สนข. เชื่อมโยงและบูรณาการข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สร้างการใช้ข้อมูลร่วมกันในระดับประเทศด้านการขนส่งและจราจร

รหัส กลยุทธ์	การเชื่อมโยง S-O	คำอธิบายกลยุทธ์เชิงนโยบาย
SO๕	$S_{๓} + S_{๕} + O_{๕}$	เสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ขับเคลื่อนด้วยข้อมูล (Data-driven Organization) โดยส่งเสริมการเรียนรู้ผ่านหลักสูตรออนไลน์ด้านข้อมูล เทคโนโลยีดิจิทัล และธรรมาภิบาลข้อมูลอย่างต่อเนื่อง
SO๖	$S_{๒} + O_{๑} + O_{๔}$	ใช้นโยบายและแนวปฏิบัติด้านข้อมูลส่วนบุคคลและความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์เป็นกลไกรองรับการเปิดเผยและใช้ประโยชน์ข้อมูลภาครัฐ อย่างปลอดภัยและถูกต้องตามกฎหมาย

๔.๓.๒ กลยุทธ์ ST (Strengths - Threats) หรือ กลยุทธ์เชิงป้องกัน

จากการวิเคราะห์ SWOT สามารถวิเคราะห์กลยุทธ์ ST ของ สนข. โดยมาจากการเชื่อมโยง จุดแข็งและอุปสรรค ซึ่งเป็นการใช้จุดแข็งเพื่อป้องกันหรือลดภัยคุกคาม โดยการ “มุ่งใช้ โครงสร้าง นโยบาย อำนาจหน้าที่ และวิสัยทัศน์องค์กรดิจิทัล เป็นเครื่องมือจัดการความเสี่ยงและอุปสรรคด้านข้อมูล ทั้งด้านคุณภาพ ความทันสมัย มาตรฐาน ความปลอดภัย และวัฒนธรรมการใช้ข้อมูล เพื่อสร้างความยั่งยืน ของการบริหารจัดการข้อมูลภาครัฐ” ดังนี้

รหัส กลยุทธ์	การเชื่อมโยง S-T	คำอธิบายกลยุทธ์เชิงนโยบาย
ST๑	$S_{๑} + S_{๓} + T_{๑}$	ใช้โครงสร้างการกำกับดูแลข้อมูลและความมุ่งมั่นด้านคุณภาพข้อมูล กำหนดกลไกติดตาม ปรับปรุง และทบทวนข้อมูลอย่างสม่ำเสมอ เพื่อลดปัญหาข้อมูลล้าสมัย
ST๒	$S_{๒} + S_{๕} + T_{๒}$	ใช้นโยบายและวิสัยทัศน์องค์กรดิจิทัล ขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลง ทัศนคติและพฤติกรรมการใช้ข้อมูล ส่งการเป็นองค์กรที่ตัดสินใจ บนฐานข้อมูล
ST๓	$S_{๒} + S_{๔} + T_{๓}$	นำนโยบายและแนวปฏิบัติด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์และการ คัดกรองข้อมูลส่วนบุคคล บังคับใช้กับระบบข้อมูลด้านการขนส่งและจราจรอย่างเคร่งครัด เพื่อลดความเสี่ยงจากภัยคุกคามไซเบอร์
ST๔	$S_{๑} + S_{๔} + T_{๔}$	ใช้โครงสร้างการกำกับดูแลและอำนาจหน้าที่ของ สนข. กำหนดมาตรฐาน ข้อมูลกลาง (Data Standard) ตั้งแต่ต้นทาง เพื่อลดปัญหาการสร้างข้อมูล ที่ไม่เป็นมาตรฐาน
ST๕	$S_{๓} + S_{๔} + T_{๑} + T_{๔}$	ยกระดับกระบวนการจัดทำข้อมูลตั้งแต่การออกแบบ การจัดเก็บ และการปรับปรุงข้อมูล ให้สอดคล้องมาตรฐานคุณภาพข้อมูล เพื่อเพิ่ม ความทันสมัยและความถูกต้อง

รหัส กลยุทธ์	การเชื่อมโยง S-T	คำอธิบายกลยุทธ์เชิงนโยบาย
ST๖	S๑ + S๒ + T๓	เสริมความเข้มแข็งระบบกำกับดูแลความเสี่ยงด้านข้อมูลและไซเบอร์ โดยบูรณาการการบริหารความเสี่ยงเข้ากับกรอบธรรมาภิบาลข้อมูลขององค์กร

๔.๓.๓ กลยุทธ์ WO (Weaknesses - Opportunities) หรือ กลยุทธ์เชิงแก้ไข

จากการวิเคราะห์ SWOT สามารถวิเคราะห์กลยุทธ์ WO ของ สนข. โดยมาจากการเชื่อมโยงจุดอ่อนและโอกาส ซึ่งเป็นการใช้โอกาสเพื่อแก้ไขจุดอ่อน โดยการ “มุ่งใช้ นโยบาย เทคโนโลยี มาตรฐาน กฎหมาย และแหล่งเรียนรู้ภาครัฐ เป็นกลไกหลักในการแก้ไขจุดอ่อนด้านระบบ คน กระบวนการ และวัฒนธรรม เพื่อยกระดับความพร้อมขององค์กรสู่การเป็นองค์กรดิจิทัลที่ใช้ข้อมูลอย่างมีคุณภาพและมีธรรมาภิบาล” ดังนี้

รหัส กลยุทธ์	การเชื่อมโยง W-O	คำอธิบายกลยุทธ์เชิงนโยบาย
WO๑	W๑ + O๓ + O๔	ปรับปรุงระบบและกระบวนการบริหารจัดการข้อมูลให้เป็นไปตามมาตรฐาน และคู่มือธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ และข้อกำหนดทางกฎหมาย ตลอดวงจรชีวิตข้อมูล
WO๒	W๒ + O๕ + O๑	พัฒนาทักษะและสมรรถนะด้าน Data Literacy ของบุคลากรอย่างเป็นระบบ โดยใช้หลักสูตรออนไลน์และแนวทางรัฐบาลดิจิทัลเป็นกรอบการเรียนรู้
WO๓	W๓ + O๑ + O๔	ใช้นโยบายรัฐบาลดิจิทัลและข้อบังคับทางกฎหมายเป็นแรงผลักดันในการสร้างค่านิยมและวัฒนธรรมการใช้ข้อมูลเป็นฐานการตัดสินใจ
WO๔	W๔ + O๒ + O๓	ยกระดับคุณภาพข้อมูลด้วยการนำเทคโนโลยี Data Integration BI และเครื่องมือคุณภาพข้อมูล มาสนับสนุนการดำเนินงานตามมาตรฐานที่กำหนด
WO๕	W๕ + O๓ + O๔	เสริมบทบาทและความรับผิดชอบของเจ้าของข้อมูล (Data Owner) ให้ปฏิบัติตามนโยบาย แนวปฏิบัติ และมาตรฐานข้อมูลอย่างครบถ้วน
WO๖	W๑ + W๔ + O๒	ปรับโครงสร้างระบบข้อมูลให้รองรับการบูรณาการและแลกเปลี่ยนข้อมูล ลดความซ้ำซ้อน และเพิ่มความสม่ำเสมอของคุณภาพข้อมูล
WO๗	W๒ + W๓ + O๕	สร้างการเรียนรู้ควบคู่การเปลี่ยนแปลงค่านิยม ผ่านการอบรม การสื่อสาร และการใช้กรณีตัวอย่างการใช้ข้อมูลจริง

๔.๓.๔ กลยุทธ์ WT (Weaknesses - Threats) หรือ กลยุทธ์เชิงรับ

จากการวิเคราะห์ SWOT สามารถวิเคราะห์กลยุทธ์ WT ของ สนข. โดยมาจากการเชื่อมโยงจุดอ่อนและอุปสรรค ซึ่งเป็นการลดจุดอ่อนและหลีกเลี่ยงภัยคุกคาม โดยการ “มุ่งเน้น การควบคุมความเสี่ยงด้านข้อมูลเป็นหลัก โดยแก้ไขจุดอ่อนเชิงโครงสร้าง ระบบ บุคลากร และบทบาทหน้าที่ ควบคู่กับการลดผลกระทบจากอุปสรรคด้านคุณภาพข้อมูล วัฒนธรรมการใช้ข้อมูล และความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ เพื่อสร้างเสถียรภาพของการบริหารจัดการข้อมูลในระยะยาว” ดังนี้

รหัสกลยุทธ์	การเชื่อมโยง W-T	คำอธิบายกลยุทธ์เชิงนโยบาย
WT๑	W๑ + W๔ + T๑	ปรับปรุงระบบและกระบวนการบริหารจัดการข้อมูลให้มีการทบทวนและปรับปรุงข้อมูลอย่างเป็นรอบระยะ เพื่อลดปัญหาข้อมูลล้าสมัยและคุณภาพไม่สม่ำเสมอ
WT๒	W๒ + W๓ + T๒	พัฒนาทักษะด้านข้อมูลควบคู่การสื่อสารสร้างความตระหนักเพื่อปรับเปลี่ยนทัศนคติและค่านิยมการใช้ข้อมูลในองค์กร
WT๓	W๑ + W๕ + T๓	เสริมความเข้มแข็งการกำกับดูแลระบบข้อมูลและบทบาทเจ้าของข้อมูลเพื่อป้องกันความเสี่ยงจากภัยคุกคามด้านความปลอดภัยไซเบอร์
WT๔	W๑ + W๔ + W๕ + T๔	จัดทำและบังคับใช้มาตรฐานข้อมูลตั้งแต่ต้นทาง เพื่อลดปัญหาการสร้างข้อมูลที่ไม่เป็นมาตรฐานและคุณภาพข้อมูลที่ไม่สม่ำเสมอ
WT๕	W๒ + T๓	เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจด้านความมั่นคงปลอดภัยข้อมูลให้แก่บุคลากร เพื่อลดความเสี่ยงจากการใช้งานที่ไม่เหมาะสม
WT๖	W๓ + T๒ + T๑	สร้างกลไกการใช้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจเชิงบังคับ (Policy-driven Decision) เพื่อลดการตัดสินใจโดยไม่ใช้ข้อมูลและการใช้ข้อมูลล้าสมัย
WT๗	W๑ + W๕ + T๑ + T๔	ปรับปรุงบทบาทและกระบวนการทำงานของเจ้าของข้อมูลให้ครอบคลุมตั้งแต่การจัดทำข้อมูล การปรับปรุง และการควบคุมคุณภาพ

สรุปกลยุทธ์การดำเนินการธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐของ สนข. ที่ได้จากการวิเคราะห์ TOWS Matrix ได้ดังนี้

	โอกาส (O)	อุปสรรค (T)
จุดแข็ง (S)	SO Strategy (กลยุทธ์เชิงรุก: เร่งสร้างคุณค่า)	ST Strategy (กลยุทธ์เชิงป้องกัน: ควบคุมความเสี่ยงด้วยความเข้มแข็งที่มี)
	SO๑ ใช้โครงสร้างและนโยบายธรรมาภิบาลข้อมูล ขับเคลื่อนการปฏิบัติให้สอดคล้องมาตรฐาน และกฎหมายภาครัฐ SO๒ พัฒนาศูนย์กลางข้อมูลการขนส่งและจราจร รองรับรัฐบาลดิจิทัลและ Open Data SO๓ ยกระดับคุณภาพข้อมูลควบคู่การใช้เทคโนโลยี BI และ Analytics SO๔ บูรณาการและเชื่อมโยงข้อมูลข้ามหน่วยงาน ด้านการขนส่งและจราจร SO๕ เสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรดิจิทัลและการใช้ ข้อมูล SO๖ เปิดเผยและใช้ประโยชน์ข้อมูลอย่างมั่นคง ปลอดภัยและถูกต้องตามกฎหมาย	ST๑ ลดปัญหาข้อมูลล้าสมัยด้วยกลไกกำกับดูแล และคุณภาพข้อมูล ST๒ ปรับเปลี่ยนทัศนคติสู่การใช้ข้อมูลเป็นฐาน การตัดสินใจ ST๓ ลดความเสี่ยงจากภัยคุกคามไซเบอร์ด้านข้อมูล ST๔ สร้างมาตรฐานข้อมูลตั้งแต่ต้นทาง ST๕ ยกระดับกระบวนการจัดทำข้อมูลตลอดวงจรชีวิต ST๖ บูรณาการการบริหารความเสี่ยงด้านข้อมูล และไซเบอร์
	โอกาส (O)	อุปสรรค (T)
จุดอ่อน (W)	WO Strategy (กลยุทธ์เชิงแก้ไข: ยกระดับความพร้อมองค์กร)	WT Strategy (กลยุทธ์เชิงรับ: ปิดจุดอ่อน ลดความเสี่ยงพื้นฐาน)
	WO๑ ปรับระบบและกระบวนการบริหารข้อมูล ให้เป็นไปตามมาตรฐานวงจรชีวิตข้อมูล WO๒ ยกระดับทักษะ Data Literacy ของบุคลากร WO๓ สร้างค่านิยมและวัฒนธรรมการใช้ข้อมูล ตามนโยบายรัฐบาลดิจิทัล WO๔ ยกระดับคุณภาพข้อมูลด้วยเทคโนโลยี และมาตรฐาน WO๕ เสริมบทบาทเจ้าของข้อมูลให้ปฏิบัติ ตามนโยบายและมาตรฐาน WO๖ ปรับโครงสร้างระบบข้อมูลเพื่อการบูรณาการ และลดความซ้ำซ้อน WO๗ เรียนรู้ควบคู่การเปลี่ยนค่านิยมการใช้ข้อมูล	WT๑ ลดข้อมูลล้าสมัยและคุณภาพไม่สม่ำเสมอ WT๒ ปรับทัศนคติและค่านิยมการใช้ข้อมูล WT๓ ควบคุมความเสี่ยงด้านความมั่นคงปลอดภัย ไซเบอร์ WT๔ ป้องกันการสร้างข้อมูลที่ไม่เป็นมาตรฐาน ตั้งแต่ต้นทาง WT๕ ลดความเสี่ยงจากการขาดความรู้ ด้านความมั่นคงปลอดภัยข้อมูล WT๖ บังคับใช้การตัดสินใจบนฐานข้อมูล WT๗ เสริมบทบาทเจ้าของข้อมูลตลอดวงจรชีวิต

๔.๔ การสังเคราะห์ยุทธศาสตร์และเป้าประสงค์การดำเนินการธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐของ สนข.

ศทท. จัดกลุ่มกลยุทธ์ที่ได้จากการวิเคราะห์ TOWS Matrix เป็น ๔ กลุ่ม โดยใช้กรอบการบริหารเชิงกลยุทธ์ (Balance Scorecard) ๔ มุมมอง ประกอบด้วย

- ๑) มุมมองด้านการเรียนรู้และพัฒนา (Learning & Growth) เพื่อพัฒนาคน ระบบ และวัฒนธรรม ให้พร้อมพัฒนาอย่างยั่งยืน
- ๒) มุมมองด้านกระบวนการภายใน (Internal Process) เพื่อกำหนดกระบวนการทำงาน มีประสิทธิภาพ โปร่งใส เชื่อมโยงข้อมูล
- ๓) มุมมองด้านผู้รับบริการ/ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Customer/ Stakeholder) เพื่อความพึงพอใจของผู้รับบริการในการใช้ประโยชน์
- ๔) มุมมองด้านความคุ้มค่า/ประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากร (Public Value/ Efficiency) เพื่อวัดความสำเร็จเชิงผลลัพธ์

เพื่อกำหนดยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์และตัวชี้วัด ของการพัฒนาธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐของ สนข. โดยเริ่มจากการพัฒนาคน (People) ให้มีความรู้ ความเข้าใจ และพัฒนากระบวนการ (Process) ธรรมาภิบาลข้อมูลให้เป็นไปตามมาตรฐาน เพื่อสร้างข้อมูลที่มีคุณภาพ (Data Quality) นำไปสู่การใช้ประโยชน์ได้จริง และต่อยอดสู่การใช้ประโยชน์ข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์ กำหนดนโยบาย (Policy) ด้านการขนส่งและจราจรที่มีความแม่นยำ โปร่งใส และยั่งยืน ดังนี้

มุมมอง Balance Scorecard	กลยุทธ์จาก TOWS Matrix
๑. ด้านการเรียนรู้และพัฒนา (Learning & Growth)	WO๒ ยกระดับทักษะ Data Literacy ของบุคลากร
	WT๕ ลดความเสี่ยงจากการขาดความรู้ด้านความมั่นคงปลอดภัยข้อมูล
	SO๕ เสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรดิจิทัลและการใช้ข้อมูล
	WO๓ สร้างค่านิยมและวัฒนธรรมการใช้ข้อมูลตามนโยบายรัฐบาลดิจิทัล
	WT๒ ปรับทัศนคติและค่านิยมการใช้ข้อมูล
	ST๒ ปรับเปลี่ยนทัศนคติสู่การใช้ข้อมูลเป็นฐานการตัดสินใจ
	WO๗ เรียนรู้ควบคู่การเปลี่ยนค่านิยมการใช้ข้อมูล
๒. ด้านกระบวนการภายใน (Internal Process)	ST๔ สร้างมาตรฐานข้อมูลตั้งแต่ต้นทาง
	ST๖ บูรณาการการบริหารความเสี่ยงด้านข้อมูลและไซเบอร์
	WT๓ ควบคุมความเสี่ยงด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์
	ST๕ ยกระดับกระบวนการจัดทำข้อมูลตลอดวงจรชีวิต
	WO๑ ปรับระบบและกระบวนการบริหารข้อมูลให้เป็นไปตามมาตรฐานวงจรชีวิตข้อมูล
	WT๗ เสริมบทบาทเจ้าของข้อมูลตลอดวงจรชีวิต
	WT๔ ป้องกันการสร้างข้อมูลที่ไม่เป็นมาตรฐานตั้งแต่ต้นทาง
	ST๓ ลดความเสี่ยงจากภัยคุกคามไซเบอร์ด้านข้อมูล
	SO๑ ใช้โครงสร้างและนโยบายธรรมาภิบาลข้อมูล ขับเคลื่อนการปฏิบัติให้สอดคล้องมาตรฐานและกฎหมายภาครัฐ
	WT๑ ลดข้อมูลล้าสมัยและคุณภาพไม่สม่ำเสมอ

มุมมอง Balance Scorecard	กลยุทธ์จาก TOWS Matrix
๒. ด้านกระบวนการภายใน (Internal Process) (ต่อ)	SO๔ บุคลากรและเชื่อมโยงข้อมูลข้ามหน่วยงานด้านการขนส่งและจราจร
	SO๖ เปิดเผยและใช้ประโยชน์ข้อมูลอย่างมั่นคงปลอดภัยและถูกต้องตามกฎหมาย
	WO๔ ยกระดับคุณภาพข้อมูลด้วยเทคโนโลยีและมาตรฐาน
	WO๖ ปรับโครงสร้างระบบข้อมูลเพื่อการบูรณาการและลดความซ้ำซ้อน
	ST๑ ลดปัญหาข้อมูลล้าสมัยด้วยกลไกกำกับดูแลและคุณภาพข้อมูล
	WO๕ เสริมบทบาทเจ้าของข้อมูลให้ปฏิบัติตามนโยบายและมาตรฐาน
๓. ด้านผู้รับบริการ/ผู้มีส่วน ได้ส่วนเสีย (Customer/ Stakeholder)	SO๒ พัฒนาศูนย์กลางข้อมูลการขนส่งและจราจร รองรับรัฐบาลดิจิทัลและ Open Data
	SO๓ ยกระดับคุณภาพข้อมูลควบคู่การใช้เทคโนโลยี BI และ Analytics
๔. ด้านความคุ้มค่า/ ประสิทธิภาพการใช้ ทรัพยากร (Public Value/ Efficiency)	WT๖ บังคับใช้การตัดสินใจบนฐานข้อมูล

ทั้งนี้เพื่อให้การดำเนินงานด้านข้อมูลของ สนข. เป็นไปตามมาตรฐานภาครัฐและตอบสนองการขับเคลื่อนรัฐบาลดิจิทัลอย่างเป็นรูปธรรม จึงกำหนดยุทธศาสตร์และกลยุทธ์การพัฒนาธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐตามมุมมอง Balance Scorecard จำนวน ๔ ยุทธศาสตร์ ๑๒ กลยุทธ์ พร้อมกำหนดเป้าประสงค์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่	กลยุทธ์	เป้าประสงค์
๑. พัฒนาศักยภาพ บุคลากรและ วัฒนธรรมองค์กร สู่การเป็นองค์กร ขับเคลื่อนด้วยข้อมูล	๑.๑ พัฒนาทักษะและความสามารถ ของบุคลากรด้านข้อมูลและ ธรรมาภิบาลข้อมูลตามบทบาทงาน	๑.๑ บุคลากรทุกระดับมีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะด้าน Data Governance, Data Management Data Literacy และ Data Analytics
	๑.๒ ส่งเสริมการใช้ข้อมูลประกอบการ ตัดสินใจในการปฏิบัติงาน	๑.๒ เพื่อสร้างความตระหนักรู้ด้านความมั่นคง ปลอดภัยของข้อมูล
		๑.๓ เพื่อส่งเสริมให้บุคลากรใช้ข้อมูล ในการวิเคราะห์ วางแผน และตัดสินใจ ในการปฏิบัติงานอย่างเป็นรูปธรรม
๒. ยกระดับกระบวนการ ธรรมาภิบาลข้อมูล และมาตรฐานข้อมูล ตลอดวงจรชีวิต ข้อมูล	๒.๑ กำกับการบริหารจัดการข้อมูล ตามมาตรฐานรัฐบาลดิจิทัล ว่าด้วยกรอบธรรมาภิบาลข้อมูล ภาครัฐ	๒.๑ เพื่อแต่งตั้งและกำหนดบทบาท Data Owner/ Data Steward ให้ชัดเจน
		๒.๒ เพื่อพัฒนาระบบข้อมูลตามวงจรชีวิต ข้อมูล ให้มีคู่มือ/ แนวปฏิบัติ (SOP) ครบทุกขั้นตอน
		๒.๓ เพื่อพัฒนามาตรฐานข้อมูลตั้งแต่ต้นทาง
		๒.๔ เพื่อพัฒนา Open Data ที่มีคุณภาพ

ยุทธศาสตร์ที่	กลยุทธ์	เป้าประสงค์
	๒.๒ พัฒนาระบบการธรรมาภิบาลข้อมูลและมาตรฐานข้อมูล เพื่อยกระดับคุณภาพข้อมูลและความเชื่อมั่นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	๒.๕ เพื่อให้การบริหารจัดการข้อมูลเป็นไปตามมาตรฐานธรรมาภิบาลข้อมูลและตอบสนองความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อคุณภาพข้อมูลของ สนข.
๓. ขับเคลื่อนธรรมาภิบาลข้อมูลด้วยเทคโนโลยีและการบูรณาการข้อมูลเพื่อยกระดับบริการและใช้ประโยชน์เชิงนโยบาย	๓.๑ ใช้เทคโนโลยีด้านข้อมูลและดิจิทัล เพื่อการบูรณาการข้อมูลและใช้ประโยชน์จากข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ	๓.๑ องค์กรมีระบบ/แพลตฟอร์มเทคโนโลยีรองรับการบริหารจัดการข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ
		๓.๒ เพื่อการบริหารความเสี่ยงข้อมูลและความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์
		๓.๓ เพื่อเชื่อมโยง และแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงาน
		๓.๔ บุคลากรสามารถใช้เทคโนโลยีและเครื่องมือในการวิเคราะห์และตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ
๔. เพิ่มประสิทธิภาพการตัดสินใจเชิงนโยบายบนฐานข้อมูล	๔.๑ เสริมสร้างการตระหนักรู้และพฤติกรรมการใช้ข้อมูลในองค์กร	๔.๑ เพื่อสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของข้อมูลในการปฏิบัติงานและการตัดสินใจแก่บุคลากรทุกระดับ

๔.๕ การกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจ

สนข. มีภารกิจเสนอแนะนโยบายและจัดทำแผนหลัก แผนแม่บท และยุทธศาสตร์การพัฒนา ระบบการขนส่งและจราจร ความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อมในระบบการขนส่งของประเทศ มีวิสัยทัศน์เป็นองค์กรนำในการกำหนดทิศทางและขับเคลื่อนการพัฒนา ระบบคมนาคมของประเทศ และบทบาทในการเป็นศูนย์ข้อมูลด้านคมนาคมของประเทศ (National Transport Data Center) ที่เชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานในสังกัดและหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง มีข้อมูลเชิงวิเคราะห์สำหรับใช้เป็นฐานในการเสนอแนะนโยบายและมาตรการที่มีประสิทธิผล ดังนั้น เพื่อเป็นการสนับสนุนนโยบายรัฐบาลดิจิทัลที่ขับเคลื่อนการพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมด้วยข้อมูล (Data-driven) จึงกำหนด **วิสัยทัศน์และพันธกิจด้านข้อมูลของ สนข.** ที่สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการ สนข. พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ (ฉบับทบทวน) และแผนปฏิบัติการดิจิทัลของ สนข. พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ ดังนี้

๔.๕.๑ วิสัยทัศน์

ยกระดับธรรมาภิบาลข้อมูลของ สนข. สู่มาตรฐานสากล

๔.๕.๒ พันธกิจ

๑. พัฒนาระบบบริหารจัดการข้อมูลด้านคมนาคมให้มีมาตรฐาน ถูกต้อง และเป็นปัจจุบัน เพื่อรองรับการเป็นศูนย์กลางข้อมูลของประเทศ
๒. พัฒนาระบบธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ เพื่อการเปิดเผยข้อมูล (Open Data) ต่อสาธารณะให้ทุกภาคส่วนสามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และการเชื่อมโยง แลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงาน
๓. ส่งเสริมการใช้ประโยชน์ข้อมูลเชิงลึก เพื่อการตัดสินใจเชิงนโยบายและการจัดทำแผน
๔. พัฒนาศักยภาพบุคลากรและวัฒนธรรมการใช้ข้อมูลเพื่อเป็นฐานในการทำงาน เพื่อเป็นองค์กรที่ขับเคลื่อนด้วยข้อมูล (Data-driven Organization)

ในการนี้ ศทท. จะนำวิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ และกลยุทธ์ ไปจัดทำแผนธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (Data Governance) ของ สนข. ในบทที่ ๕ ต่อไป

บทที่ ๕

แผนธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐของ สนข. พ.ศ. ๒๕๖๙ - ๒๕๗๐

จากผลการวิเคราะห์บริบทที่เกี่ยวข้องกับธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ การประเมินระดับความพร้อมธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (Maturity Assessment) การวิเคราะห์ช่องว่าง (Gap Analysis) และการกำหนดยุทธศาสตร์ด้านธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐในบทที่ ๔ ศพท. นำมาใช้แปลงเป็น “แผนธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐของ สนข.” ที่มีความชัดเจน เป็นรูปธรรม และสามารถดำเนินการได้ โดยแผนฉบับนี้มุ่งเน้นการยกระดับการบริหารจัดการข้อมูลของ สนข. ให้ครอบคลุมตลอดวงจรชีวิตข้อมูล (Data Life Cycle) ภายใต้หลักธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (Data Governance) โดยเชื่อมโยงโครงสร้างการกำกับดูแลข้อมูล บทบาทหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้อง มาตรฐานคุณภาพข้อมูล มาตรการด้านความมั่นคงปลอดภัย และการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล เข้ากับแผนงานโครงการ และกิจกรรมที่กำหนดไว้อย่างเป็นระบบ มีสาระสำคัญ ประกอบด้วย การกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจด้านข้อมูลของ สนข. การกำหนดยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด โครงการและกิจกรรมตามลำดับความสำคัญ (Roadmap) ตลอดจนกลไกการขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติ การติดตาม และการประเมินผล เพื่อให้การดำเนินงานด้านธรรมาภิบาลข้อมูลของ สนข. เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรม สนับสนุนการเป็นองค์กรที่ขับเคลื่อนด้วยข้อมูล (Data-Driven Organization) และสอดคล้องกับวิสัยทัศน์องค์กรในการเป็นผู้นำด้านการกำหนดทิศทางและขับเคลื่อนการพัฒนาระบบคมนาคมของประเทศ

๕.๑ วิสัยทัศน์ด้านข้อมูลของ สนข. (Data Vision)

ยกระดับธรรมาภิบาลข้อมูลของ สนข. สู่มาตรฐานสากล

ตัวชี้วัดวิสัยทัศน์ ผลการประเมินระดับความพร้อมรัฐบาลดิจิทัลด้านธรรมาภิบาลข้อมูลเพิ่มขึ้น

๕.๒ พันธกิจด้านข้อมูลของ สนข. (Data Mission)

๑. พัฒนาระบบบริหารจัดการข้อมูลด้านคมนาคมให้มีมาตรฐาน ถูกต้อง และเป็นปัจจุบัน เพื่อรองรับการเป็นศูนย์กลางข้อมูลของประเทศ
๒. พัฒนาระบบธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ เพื่อการเปิดเผยข้อมูล (Open Data) ต่อสาธารณะ ให้ทุกภาคส่วนสามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และการเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงาน
๓. ส่งเสริมการใช้ประโยชน์ข้อมูลเชิงลึก เพื่อการตัดสินใจเชิงนโยบายและการจัดทำแผน
๔. พัฒนาศักยภาพบุคลากรและวัฒนธรรมการใช้ข้อมูลเพื่อเป็นฐานในการทำงาน เพื่อเป็นองค์กรที่ขับเคลื่อนด้วยข้อมูล (Data-driven Organization)

๕.๓ ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ เป้าประสงค์และตัวชี้วัด

ยุทธศาสตร์ที่	กลยุทธ์	เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด
๑. พัฒนาศักยภาพบุคลากรและวัฒนธรรมองค์กรสู่การเป็นองค์กรขับเคลื่อนด้วยข้อมูล	๑.๑ พัฒนทักษะและความสามารถของบุคลากรด้านข้อมูลและธรรมาภิบาลข้อมูลตามบทบาทงาน	๑.๑ บุคลากรทุกระดับมีความรู้ความเข้าใจ และทักษะด้าน Data Governance, Data Management Data Literacy และ Data Analytics	๑.๑ ร้อยละของบุคลากรที่ผ่านการอบรมด้าน Data Governance, Data Management Data Literacy และ Data Analytics
		๑.๒ เพื่อสร้างความตระหนักรู้ด้านความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูล	๑.๒ ร้อยละของบุคลากรผ่านการอบรม Data Privacy (PDPA) และ Data Security
	๑.๒ ส่งเสริมการใช้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการปฏิบัติงาน	๑.๓ เพื่อส่งเสริมให้บุคลากรใช้ข้อมูลในการวิเคราะห์วางแผน และตัดสินใจในการปฏิบัติงานอย่างเป็นรูปธรรม	๑.๓ ร้อยละของหน่วยงานที่มีการนำข้อมูลหรือ Dashboard มาใช้ประกอบการรายงานและการตัดสินใจ
๒. ยกระดับกระบวนการธรรมาภิบาลข้อมูลและมาตรฐานข้อมูลตลอดวงจรชีวิตข้อมูล	๒.๑ กำกับการบริหารจัดการข้อมูลตามมาตรฐานรัฐบาลดิจิทัลว่าด้วยกรอบธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ	๒.๑ เพื่อแต่งตั้งและกำหนดบทบาท Data Owner/ Data Steward ให้ชัดเจน	๒.๑ ร้อยละของชุดข้อมูลที่แต่งตั้ง Data Owner/ Data Steward ครบ
		๒.๒ เพื่อพัฒนาระบบข้อมูลตามวงจรชีวิตข้อมูล ให้มีคู่มือ/ แนวปฏิบัติ (SOP) ครบทุกขั้นตอน	๒.๒ ร้อยละของชุดข้อมูลที่มี SOP/ Workflow ครบทุกขั้นตอนวงจรชีวิตข้อมูล
		๒.๓ เพื่อพัฒนามาตรฐานข้อมูลตั้งแต่ต้นทาง	๒.๓ ร้อยละของชุดข้อมูลสำคัญผ่านมาตรฐานคุณภาพข้อมูล (Data Quality)
		๒.๔ เพื่อพัฒนา Open Data ที่มีคุณภาพ	๒.๔ ร้อยละของชุดข้อมูลผ่านเกณฑ์คุณภาพ
	๒.๒ พัฒนาระบบการธรรมาภิบาลข้อมูลและมาตรฐานข้อมูลเพื่อยกระดับคุณภาพข้อมูลและความเชื่อมั่นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	๒.๕ เพื่อให้การบริหารจัดการข้อมูลเป็นไปตามมาตรฐานธรรมาภิบาลข้อมูลและตอบสนองความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อคุณภาพข้อมูลของ สนข.	๒.๕ คะแนนความเชื่อมั่น/ ความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ยุทธศาสตร์ที่	กลยุทธ์	เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด
๓. ขับเคลื่อนธรรมาภิบาลข้อมูลด้วยเทคโนโลยีและการบูรณาการข้อมูลเพื่อยกระดับบริการและใช้ประโยชน์เชิงนโยบาย	๓.๑ ใช้เทคโนโลยีด้านข้อมูลและดิจิทัลเพื่อการบูรณาการข้อมูลและใช้ประโยชน์จากข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ	๓.๑ องค์กรมมีระบบ/แพลตฟอร์มเทคโนโลยีรองรับการบริหารจัดการข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ	๓.๑ จำนวนระบบ/แพลตฟอร์มด้านข้อมูลที่ได้รับการพัฒนา
		๓.๒ เพื่อการบริหารความเสี่ยงข้อมูลและความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์	๓.๒ ร้อยละของระบบข้อมูลผ่านการประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)
		๓.๓ เพื่อเชื่อมโยง และแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงาน	๓.๓.๑ จำนวนชุดข้อมูลที่สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานได้ ๓.๓.๒ จำนวนหน่วยงานที่เชื่อมโยงข้อมูลร่วมกัน
		๓.๔ บุคลากรสามารถใช้เทคโนโลยีและเครื่องมือในการวิเคราะห์และตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ	๓.๔.๑ จำนวน Use Case วิเคราะห์เชิงนโยบาย ๓.๔.๒ จำนวนชุดข้อมูลเปิด (Open Data) ที่ถูกใช้ประโยชน์
๔. เพิ่มประสิทธิภาพการตัดสินใจเชิงนโยบายบนฐานข้อมูล	๔.๑ เสริมสร้างการตระหนักรู้และพฤติกรรมการใช้ข้อมูลในองค์กร	๔.๑ เพื่อสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของข้อมูลในการปฏิบัติงานและการตัดสินใจแก่บุคลากรทุกระดับ	๔.๑.๑ จำนวนกิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมด้าน Data-Driven Organization ต่อปี ๔.๑.๒ สสำรวจระดับความตระหนักรู้ด้าน Data Culture ของบุคลากร

หมายเหตุ * หมายถึง ตัวชี้วัดสำคัญระดับยุทธศาสตร์

๕.๔ โครงการ กิจกรรม พัฒนาระบบบริหารข้อมูล (Data Governance) ของ สนข.

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาศักยภาพบุคลากรและวัฒนธรรมองค์กรสู่การเป็นองค์กรขับเคลื่อนด้วยข้อมูล

กลยุทธ์	เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	วิธีวัด	หลักฐาน	โครงการ/กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
๑.๑ พัฒนาทักษะและความสามารถของบุคลากรด้านข้อมูลและธรรมาภิบาลข้อมูลตามบทบาทงาน	๑.๑ บุคลากรทุกระดับมีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะด้าน Data Governance, Data Management Data Literacy และ Data Analytics	๑.๑ ร้อยละของบุคลากรที่ผ่านการอบรมด้าน Data Governance, Data Management Data Literacy และ Data Analytics	- ทะเบียนอบรม - ผลทดสอบ	- รายชื่อผู้ผ่านการอบรม - รายงานผลทดสอบ	๑. โครงการพัฒนาทักษะด้านข้อมูลแบบ Role-Based* (e-Learning) ๑.๑ Data Governance ๑.๒ Data Management ๑.๓ Data Literacy ๑.๔ Data Analytics	ศทท.	ปิด Gap มิติ ๕
	๑.๒ เพื่อสร้างความตระหนักด้านความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูล	๑.๒ ร้อยละของบุคลากรผ่านการอบรม Data Privacy (PDPA) และ Data Security	- ทะเบียนอบรม	- ใบรับรอง/รายชื่อ	๒. โครงการเสริมสร้างวินัยความมั่นคงปลอดภัยข้อมูล	ศทท.	-
๑.๒ ส่งเสริมการใช้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการปฏิบัติงาน	๑.๓ เพื่อส่งเสริมให้บุคลากรใช้ข้อมูลในการวิเคราะห์วางแผน และตัดสินใจในการปฏิบัติงานอย่างเป็นรูปธรรม	๑.๓ ร้อยละของหน่วยงานที่มีการนำข้อมูลหรือ Dashboard มาใช้ประกอบการรายงาน และการตัดสินใจ	- แบบติดตามการใช้งาน - รายงานผลการดำเนินงาน	- รายงานการใช้งาน Dashboard - ตัวอย่างรายงาน/การประชุมที่ใช้ข้อมูลประกอบ	๓. โครงการส่งเสริมการใช้ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจ (Data-driven Decision Making)	ศทท.	-

หมายเหตุ * หมายถึง โครงการปิดช่องว่าง (Gap)

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ยกระดับกระบวนการธรรมาภิบาลข้อมูลและมาตรฐานข้อมูลตลอดวงจรชีวิตข้อมูล

กลยุทธ์	เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	วิธีวัด	หลักฐาน	โครงการ/กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
๒.๑ กำกับการบริหารจัดการข้อมูลตามมาตรฐานรัฐบาลดิจิทัลว่าด้วยกรอบธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ	๒.๑ เพื่อแต่งตั้งและกำหนดบทบาท Data Owner/ Data Steward ให้ชัดเจน	๒.๑ ร้อยละของชุดข้อมูลที่แต่งตั้ง Data Owner/ Data Steward ครบ	- ตรวจสอบคำสั่งแต่งตั้ง	- คำสั่ง/รายชื่อ	๔. โครงการเสริมบทบาท Data Owner & Data Steward*	ศทท.	มติ ๑
	๒.๒ เพื่อพัฒนาระบบข้อมูลตามวงจรชีวิตข้อมูลให้มีคู่มือ/แนวปฏิบัติ (SOP) ครบทุกขั้นตอน	๒.๒ ร้อยละของชุดข้อมูลที่มี SOP/ Workflow ครบทุกขั้นตอนวงจรชีวิตข้อมูล	- ตรวจสอบ SOP/ ทะเบียนข้อมูล	- SOP/ Workflow	๕. โครงการจัดทำคู่มือ/แนวปฏิบัติ (SOP/Workflow) Data Lifecycle ครบวงจร*	ศทท. Data Owner และ Data Steward	มติ ๑ บทบาท มติ ๒ กระบวนการ
	๒.๓ เพื่อพัฒนามาตรฐานข้อมูลตั้งแต่ต้นทาง	๒.๓ ร้อยละของชุดข้อมูลสำคัญผ่านมาตรฐานคุณภาพข้อมูล (Data Quality)	- Data Quality Check	- รายงานผลการตรวจ Data Quality	๖. โครงการพัฒนามาตรฐานข้อมูลและ Data Quality Framework*	ศทท. Data Owner และ Data Steward	มติ ๔ คุณภาพ
	๒.๔ เพื่อพัฒนา Open Data ที่มีคุณภาพ	๒.๔ ร้อยละของชุดข้อมูล Open Data ผ่านเกณฑ์คุณภาพ	- Data Quality Check	- รายงานคุณภาพ	๗. โครงการยกระดับ Open Data ของ สนช. - สำรวจ/เลือกข้อมูล - จัดระดับชั้นข้อมูล - จัดทำ Metadata ตามมาตรฐาน - เปิดเผยข้อมูลเปิด (Open Data) - ตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วน	ศทท.	

กลยุทธ์	เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	วิธีวัด	หลักฐาน	โครงการ/กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
๒.๒ พัฒนากระบวนการธรรมาภิบาลข้อมูลและมาตรฐานข้อมูลเพื่อยกระดับคุณภาพข้อมูลและความเชื่อมั่นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	๒.๕ เพื่อให้การบริหารจัดการข้อมูลเป็นไปตามมาตรฐานธรรมาภิบาลข้อมูลและตอบสนองความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อคุณภาพข้อมูลของ สนข.	๒.๕ คะแนนความเชื่อมั่น/ความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	- แบบสำรวจ	- รายงานผล	๘. โครงการสำรวจความเชื่อมั่น/ความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อคุณภาพข้อมูลของ สนข.	กพร.	-

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ขับเคลื่อนธรรมาภิบาลข้อมูลด้วยเทคโนโลยีและการบูรณาการข้อมูลเพื่อยกระดับบริการและใช้ประโยชน์เชิงนโยบาย

กลยุทธ์	เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	วิธีวัด	หลักฐาน	โครงการ/กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
๓.๑ ใช้เทคโนโลยีด้านข้อมูลและดิจิทัลเพื่อการบูรณาการข้อมูลและใช้ประโยชน์จากข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ	๓.๑ องค์กรมีระบบ/แพลตฟอร์มเทคโนโลยีรองรับการบริหารจัดการข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ	๓.๑ จำนวนระบบ/แพลตฟอร์มด้านข้อมูลที่ได้รับการพัฒนา	- ระบบ/แพลตฟอร์ม	- หน้าจอ/ระบบ/รายงาน	๙. โครงการพัฒนาระบบ/แพลตฟอร์มด้านข้อมูลเพื่อใช้สนับสนุนการบริหารจัดการข้อมูล - ระบบคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล - ระบบการเข้าถึงข้อมูล - ระบบบัญชีข้อมูล - ระบบจัดเก็บคำอธิบายข้อมูล (Data Catalog) - ระบบการวิเคราะห์ข้อมูล - ระบบการเชื่อมโยงข้อมูล - ระบบการรักษาความมั่นคงปลอดภัยข้อมูล - อื่น ๆ	ศทท.	-
	๓.๒ เพื่อการบริหารความเสี่ยงข้อมูลและความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์	๓.๒ ร้อยละของระบบข้อมูลผ่านการประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)	- รายงาน Risk Assessment	- รายงานประเมิน	๑๐. โครงการประเมินความเสี่ยงข้อมูล Data Risk & Cyber Risk	ศทท.	-

กลยุทธ์	เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	วิธีวัด	หลักฐาน	โครงการ/กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
	๓.๓ เพื่อเชื่อมโยง และ แลกเปลี่ยนข้อมูล ระหว่างหน่วยงาน	๓.๓.๑ จำนวนชุดข้อมูล ที่สามารถแลกเปลี่ยน ข้อมูลระหว่าง หน่วยงานได้ ๓.๓.๒ จำนวนหน่วยงาน ที่เชื่อมโยงข้อมูลร่วมกัน	- ตรวจสอบ ระบบเชื่อมโยง ข้อมูลและ บันทึก MOU/ การใช้งานจริง	- รายงานผลการ เชื่อมโยงข้อมูล	๑๑. โครงการพัฒนาระบบ เชื่อมโยงข้อมูล (Data Integration) เพื่อเชื่อมโยงและ แลกเปลี่ยนข้อมูลกับ หน่วยงานภาครัฐและ ภาคีเครือข่าย - จัดทำมาตรฐาน การแลกเปลี่ยนข้อมูล	ศทท.	-
	๓.๔ บุคลากรสามารถใช้ เทคโนโลยีและเครื่องมือ ในการวิเคราะห์และ ตัดสินใจได้อย่างมี ประสิทธิภาพ	๓.๔.๑ จำนวน Use Case วิเคราะห์เชิงนโยบาย	- รายงาน วิเคราะห์	- Policy Brief	๑๒. โครงการพัฒนาระบบ Big Data และ AI เพื่อการวิเคราะห์ข้อมูล	ศทท.	-
		๓.๔.๒ จำนวนชุดข้อมูลเปิด (Open Data) ที่ถูก ใช้ประโยชน์	- สถิติการเข้าถึง	- Dashboard สถิติ			

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ เพิ่มประสิทธิภาพการตัดสินใจเชิงนโยบายบนฐานข้อมูล

กลยุทธ์	เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	วิธีวัด	หลักฐาน	โครงการ	ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
๔.๑ เสริมสร้าง การตระหนักรู้ และพฤติกรรม การใช้ข้อมูล ในองค์กร	๔.๑ เพื่อสร้างความตระหนัก ถึงความสำคัญของ ข้อมูลในการปฏิบัติงาน และการตัดสินใจ แก่บุคลากรทุกระดับ	๔.๑.๑ จำนวนกิจกรรม ส่งเสริมวัฒนธรรม ด้าน Data-Driven Organization ต่อปี ๔.๑.๒ สำนักรจะระดับ ความตระหนักรู้ ด้าน Data Culture ของบุคลากร	- แผนการจัด กิจกรรม - Survey บุคลากร	- รายงาน ผลสำรวจ	๑๓. โครงการสร้างวัฒนธรรม Data-Driven Culture - จัดกิจกรรมสื่อสาร ภายในองค์กร เกี่ยวกับความสำคัญ ของ Data Governance - จัดกิจกรรม Data Day Showcase/ ประกวดการใช้ข้อมูล แก้ไขปัญหาในการ ทำงาน - จัดอบรม/ดูงาน ด้าน Data Culture - จัดอบรมทักษะ การนำเสนอข้อมูล ด้วยภาพ (Data Storytelling)	ศทท.	-

๕.๕ การขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐของ สนข. สู่การปฏิบัติ

การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ของแผนปฏิบัติการธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐของ สนข. ไปสู่การปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุความสำเร็จตามวิสัยทัศน์ “ยกระดับธรรมาภิบาลข้อมูลของ สนข. สู่มาตรฐานสากล” ต้องอาศัย กลไกการบริหารจัดการคุณภาพ (Plan Do Check Act : PDCA) โดยการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี (Action Plan) ที่กำหนดรายละเอียดแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ตัวชี้วัด ผู้รับผิดชอบ และระยะเวลาดำเนินการ เพื่อใช้เป็น กรอบการดำเนินงานและติดตามความก้าวหน้าการดำเนินโครงการ กิจกรรม ปัญหา อุปสรรค ที่ส่งผลกระทบ ต่อการดำเนินการธรรมาภิบาลข้อมูลของ สนข. และนำผลการติดตามมาใช้ทบทวนปรับปรุงแผน และกระบวนการดำเนินงานให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง ส่งผลให้ข้อมูลของ สนข. มีคุณภาพ นำไปใช้เป็นฐานการตัดสินใจกำหนดนโยบายด้านคมนาคม สนับสนุนการเป็นรัฐบาลดิจิทัล บรรลุตามเป้าประสงค์ของแผนปฏิบัติการธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐของ สนข. รวมทั้งรายงานผลการดำเนินงานให้คณะกรรมการธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ ประจำ สนข. และผู้บริหาร สนข. ทราบ เป็นประจำ อย่างต่อเนื่องอย่างน้อยปีละครั้ง โดยแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๙ ภายใต้อำนาจของแผนธรรมาภิบาล ข้อมูลภาครัฐของ สนข. มีรายละเอียด ดังนี้

โครงการ	กิจกรรม	เครื่องมือ	สิ่งที่ได้รับ	ผู้รับผิดชอบ	DGA สํารวจฯ ปี ๒๕๖๙				DGA สํารวจฯ ปี ๒๕๗๐			
					มี.ค. ๖๙	เม.ย. ๖๙	พ.ค. ๖๙	มิ.ย. ๖๙	ก.ค. ๖๙	ส.ค. ๖๙	ก.ย. ๖๙	ต.ค. ๖๙
ส่วนที่ ๑ โครงสร้างการกำกับธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ												
-	➤ ทบทวนคำสั่ง คณะกรรมการ ธรรมาภิบาลข้อมูลประจำ สนช./ คณะทำงานบริการข้อมูล	-	- คำสั่ง	กนส.								
	➤ ทบทวนนโยบายและแนวปฏิบัติ ธรรมาภิบาลข้อมูลของ สนช.	มาตรฐานรัฐบาล ดิจิทัล	- นโยบายและแนวปฏิบัติ ธรรมาภิบาลข้อมูล ของ สนช. ฉบับทบทวน	กนส.		↔						
ส่วนที่ ๒ กระบวนการธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ												
๒.๑ โครงการจัดทำ คู่มือ/แนวปฏิบัติ (SOP/Workflow) Data Lifecycle ครบวงจร ^๕	➤ สํารวจหาชุดข้อมูลที่ต้องทำ Data Governance ทุก Business Unit (BU) และ Classification หมวดหมู่และ ระดับชั้น	- แบบฟอร์ม Google Form	- ชุดข้อมูลทุก BU - รายการชุดข้อมูล ๕ หมวดหมู่ ๕ ระดับชั้น	กนส. ร่วมกับ บริการข้อมูล				↔				
	➤ รวบรวมรายการชุดข้อมูล	-	- ตารางบัญชีรายการ ชุดข้อมูลของ สนช.	กนส.					↔			
	➤ จัดทำ Workflow ครบขั้นตอน Data Lifecycle ทุกชุดข้อมูล และตาราง RASI	- เทตเพลท Workflow - เทตเพลท RASI	- Workflow ทุกชุดข้อมูล ครบขั้นตอน Data Lifecycle - ตาราง RASI ทุกชุดข้อมูล	กนส. และ Data Owner						↔		

โครงการ	กิจกรรม	เครื่องมือ	สิ่งที่ได้รับ	ผู้รับผิดชอบ	DGA สำรวจา ปี ๒๕๖๙				DGA สำรวจา ปี ๒๕๗๐			
					มี.ค. ๖๙	เม.ย. ๖๙	พ.ค. ๖๙	มิ.ย. ๖๙	ก.ค. ๖๙	ส.ค. ๖๙	ก.ย. ๖๙	ต.ค. ๖๙
๒.๒ โครงการเสริม บทบาท Data Owner & Data Steward ^๔	➤ จัดทำคำสั่งแต่งตั้ง Data Owner และ Data Steward ทุกชุดข้อมูล	-	- คำสั่ง Data Owner และ Data Steward ทุกชุดข้อมูล	กนส.					↔			
๒.๓ โครงการยกระดับ Open Data ของ สนช. ^๗	➤ Data Owner ทำ Metadata ตามข้อกำหนด DGA	- กรอบ Metadata ๑๔ รายการ	- ทุกชุดข้อมูล มี Metadata	Data Owner และ Data Steward					↔			
	➤ ลงทะเบียน Open Data กับสำนักงานสถิติแห่งชาติ (สสช.)	-	- เปิดเผย Open Data บน OTP Gdcatalog (CKAN) และ data.go.th	กขส.					↔			
	➤ แบ่งปัน แลกเปลี่ยน ข้อมูล Non Open Data (Shared Data)	-	- รายการ Shared Data - MOU	กขส.					↔	↔		
๒.๔ โครงการพัฒนา มาตรฐานข้อมูล และ Data Quality Framework ^๖	➤ ประเมินคุณภาพชุดข้อมูล (Data Quality) ที่ดำเนินการ ตาม Workflow ครบขั้นตอน Data Lifecycle	- Data Standard - แบบฟอร์มตรวจ Data Quality	- ข้อมูลมีคุณภาพ ตามมาตรฐาน DGA	Data Owner และ Data Steward					↔	↔	↔	↔
๒.๕ โครงการพัฒนา ระบบ Big Data และ AI เพื่อการ วิเคราะห์ข้อมูล ^{๑๒}	➤ ใช้ข้อมูลผ่านกระบวนการ Data Governance วิเคราะห์ เพื่อจัดทำ Dashboard / ประกอบการตัดสินใจกำหนด นโยบาย/ แผน/ มาตรการ	- Excel - AI - SPSS - Etc.	- Dashboard - รายงานการวิเคราะห์ ข้อมูล	สำนัก/กอง/ ศูนย์/ สำนักงาน โครงการ/ กพร./กตส.						↔		

โครงการ	กิจกรรม	เครื่องมือ	สิ่งที่ได้รับ	ผู้รับผิดชอบ	DGA สํารวจฯ ปี ๒๕๖๙				DGA สํารวจฯ ปี ๒๕๗๐			
					มี.ค. ๖๙	เม.ย. ๖๙	พ.ค. ๖๙	มิ.ย. ๖๙	ก.ค. ๖๙	ส.ค. ๖๙	ก.ย. ๖๙	ต.ค. ๖๙
๒.๖ โครงการพัฒนาระบบเชื่อมโยงข้อมูล (Data Integration) เพื่อเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลกับหน่วยงานภาครัฐและภาคีเครือข่าย	➢ จัดทำมาตรฐานการแลกเปลี่ยนข้อมูล ➢ เชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลกับหน่วยงานภาครัฐและภาคีเครือข่าย	- API - MOU	- มาตรฐาน/แนวปฏิบัติการแลกเปลี่ยนข้อมูล - ระบบเชื่อมโยงข้อมูล (Data Integration)	กขส.								
ส่วนที่ ๓ ปรับปรุงการดำเนินการธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ												
-	➢ ติดตามผลการดำเนินงาน Data Governance และจัดทำรายงานผล	- แบบฟอร์มติดตามผลการดำเนินงาน	- รายงานผลการดำเนินงาน	กนส.								
	➢ จัดประชุมคณะกรรมการ Data Governance ประจำ สนช.	- ระเบียบวาระการประชุม	- รายงานการประชุม	กนส.								
ส่วนที่ ๔ เสริมความสำเร็จการดำเนินการธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ												
๔.๑ โครงการพัฒนาทักษะด้านข้อมูลแบบ Role-Based (e-Learning) ^๑	➢ อบรมความรู้ด้าน Data	- Data Competency Framework - หลักสูตรออนไลน์ตามบทบาท	- บุคลากรผ่านการอบรม	กนส.								

โครงการ	กิจกรรม	เครื่องมือ	สิ่งที่ได้รับ	ผู้รับผิดชอบ	DGA สํารวจฯ ปี ๒๕๖๙				DGA สํารวจฯ ปี ๒๕๗๐			
					มี.ค. ๖๙	เม.ย. ๖๙	พ.ค. ๖๙	มิ.ย. ๖๙	ก.ค. ๖๙	ส.ค. ๖๙	ก.ย. ๖๙	ต.ค. ๖๙
	➤ จัดอบรม Data Owner & Data Steward เกี่ยวกับ Data Governance	- หลักสูตรออนไลน์	- Data Owner & Data Steward ผ่านการอบรม	กนส.								↔
๔.๒ โครงการเสริมสร้างวินัยความมั่นคงปลอดภัยข้อมูล ^๒	➤ อบรมความรู้ด้าน PDPA/ Cyber Security	- Data Competency Framework - หลักสูตรออนไลน์ตามบทบาท	- บุคลากรผ่านการอบรม	กพค.		↔						
๔.๔ โครงการประเมินความเสี่ยงข้อมูล Data Risk & Cyber Risk ^{๓๐}	➤ การดำเนินการด้านความเสี่ยงข้อมูล		- รายงานผลการดำเนินงาน	กพค.								↔
๔.๕ โครงการสำรวจความเชื่อมั่น/ความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อคุณภาพข้อมูลของ สทท. ^๔	➤ สำรวจความพึงพอใจและความเชื่อมั่นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อข้อมูลของ สทท.	- โครงการสำรวจความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย/ผู้เกี่ยวข้อง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙	- รายงานการสำรวจความพึงพอใจและความเชื่อมั่น	กพร.	↔							

โครงการ	กิจกรรม	เครื่องมือ	สิ่งที่ได้รับ	ผู้รับผิดชอบ	DGA สํารวจฯ ปี ๒๕๖๙				DGA สํารวจฯ ปี ๒๕๗๐			
					มี.ค. ๖๙	เม.ย. ๖๙	พ.ค. ๖๙	มิ.ย. ๖๙	ก.ค. ๖๙	ส.ค. ๖๙	ก.ย. ๖๙	ต.ค. ๖๙
ส่วนที่ ๕ ส่งเสริมการขับเคลื่อนด้วยข้อมูล												
๕.๑ โครงการส่งเสริมการใช้ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจ (Data-driven Decision Making) ^๓												
๕.๒ โครงการพัฒนาระบบ/แพลตฟอร์มด้านข้อมูลเพื่อใช้สนับสนุนการบริหารจัดการข้อมูล ^๔												
๕.๓ โครงการสร้างวัฒนธรรม Data-Driven Culture ^{๑๓}												